

-5
DNI DO
ZAKLJUČKA
ABONMAJSKE KAMPANJE

POHITITE, PRIČAKUJEMO VAS!!!

Mladi Goričani
o odnosih
med SSO
in
SKGZ

10

Od danes zopet sončna ura

Ponoči je začela ponovno veljati sončna ura.
Ob 3. uri je bilo treba kazalce pomakniti za uro nazaj.

Miro Gavran
ŠOFERJI ZA VSE ČASE

4. novembra premiera
nove predstave BORISA KOBALA!

Primorski

dnevnik

NEDELJA, 30. OKTOBRA 2011

št. 257 (20.272) leto LXVII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

Stranski učinek vladnega pisma EU

DUŠAN UDOVIČ

Glede pisma o namerah, ki ga je predsednik italijanske vlade pred dnevi predstavil evropskim voditeljem kot spisek ukrepov, ki naj bi Italijo usmerili na pot reševanja krize in razvoja, je v krogih političnih komentatorjev že takoj padla ocena, da gre za novo sanjsko knjigo. Bruselj tega ni hotel javno povedati, a globoka skepsa do italijanske vlade ostaja nespremenjena. Med napovedanimi ukrepi ni ničesar, kar bi lahko vsaj približno spominjalo na družbeno pravičnost in bi v doglednem času pomagalo polniti oplenjeno državno blagajno. Ni davka na velika premoženja, ni davčne reforme, ni zmanjšanja stroškov za politiko, ni drugih ukrepov, iz katerih bi bilo čutiti tiste razvojne usmeritve, ki jih od Italije zahteva Evropa.

Pač pa so spet na vrsti arbitrarna krčenja javnih izdatkov, nižanje ravni socialne varnosti najbolj ogroženih slojev prebivalstva in seveda, kot poseben poklon brezobzirnemu neoliberalizmu, lažja odpuščanja z dela. Glede slednjih odmeva študija združenja obrtnikov iz Mester, po kateri bi imeli danes v državi preko sedemsto tisoč brezposelnih več, če bi takšen ukrep sprejeli pred dvema letoma. Tako da bo jasno, kakšna prihodnost se nam obeta, če bo ukrep uveljavljen.

Za nekaj pa moramo biti tej vladi in njenemu predsedniku vendarle hvaležni, čeprav gre le za stranski učinek sprejetih ukrepov. S zaostritvijo socialnega konflikta je je sindikate spodbudila na pot ponovnega iskanja enotnosti, ki je še do včeraj izgledala neresljiv problem.

BRUSELJ - Zaskrbljenost Evropske unije

Ne Italija ne Španija nista varni pred »grškim virusom«

Nov preventivni načrt Evropske unije, denarnega sklada in centralnih bank

TRST - Protest višješolcev se zaključuje

Tržaški župan podprl dijake Na slovenskih šolah konec samouprave

TRST - Večja skupina tržaških višješolcev, ki so v prejšnjih dneh izvedli vrsto protestnih pobud proti vladni politiki krčenja sredstev na področju šolstva in kot opozorilo na slabo stanje šolskih stavb, je prejšnjo noč

prebila v šotorih, ki so jih postavili na Velikem trgu. Protestnike je včeraj podprl tudi tržaški župan Roberto Cosolini, prav tako sta jim izrazili podporo Stranka italijanskih komunistov in Socialistična stranka.

Na tržaških slovenskih višjih srednjih šolah pa se je vedno včeraj z zadnjimi srečanji in predavanji zaključila dijaška samouprava, ki je trajala od začetka tedna.

Na 2. strani

BRUSELJ - Nov alarm zaradi gospodarske krhkosti Italije in Španije. Evropska unija se boji, da ju bo okužil »grški virus«, zato je začela pripravljati preventivni načrt za zajeziitev krize, pri katerem sodelujejo tudi mednarodni denarni sklad in centralne banke. Kaže, da Berlusconi-jevi novi gospodarski ukrepi proti krizi niso prepričali evropskih oblasti, še manj pa tržišča, kot je med drugimi ocenil tudi dnevnik Financial Times. V Italiji pa burijo duhove ukrepi o lažjih odslovitvah z dela. Ko bi jih uveljavili že od leta 2009, bi brezposelnost narasla na 11 odstotkov, so ocenili pri združenju obrtnikov iz Veneta.

Na 21. strani

Jesensko druženje v Dijaškem domu

Na 3. strani

Latinskoameriški film festival: danes konec

Na 4. strani

Wi-fi omrežje tudi v drugih goriških ulicah

Na 7. strani

V Gorici snujejo ulični komercialni center

Na 7. strani

Založništvo: Poziv Giorgiu Napolitanu

Na 12. strani

MONTAŽNI LESENI PODI
LAMINATNA TLA
TALNE OBLOGE
IN PLUTOVINE
ZIDNE TAPETE
IN DEKORATIVNE TKANINE
ŠTUKATURE
IN DEKORACIJE V MAVCU

ULICA MOLINO A VENTO, 5
TRST
TEL. **040.762643**

POOBlašČeni PRODAJALEC
N.O.R.D

WOOLRICH
PARAJUMPERS
NORTH SAILS
CANADIAN
PATAGONIA
313
BARBOUR
MOORER
PIRELLI
MERRELL
NEW BALANCE
BLUNDSTONE

DANES ODPRTO
Jutri, 31. 10. odprto
od 15.30 do 19.30

Sail Sistiana
SPORT E TEMPOLIBERO

S.S.14 Sesljan 59, Ts, 040.291074
nedelja 15.30- 19.30
www.sailsistiana.it

MARINIGH
confezioni

Trg Cavour, 25
34074 - Tržič
Tel in Fax 0481 791066
pred cono namenjeno pešcem,
tik ob večnadstropnemu
parkirišču

ŠOLSTVO - Skupina višješolcev se je utaborila na Velikem trgu

Cosolini in njegova večina podprla dijaški protest

Na slovenskih šolah se je včeraj z zadnjimi predavanji in srečanji končala samouprava

Tržaški župan Roberto Cosolini soglašja tako z vsebino kot tudi z obliko protesta dijakov tržaških višjih srednjih šol, ki so v iztekajočem se tednu proti vladni politiki krčenja sredstev na področju šolstva in kot opozorilo na slabo stanje šolskih stavb po spodletelih poskusih zasedbe na marsikateri šoli uvedli samoupravo. V preteklih dneh so dijaki priredili vrsto spontanih manifestacij, mirno so za nekaj časa »zasedli« rimski amfiteater, v petek dopoldne demonstrirali pred sedežem Pokrajine, popoldne pa uprizorili povorko, ki se je zaključila na Velikem trgu, kjer je ostalo približno sto dijakov, ki so se utaborili s šotori. Zvečer se je z dijaki srečal tržaški prefekt Alessandro Giacchetti, včeraj dopoldne pa sta jih obiskala predsednik občinskega sveta Iztok Furlanič in župan Cosolini in jim izrazila podporo. Po županovem mnenju je prav, da je te probleme potrebno prinesiti na trge, ki so in morajo ostati kraj demokracije, kjer vsakdo lahko izrazi svoje mnenje.

Cosolini, ki se je z dijaki sestal tudi popoldne skupaj s svetniki levsredinske večine in se bo z njimi srečal tudi jutri na županstvu, je obljubil izdelavo večletnega načrta za posodobitev šolskih poslopj v dogovoru s Pokrajino, zaradi česar sta občinski odborniki za javna dela in šolstvo, Elena Marchigiani in Antonella Grim, že začeli z delom. Župan je namreč mnenja, da si kljub omejenim sredstvom zahteva po izboljšanju stanja šolskih poslopj zasluži odgovor. Dijake so podprli Stranka italijanskih komunistov, Zveza leve in Socialistična stranka.

Vedno včeraj pa se je na slovenskih višjih srednjih šolah končala dijaška samouprava, ki je potekala od prvih dni tega tedna. Včeraj dopoldne so bila še zadnja predavanja oz. srečanja s predstavniki organiziranega življenja Slovencev v Italiji. Na Liceju Franceta Prešerna sta se mudila Mitja Štefančič in deželni tajnik SKGZ Livio Semolič, na Humanističnem in družbeno-ekonomskem liceju so gostili deželnega svetnika Igorja Gabrovca, na Tehniškem zavodu Žige Zoisa pa prof. Sama Pahorja, medtem ko sta v petek dijake obiskala predstavnika SSO in SKGZ Igor Švab in Marino Marsič. Na Izobraževalnem zavodu Jožefa Stefana pa so imeli predavanja o zvočnikih v avtomobilih, o letalstvu ter o komunikaciji z javnostjo. Potem so tudi tam, kot na ostalih šolah, počistili prostore in odšli domov, prihodnji teden pa bo zopet reden pouk.

Župan Cosolini se je včeraj kar dvakrat srečal z dijaki na Velikem trgu

KROMA

OB DNEVU MRTVIH - Občine Sežana, Komen in Hrpelje-Kozina

Čezmejni poklon na Colu

Danes in v prihodnjih dneh številne spominske svečanosti ob obeležjih na Tržaškem

Predstavniki občin Sežana, Komen in Hrpelje-Kozina z repentabskimi upravitelji in učenci osnovne šole Alojza Gradnika s Cola

Pred dnevi so predstavniki občin Sežana, Komen in Hrpelje-Kozina položili vence ob spomenik žrtvam fašističnega nasilja Pri Stenah na Colu. Spominsko svečanost so s svojo prisotnostjo obogatili učenci osnovne šole Alojza Gradnika s Cola, ki so nastopili s krajšo recitacijo in petjem. Upravo občine Repentabor sta predstavljala odbornik Andrej Škabar ter odbornica Roberta Škabar, prisoten pa je bil tudi predsednik pokrajinskega sveta Maurizio Vidali.

Spominske svečanosti

Tržaška pokrajinska združenja VZPI-ANPI, ANED in ANPIA bodo danes polagala vence na tržaške spomenike in obeležja padlim v NOB. Zbirališče ob 9. uri pred obeležjem v Ul. Massimo D'Azeglio z zaključkom polaganja venca v Rižarni.

Skupna delegacija predstavnikov Pokrajine Trst in vseh občin tržaške pokrajine bo padle in pokojne počastila na slovesnostih jutri. Zbrali se bodo ob 9. uri pri spomeniku padlim na trgu v Nabrežini Kamnolomi, nadaljevali proti vaškemu jedru do spomenika sredi trga, nato se bodo pomaknili proti Zgoniku k spomeniku pred županstvom, in dalje proti Repnu, kjer bodo postali pri fojbi 149 ali Bršljanovci, na

to proti openskemu strelišču, kraju, kjer je bilo usmrčenih 71 talcev in openskem spomeniku padlim, k bazovskemu šohtu, bazovski gmajni k spomeniku bazovski junakom, Rižarni, Dolini, kjer se bodo poklonili padlim v parku spomina, svoj krog pa zaključili pred županstvom v Miljah.

Svet slovenskih organizacij se bo poklonil spominu mož, ki so vsestransko zaslužni za naš obost, **jutri** - ob 9.30 se bodo člani Izvršnega odbora zbrali na pokopališču na Opčinah, da počastijo spomin prof. Jožeta Peterlina ob stoti obletnici njegovega rojstva; ob 10.30 se bodo na goriškem pokopališču spomnili svetle žrtve prof. Lojzeta Bratuža; ob 12.30 se bodo poklonili spominu in delu prof. Ivana Trinka na grobu v Tarčmunu; ob 16. uri pa bodo na pokopališču v Ovčji vasi položili venec na grob Jurija Prešerna, brata našega Poeta, ki je v Ovčji vasi bil župnik celih 30 let.

Občina Zgonik se bo **jutri** poklonila spominu padlih v odporniškem gibanju in NOB s polaganjem vencev k spomenikom in grobovom - ob 12. uri proseško pokopališče, ob 12.20 proseška postaja; ob 18. uri zbirališče v Zgoniku, ob 18.15 Repnič, ob 18.30 Briščiki, ob 18.45 Gabrovec, ob 19. uri Samatorca, ob 19.15 Salež, ob 19.30 Zgonik. Pri spomenikih bo v popoldanskih urah nastopil moški pevski zbor Rdeča zvezda.

Avtobusi med prazniki

Za avtobuse podjetja Trieste Trasporti bo danes veljal praznični urnik, vendar bodo na progi št. 10 (ki pelje na pokopališče pri sv. Ani) peljali 18 metrov dolgi avtobusi. Jutri bo veljal navaden urnik, v torek, 1. novembra, pa bo praznik in bodo na progi št. 10 peljali »dolgi« avtobusi. V sredo bo delovni urnik, medtem ko bo v četrtek, 3. novembra, prazničen urnik, a z nekaterimi spremembami: na progah št. 9 in št. 10 bodo peljali 18 metrov dolgi avtobusi; za progno št. 43 bo veljal delovni urnik; avtobusi na progi št. 44 bodo vsekakor peljali mimo šol; avtobus št. 46 bo peljal enkrat od Samatorce do Trsta in nazaj (odhod ob 6.42 iz Samatorce na Prosek in nato v Trst, povratek ob 7.35 s Trga Oberdan); na progah št. 27, 32, 47 in 50 bo zajamčena vožnja za miljske šole; za progno št. 51 bo veljal delovni urnik.

Razstava o burji

Danes in v torek, 1. novembra, ob 12. uri v dvorani Attilio Selva v palači Gopčević bosta še zadnja vodena obiska razstave o burji »Che mare che bora!«, ki bo odprta do nedelje, 6. novembra, z urnikom 9-19. Obiske bo vodil predsednik muzeja burje Rino Lombardi.

Znanstveni imaginarij

Znanstveni imaginarij bo danes in v torek odprt, in sicer od 10. do 22. ure. Danes ob 16. uri bo za otroke od 4. do 11. leta starosti na voljo ekološka delavnica Ecolab, posvečena reciklaži rabljenih materialov.

Kurilno olje v morju

Osebe obalne straže in podjetja Crismani je bilo včeraj ves dan soudeleženo pri omejevanju oz. odstranjevanju večje količine kurilnega olja, ki se je v bližini pomola pri Sv. Soboti v novem pristanišču izlilo v morje. Območje so omejili s plovnicami pregradami, pregledali so tudi bližnje predele morja.

Iz Afganistana v Trst

Agenti obmejne policije so v petek popoldne v bližini Bazovice ustavili štiri mlade Afganistance brez dokumentov in jih ovadili zaradi kršenja določil o priseljevanju in jih izročili ustanovi, ki se ukvarja z mladoletnimi. Kaže, da so prispeji v Trst skriti znotraj tovornjaka na krovu grškega trajekta.

Sedel bo dve leti

Karabinjerji so pri bivšem mejnem prehodu pri Repentabru aretirali 20-letnega romunskega državljanca, ki je potoval z avtobusom, namenjenim v Slovenijo in bo moral odsedeti 2-letno zaporno kazen, na katero ga je zaradi kraje obsodilo rimsko sodišče za mladoletne.

Kričanje se je obneslo

Agenti mobilnega oddelka tržaške kvesture so v petek aretirali 60-letnega hrvaškega državljanca M.B., ki je v bližini pokopališča pri Sv. Ani iz nekega avtomobila ukradel denarnico, pri tem pa ga je videla lastnikova žena in začela kričati, M.B. pa jo je udaril s palico po glavi in zbežal. Nekateri prisotni občani so poklicali policijo, ki je kmalu dohitela Hrvata in ga aretirala, denarnico pa vrnila lastniku.

Ni hotel domov

Policisti so v bližini nekega bara pri Sv. Jakobu naleteli na 50-letnega Tržačana R.V., ki je zbežal iz hišnega pripora in se povrh še napil. Agenti ga hoteli odpeljati domov, vendar se je upiral, zato so ga aretirali in odpeljali v koronejski zapor.

RAI3/bis - Čezmejna televizija Lynx

Drevi predvajanje filma Piran/Pirano

V okviru oddaj čezmejne televizije Lynx, bo **danes ob 20.50** na slovenskem TV programu RAI3/bis na sporedu celovečerni film *Piran/Pirano*. Scenarij in režijo zgodovinsko ljubezenske drame je podpisal Goran Vojnović v glavnih vlogah pa igrajo igrajo: Mustafa Nadarević, Boris Cavazza, Nina Ivanišin, Moamer Kasumović in Francoesco Borch.

Piran – Pirano je film o prepletu treh nenavadnih življenjskih usod, povezanih s skupno izkušnjo kaosa vojne in neizpolnjenih ljubezenskih hrepenenj. Italijan Antonio (starejšega igra Boris Cavazza, mladega Antonia pa Francesco Borschi), Bosanec Veljko (starejšega igra Mustafa Nadarević, mladšega Veljka pa Moamer Kasumović) in Slovenka Anica (igra jo Nina Ivanišin) so v vojno zašli kot otroci in so bili vsi, vsak na svoj način, njene žrtve. Pol stoletja kasneje njihova kratka skupna pot v zadnjih dneh vojne, polna strahu, obupa, ljubezni in mnogih drugih nedoumljivih čustev, spet oživi, ko se Antonio pred smrtjo vrne v Piran, da bi še enkrat videl svojo rojstno hišo. Ko se odprejo duri si nasproti stojita postarana moža, ki ju je nekoč povezovala ljubezen do istega dekleta, ločevalo pa vse tisto, kar je med 2. svetovno vojno ločevalo ljudi v teh krajih: jezik, ideologija, pripadnost okupatorski oziroma partizanski strani. Prav zaradi skupne ljubezni do dekleta mladi partizan ni mogel streljati na mladega Italijana in prav zaradi te ljubezni sta se na skupnem begu pred partizani tudi razšla.

Film *Piran/Pirano* bo v ponovitvi na sporedu **tudi v četrtek, 3. novembra, ob 20.50**.

DIJAŠKI DOM - Praznik kostanjev in jesenska olimpijada

Vonj po kostanjih in želja po pristnem druženju

V četrtek so se srečali malčki iz jasli, v petek pa so višješolci vodili igre za osnovnošolce in srednješolce

Prvi meseci šolskega leta so med drugim posvečeni spoznavanju in igra je nedvomno eden izmed najbolj direktnih in hkrati najbolj pristnih trenutkov pletenja odnosov. In v Dijaškem domu Srečka Kosovela posvečajo druženju, ob študiju seveda, več časa in v ta namen prireajo skozi vse leto številna praznovanja oz. priložnosti druženja.

Prvo je bilo na sporedu že v četrtek, ko je v Dijaškem domu dišalo po pečenih kostanjih. Nekaj po 16. uri so se v večnamenski dvorani in pritličnih prostorih začeli zbirati malčki iz jasli in njihovi starši ter nonoti, ki so se pridružili vzgojiteljicam na prazniku kostanjev. Mamice so spekle več sladice in pic ter prinesle obložene sendviče, tako da je bila velika miza prepolna dobrot. Skupina medvedkov (malčki od 2. do 3. leta starosti) je za to priložnost spekla jabolčno torto, mlajša skupina piščančkov (od 1. do 2. leta starosti) pa je poskrbela za kokosove kroglice. Praznik je postal že vsakoletna tradicija, neke vrste spoznavni dan tudi za starše in seveda za nove male gojence. Vzgojiteljica Martina Ukmar je povedala, da je to šele prvo izmed srečanj s starši, prihodnje bo na sporedu konec novembra, ko bodo za starše priredili božično delavnico, sredi decembra pa bo še srečanje z božičkom, božični sejem in pa razstava ročnih del staršev. Jasli v Dijaškem domu delujejo s polno paro že deset let. Letos je v njih 38 malčkov, številni pa se jim bodo pridružili prihodnje leto, ko bodo dopolnili eno leto.

Po prazniku najmlajših gojencev so bili v petek protagonisti višješolci, ki so pripravili in vodili jesenske olimpijade za mlajše osnovnošolce in srednješolce. Kakih štiriideset mladih se je na dvorišču pomerilo v osmih različnih spretnostnih igrah, pri katerih so bili spet kostanji protagonisti: nosili so jih v ustih na žlički, z njimi so zbijali vazice, ciljali so v luknje na rjuhi, z metlo so ga porivali po začrtani trasi in podobno. Po igrah je bilo na vrsti tudi slovesno nagajevanje in seveda fešta. Gojenci in njihovi vzgojitelji so poskrbeli za pijačo in kosanje, kreativne mamice, očetje, tete in babice pa so na praznik prinesli jesensko sladico. Po naporu torej, sladek užitek ... (sas)

Na zgornji fotografiji posnetek s praznika otrok iz jasli, na spodnjih dveh pa utrinka z jesenske olimpijade

KROMA

več fotografij na www.primorski.eu

Jutri baklada iz Šempolaja v Trnovco

SKD Vigred in Združenje staršev COŠ Stanko Gruden - otroški vrtec Šempolaj vabijo **jutri, 31. oktobra**, na 3. baklado v spomin na tiste, ki jih ni več. Zbirališče bo ob 18. uri, v Šempolaju pred Štalco, od koder bo krenil sprehod z lučkami ob spremljavi Godbenega društva Nabrežina. Udeleženci so vabljeni, da se seboj prinesejo kakršnokoli lučko - bakle, svetilke, lanterne, doma izdelane »lampiončke«, žepne svetilke in podobno.

Baklada se bo zaključila v galeriji Škerk v Trnovci, kjer bo poskrbljeno za krajši kulturni program, ki ga bodo oblikovali nastopi otroške pevske, mladinske glasbene in plesne skupine Vigred, okteta Rožmarin in nagajevanje likovnega natečaja na temo Moje sanje. Vse risbe bodo razstavljene v jutri v galeriji.

Izkupiček pobude bodo tudi letos organizatorji namenili dobrotelni organizaciji Via di Natale iz Aviana, ki pomaga bolnikom, ki se zdravijo na onkološkem centru in njihovim svojcem. Jutri bodo organizatorji predstavnikom združenja Via di Natale izročili tudi plastične zamaške plastenk, ki so jih pridno zbirali v zadnjih mesecih.

Balet za najmlajše

V letošnji sezoni prireja društvo Igo Gruden baletni tečaj za najmlajše, ki ga bo vodila plesalka in učiteljica baleta Marjetka Kosovac, ki že 6 let prireja podobne tečaje tudi v Komnu. Šolala se je na Srednji glasbeni in baletni šoli v Ljubljani in je delala za razna gledališča in za številne plesno-baletne skupine. Pred kratkim je tudi sodelovala z Društvom baletnih umetnikov Slovenije. V zadnjem času se je podala tudi v Trst, kjer se je izpopolnila v sodobnih plesnih tehnikah. Tečaj, ki ga bo vodila v Nabrežini, je namenjen deklicam od 4. do 7. leta starosti. Potekal bo ob ponedeljkih in sredo v prostorih društva Igo Gruden. Prva vaja bo **v ponedeljek, 7. novembra**, ob 17.15. Za prijavo in dodatna pojasnila, lahko pokličete na 349-6483822 (Mileva), od 17. do 19. ure pa tudi na 349-3114354 (Liana). (A.V.)

ANTIUVARIAT - V prostorih bivše ribarnice

Odprli Triesteantiqua

Na prireditvi sodeluje več kot 50 razstavljalcev - Odprta bo do nedelje, 6. novembra

več fotografij na www.primorski.eu

V prostorih bivše ribarnice so v petek zvečer slovesno odprli razstavo-sejem antikvariata Triesteantiqua, medtem ko so jo za javnost odprli včeraj. Uradnega odprtja razstave, ki nosi letos naslov Vetera semper nova in jo prireja konzorcij Promotrieste in deželno Združenje starinarjev, so se med ostalimi udeležili prefekt Alessandro Giacchetti, deželna odbornica Federica Seganti, pokrajinski

podpredsednik Igor Dolenc, tržaški občinski odbornik Fabio Omero in predsednik Trgovinske zbornice Antonio Paoletti.

Na sejmu sodeluje več kot 50 razstavljalcev. Od teh je več kot polovica iz raznih italijanskih dežel (največ iz severne Italije), iz Slovenije, Belgije, Avstrije in Nemčije. Na razstavi so umetnine iz avstro-ogrskega obdobja, liberty dragoceno

nosti iz začetkov 20. stoletja in raznovrstno pohištvo, slike in fotografije, ikone, preproge, vaze, srebrni predmeti, ure, dragulji, porcelan, litografije, kipi in drugo. Vstopnina je 9 evrov, po znižani ceni 6 evrov, za družine (dva odrasla in največ 3 otroci) pa je 20 evrov. Razstava bo odprta do nedelje, 6. novembra, od 15. do 20. ure, ob praznikih in predprazničnih dneh pa od 10. do 20. ure.

SKD IGO GRUDEN - Še nekaj prostih mest

Senzualni argentinski tango za začetnike

V dvorani kulturnega društva Igo Gruden v Nabrežini se je prejšnji teden začel tečaj argentinskega tanga za začetnike. Sloviti tango izvira iz otožnih ritmov in melodij, ki so jih ob koncu 19. stoletja igrali na posebno glasbilo, bandoneón. Iz Argentine se je tango s časom razširil po svetu in navdušil ljudi vseh slojev. Zaradi svojega izrazitega značaja je tango celotno uvrščen na seznam nesnovnih de-

liščin UNESCO. Danes se tango pleše tudi na bolj veselo glasbo, ostaja pa še vedno strasten in eleganten ples za vse starosti. Nabrežinski tečajniki že vadijo osnovne korake, da bodo kmalu pripravljeni za vsako plesišče - milongo.

Kdor bi želel, se še lahko prijavi na telefonsko številko 3485756778, saj je v skupini še nekaj prostih mest. (MB)

VZHODNI KRAS - Dva dni pred nameravanim zaprtjem strukture

Danes v Bazovici dan didaktično-naravoslovnega centra

Predstavitev nove zgibanke - Številni izrazi solidarnosti - Z Dežele nobene novice

O usodi didaktično-naravoslovnega centra pri Bazovici nobene novosti. Deželne oblasti niso posredovale nobenega novega sporočila o centru, kljub številnim političnim pritiskom na deželnega odbornika za kmetijstvo in gozdarstvo Claudia Violina in na samega predsednika deželne vlade Renza Tonda, naj zagotovita nadaljevanje sedanjega uspešnega delovanja centra. Ob sedanjem molku ostaja v veljavi odločitev deželnih oblasti o premestitvi petih gozdnih straž, ki delujejo v centru v postaje gozdnih stražarjev v Devinu (trije) in na Opčinah (dva). Ukrep bo stopil v veljavo 1. novembra, zato ni sploh znano, kaj bo čez dva dni s strukturo v Bazovici. Odbornik Violino je napovedal, naj bi upravljanje centra prevzela deželna agencija za zaščito okolja Arpa oziroma njena hčerinska ustanova laboratorija za okoljsko vzgojo Larea, a tako pri agenciji Arpa kot pri laboratoriju Larea ne vedo nič o tej možnosti.

Medtem se širi krog solidarnosti do centra in njegovega visoko specializiranega osebja. Podporo so jim iznesle številne ustanstvene in naravovarstvene ustanove, krajevne uprave in politične sile.

Toplino te solidarnost bo mogoče danes z očmi preveriti v samem didaktično-naravoslovnem centru. Odprt bo od 9. do 17. ure, po napovedih pa je prav zaradi skorajšnjega zaprtja - predviden rekorden obisk družin z otroci, predstavnikov organizacij in ustanov ter drugih ljubiteljev narave. Ob 10. uri bo v centru predstavitev nove zgibanke (Ponovni) Cilj: Goli vrh - Med bivšimi raziskovalci rastlin in načrtovalci bodočnosti. Gre za predstavitev v prenovljeni podobi ene od prvih izletniških tras, omenjene že v leta 1913 izdanem vodiču Itinerario di escursione e salite ne' dintorni di Trieste. Ta ekskurzija je po svoje povezana s centrom v bazovici, saj je potekala tudi ob drevesnici pogozdovalne komisije v Bazovici, ki so jo uredili leta 1930, pred leti pa je iz nje nastal sedanji sedež didaktično-naravoslovnega centra. Zgibanko bo predstavil prof. Livio Poldini, ki bo ob tem orisal vegetacijsko sliko tega ozemlja in njegove kritičnosti.

Zgibanko bodo v centru brezplačno razdeljevali po predstavitvi. Ob tem pa bodo potekale tudi številne pestre in zanimive dejavnosti za otroke ter razne didaktične delavnice, vedno v sozvočju s kraško naravo.

Vstop prost.

Didaktično-naravosloveni center v Bazovici bo tudi danes vabil obiskovalce

KROMA

OBLETNICA - 100 let od rojstva Jožeta Peterlina

V kulturnem življenju Slovencev v Italiji je pustil prepoznavno sled

V sredo, 2. novembra, bi Jože Peterlin praznoval stoletnico rojstva. Umrl je pred 35 leti, 4. marca 1976. Za seboj je pustil veliko opravljenega dela za slovensko narodno skupnost v Italiji. V Trst je prišel leta 1945, ko se je pred komunizmom umaknil iz Ljubljane in čez Koroško prišel v Italijo. Tu je razvil vse svoje številne nadarjenosti. Že septembra istega leta je skupaj s sošolcem prof. Vinkom Beličem vodil poskusno vpisovanje v slovenske srednje šole, ki so jih v Trstu odpirali pod okriljem Zavezniške vojaške uprave. Še isto leto je dobil službo na radiu Trst v slovenskem jeziku, kjer je vodil oddelek za govorne sporede in dramatik. Leta 1948 je začel poučevati slovenščino in zgodovino na slovenskih višjih srednjih šolah, kasneje zgodovino umetnosti in še druge predmete. Italijanske oblasti mu zaradi »neintegritanosti« v italijansko stvarnost nikoli niso podelile italijanskega državljanstva. Kljub temu je vse svoje znanje in moči posvetil delu za slovensko kulturo.

Jože Peterlin

Njegova velika skrb so bili predvsem mladi, ki jih je vzgajal ne samo na šoli, ampak tudi izven nje. Z dijaki je ob koncu šolskega leta pripravljaval odmevne akademije z igralskimi nastopi. Vabil jih je na radio in v mladinsko organizacijo Slovenskega kulturnega kluba. Bil je med ustanovitelji Slovenske prosvete

(1948), Mladike (1957) in študijskih dnevov Draga (1966). Režiral je znamenite tabore na Repentabru in bil med ustanovitelji Radijskega odra.

Kot gledališki človek z izrednim posluhom in talentom je Peterlin vzgojil lepo število igralcev, napovedovalcev in časnikarjev. Kot recenzent pa je s persom spremljal obnovljeno Slovensko stalno gledališče v Trstu in sploh vse gledališko dogajanje na Tržaškem, kar je dokumentirano v zbirki gledaliških ocen »Slovensko tržaško gledališče 1945–1976« (Mladika, Trst 1990).

Jožetu Peterlinu so ob dvajsetletnici smrti poleti 1966 odkrili spominsko ploščo na pročelju cerkve sv. Janeza na Vinjem vrhu, v Trstu pa so po njem poimenovali glavno dvorano na sedežu Slovenske prosvete v Donizetijevi ulici in v njej odkrili bronasto glavo, delo kiparja Franceta Goršeta.

Ob 30-letnici smrti je Slovenska prosveta priredila o njem simpozij, trenutno pa je v pripravi zbornik s prispevki simpozija in drugem gradivu iz njegove zapuščine.

GLEDALIŠČE MIELA - Danes zaključek

Latinskoameriški filmski festival: razglasili in nagradili zmagovalce

V gledališču Mielia so sinoči slovesno razglasili zmagovalce že 26. festivala latinskoameriškega filma, ki ga prireja Združenje za promocijo latinskoameriške kulture v Italiji - Apclai. V okviru enotedenske zelo pester filmske ponudbe, so se obiskovalci lahko od jutra do večera poglobljali v filme, retrospektive ali dokumentarce o življenju, kulturi, umetnosti, literaturi in zgodovini srednje in južne Amerike.

Letos se je za zmago potegovalo 14 najnovejših filmov, najboljši pa je bil po mnenju strokovne žirije urugvajsko-čilska produkcija *El casamiento* Alda Garaya, ki prikazuje ljubezensko-prijateljsko zgodbo med transeksualcem in delavcem. Posebno nagrado žirije si je zaslužil *Entre la noche y el día* Bernarda Arellana.

Festival se bo zaključil danes ob polnoči. Od 11. ure dalje bodo predvajali najboljše filme. Sicer bo lahko tudi občinstvo glasovalo za filme na spletni strani www.arcoiris.tv.

Na letaku protagonista zmagovitega filma

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 30. oktobra 2011

MARCEL

Sonce vzide ob 6.41 in zatone ob 16.55
- Dolžina dneva 10.14 - Luna vzide ob 10.55 in zatone ob 19.57.

Jutri, PONEDELJEK, 31. oktobra 2011

BOLFENK

VREME VČERAJ: temperatura zraka 15,3 stopinje C, zračni tlak 1025,7 mb ustaljen, vlaga 69-odstotna, veter 8 km na uro jugo-zahodnik, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 17 stopinj C.

OKLICI: Paolo Sbisà in Giuliana Pavlica, Domenico Mazzoni in Mirna Ciopich, Alberto Ventura in Stefania Inglese, Alfonso Manuel Clavijo Martinez in Daria Dubrovina, Velibor Stevanovic in Dragana Zaric, Kambiz Hakami in Roghayeh Mohammadzadeh, Andrea Pressburger in Valentina Ghirardi, Stefano Turus in Elena Stipetich.

Lekarne

Nedelja, 30. oktobra 2011

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Borzni trg 12, Ul. Mascagni 2, Ul. Rossetti 33, Opčine - Nanoški trg 3/2.
Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Borzni trg 12 (040 367967), Ul. Mascagni 2 (040 820002)

Opčine - Nanoški trg 3/2 (040 211001) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Borzni trg 12, Ul. Mascagni 2, Ul. Rossetti 33.

Opčine - Nanoški trg 3/2 (040 211001) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Rossetti 33 (040 633080).

Ponedeljek, 31. oktobra, sredo, 2. novembra, ter petek in sobota, 4. in 5. novembra 2011
Običajni urnik lekarn:

od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30
Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Roma 15 (040 639042), Ul. Piccardi 16 (040 633050), Milje - Lungomare Venezia 3 (040 274998).

Nabrežina (040 200121) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Roma 15, Ul. Piccardi 16, Ul. Sv. Justa 1, Milje - Lungomare Venezia 3. Nabrežina (040 200121) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Sv. Justa 1 (040 308982).

Torek, 1., in četrtek, 3. novembra 2011

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Ul. Roma 15, Ul. Piccardi 16, Ul. Sv. Justa 1, Milje - Lungomare Venezia 3, Nabrežina.

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Ul. Roma 15 (040 639042), Ul. Piccardi 16 (040 633050), Milje - Lungomare Venezia 3 (040 274998).

Nabrežina (040 200121) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Ul. Roma 15, Ul. Piccardi 16, Ul. Sv. Justa 1, Milje - Lungomare Venezia 3. Nabrežina (040 200121) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Sv. Justa 1 (040 308992).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnice: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

RAJONSKI SVETNIK

Ostrouška o varnosti na postaji

Predstavnik Severne lige v rajonskem svetu za Novo mesto, Novo mesto, Sv. Vid in Staro mesto Adriano Ostrouška je vložil vprašanje o varnosti in protipožarnih napravah na tržaški železniški postaji.

Po opozorilih nekaterih občanov je preveril, da številne protipožarne naprave ne delujejo. Na škatlah, nameščenih na stenah poslopja železniške postaje, ki služijo gasilcem za priključek vodovalnih cevi v primeru požarov, so priplepljeni napisi z opozorilom, da naprava ne deluje. Ena od teh škatel, nameščenih na pročelju poslopja na Trga Libertà, ima tudi razbito steklo, kar je očitno posledica vandalskega dejanja.

Ostrouška je v vprašanju, namenjenemu tržaškemu županu Robertu Cosoliniju in odborniku za decentralizacijo Emilianu Ederi, zapisal, da sedanje stanje protipožarnih naprav na železniški postaji predstavlja nevarnost, saj ne zagotavlja hitrega posega v primeru morebitnega požara. Zato je zahteval, naj pristojne oblasti zadevo čim prej uredijo.

Obvestila

GLASBENA MATICA - šola Marij Kogoj sporoča, da je na razpolago še nekaj prostih mest v razredih flavte (Trst, Opčine) in violine (Trst, Bazovica). Informacije na tel. št. 040-418605 (tajništvo).

PILATES - Skupina 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljunca obvešča, da bo naslednje vadbne ob petkih potekala od 19.15 do 21.15.

60-LETNICA SZSO - praznovanje bo danes, 30. oktobra, v Škednju. Zbiranje ob 10. uri pred Domom Jakoba Ukmarja, sledi sprevod do cerkve. Po maši polaganje rož na grobove ustanoviteljev. Vabljeni vsi sedanjci in bivši skavti v kroju! **JUS SLIVNO** vabi danes, 30. oktobra, na odprtje prenovljenih vaških kalov in pešpoti Slivno. Zbirališče bo ob 10. uri na križišču ob cerkvi.

SKD PRIMOREC IN SEKCIJA VZPI-ANPI DOLINA-MAČKOLJE-PREBENEK bosta danes, 30. oktobra, ob 10. uri položila venec k spomeniku padlim v Mačkoljah in nato v Zazidu. Pridružite se nam!

SLOVENSKA SV. MAŠA ZA POKOJNE bo na tržaškem pokopališču danes, 30. oktobra, ob 14.30. Vljudno vabljeni!

TRŽAŠKA POKRAJINSKA ZDRUŽENJA VZPI-ANPI, ANED IN ANPIIA bodo danes, 30. oktobra, polagala vence na tržaške spomenike in obeležja padlim v NOB. Zbirališče ob 9. uri pred obeležjem v Ul. Massimo D'Azeglio z zaključkom polaganja venca v Rižarni.

DRUŠTVO SLOVENSКИH IZOBRAŽENECV vabi v ponedeljek, 31. oktobra, v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3, na srečanje z Borutom Rutarjem, avtorjem knjige »Krik mačhe«, ki pripoveduje o načrtovanem atentatu na Mussolinija v Kobaridu leta 1938. Začetek ob 20.30.

KMEČKA ZVEZA vabi na srečanje »Kakšno kmetijstvo za kraška zavarovana območja Natura 2000 po letu 2013«, ki bo v ponedeljek, 31. oktobra, ob 14.30 v dvorani ZKB na Opčinah. Govorili bodo Franc Fabec - KZ, prof. Gianluigi Gallenti - Tržaška univerza, Vojko Kocijančič - sodelavec in Branko Radikon - KGZ Nova Gorica. **NARAVNI OBRAZNI LIFTING** - Skd F. Prešeren obvešča, da bo vadbna začela v ponedeljek, 31. oktobra, ob 18.30 v društveni dvorani gledališča F. Prešeren v Boljuncu.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA bo v ponedeljek, 31. oktobra, zaprta. **NOČ ČAROVNIC**, ples v maskah za srednješolce v organizaciji SKD Primorec bo v ponedeljek, 31. oktobra, od 19.30 do 23. ure v Ljudskem domu v Trebčah. Vstopnina vključuje kosček pizze ali pijače.

ODBORNIŠTVO ZA KULTURNE DEJAVNOSTI OBČINE DOLINA obvešča, da bodo v ponedeljek, 31. oktobra, od 18.00 do 19.30 v občinski knjižnici v Boljuncu na razpolago informacije v zvezi s predvidenimi tečaji angleškega in slovenskega jezika ter informatike. Za dodatne informacije bo na razpolago osebe Ustanove AUSER v sredo, 2. novembra, od 10. do 12. ure na tel. št. 040-3478 208.

UČENICI OŠ FRAN MILČINSKI IN DIJAKI NSŠ SVETI CIRIL IN METOD S KATINARE se bodo poklonili padlim pred spomenikom v Lonjerju v ponedeljek, 31. oktobra, ob 11. uri. Vabljeni.

SKD VIGRED IN ZDRUŽENJE STARŠEV COŠ S. GRUDEN IN OTROŠKI VRTEC vabita v ponedeljek, 31. oktobra, na »Baklado«. Zbirališče ob 18. uri v Šempolaju (pred Štalco) v družbi Godbenega društva Nabrežina. Zaključek v kulturno umetnostnem centru Škerk v Trnovci z nastopom OPS, Plesne in glasbene skupine Vigred, oketa Rožmarin ter nagrajevanjem likovnega natečaja »Moje sanje«. Izku-piček pobude bo namenjen organizaciji »Via di Natale«.

MZ LONJER-KATINARA vabi vaščane in tovariše na proslavo pri spomeniku padlim na katinarskem pokopališču, ki bo v torek, 1. novembra. Zbirališče ob vhodu na pokopališče ob 15.15.

SKD IGO GRUDEN obvešča, da se bomo 1. novembra pevci MoPZ Igo Gruden poklonili spomenu pokojnih. Zbrali se bomo ob 14.30 pred spomenikom padlim na trgu v Nabrežini. Sledil bo obisk pokopališč in obeležij v naši okolici po sledečem urniku: ob 14.40 pokopališče v Nabrežini, ob 14.55 pokopališče v Šempolaju, ob 15.05 spomenik padlim v Šempolaju, ob 15.10 spomenik padlim v Prapro-tu, ob 15.20 pokopališče v Samatorci, ob 15.30 spomenik padlim v Prečniku, ob 15.40 pokopališče v Mavhinjah, ob 16.00 pokopališče v Slivnem.

TAI CHI CHUAN pri Skladu Mitja Čuk: vežbanje v starodavni in cenjeni veščini z vajami za telo in dušo: sprostitve mišic, povečana gibčnost in boljša koordinacija ter pomirjujoče počutje ob ponedeljkih od 19.00 do 20.30 v večnamenskem središču Mitja Čuk, Repentabska 66.

VZPI-ANPI SEKCIJA DOMJO IN KD FRAN VENTURINI vabita na tradicionalno svečanost ob vaškem spomeniku v torek, 1. novembra, ob 14. uri.

SK DEVIN prireja »Smučarski sejem« od 2. do 13. novembra v Domu Železničarskih delavcev - Nabrežina postaja: 2. in 3. novembra zbiranje opreme od 10.00 do 19.30; sejem se bo odvijal od 5. do 13. novembra: sobote in nedelje od 10.00 do 19.30, ob delavnih od 16.00 do 19.30.

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB »L. KOŠIR« vabi slovenske filateliste in prijatelje na mesečno srečanje, ki bo v sredo, 2. novembra, ob 19. uri v Gregorčičevi dvorani v Ul. Sv. Frančiška, 20.

TPPZ PINKO TOMAŽIČ obvešča, da bo v sredo, 2. novembra ob 20.30 seja odbora.

ZVEZA SLOVENSКИH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča člane in stranke, da bo urad zaprt v sredo, 2. novembra.

KRUT obvešča, da bodo društveni prostori 3. in 4. novembra zaprti. **MARTINOVANJE V SKD SLAVEC** v Rimanjih se bo odvijalo v petek, 11. novembra, od 19.30 dalje. Podeljen bo za večerjo, zabavno glasbo v živo, nagradne igre in nepozabno druženje. Za informacije in prijave pokličite na 320-3729925. Rok za prijavo zapade 3. novembra.

O.N.A.V. - Tržaška sekcija italijanskega združenja pokuševalcev vina prireja degustacijski večer z vini iz dežele Abruzzo. Srečanje bo v petek, 4. novembra, ob 20.30 v prostorih Zadruga Dolga Krona - Dolina 528. Vabljeni vsi člani in prijatelji! Informacije in prijave www.onav.it, tel. št. 334-7786980 (Luciano) ali 340-6294863 (Elio).

KRD DOM BRIŠČIKI prireja kuharski tečaj v nedeljo, 6. novembra, od 9. do 13. ure. Tečaj vodi kuhar Matija Ciacchi. Za informacije lahko pokličete tel. št.: 347-4434151 (Nadja) in 328-2767663 (Norma) po 16. uri.

TABORNIKI RMV sporočajo, da so se začeli tedenski sestanki. Urniki: Prosek-Kontovel - v KD na Proseku ob sobotah 14.00-15.00, Križ - v KD na Proseku ob sobotah 14.00-15.00; Salež - v društvu Rdeča zvezda za MČ vsako drugo soboto 10.00-11.00, za GG vsako drugo sredo 18.30-19.30, Dolina - v občinski telovadnici S. Klabjan ob sobotah 15.00-16.00, Opčine - v Prosvetnem domu na Opčinah ob sobotah 17.30-18.30, Trst - na Stadionu 1. maja ob sredah 16.00-17.00. Informacije na info@tabornikirmv.it ali 335-5316286 (Veronika).

BALET - SKD IGO GRUDEN obvešča, da bo v novembru pričel baletni tečaj pod vodstvom baletne plesalke in učiteljice baleta Marjetke Kosovac. Name-njen je deklicam v starosti od 4. do 7. leta. Potekal bo ob ponedeljkih in sredah v društvenih prostorih v Nabre-

žini. Prva vaja bo 7. novembra ob 17.15. Za pojasnila in vpis: od 12.00 do 16.00 tel.: 349-6483822 (Mileva), od 17.00 do 19.00 tel.: 349-3114354 (Liana). Vabljene vse deklice, ki jih veseli balet.

DRUŠTVO SLOVENCEV MILJSKE OBČINE K. Ferluga prireja tudi letos tečaje slovenskega jezika za začetnike in nadaljevalce. Vpisovanje do ponedeljka, 7. novembra. Informacije na tel. št. 040-274995 in 347-5853166 (Ivica).

KRUT obvešča, da v ponedeljek, 7. novembra, pričanja tečaj psihomotorike. Vpisovanje in informacije na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8/b, tel. 040-360072.

KRUT IN NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA vabita v ponedeljek, 7. novembra, ob 17. uri na srečanje bralnega krožka »Skupaj ob knjigi«, prvega v letošnjem sklopu, ki se bo odvijal ob ponedeljkih v čitalnici NŠK v ulici S. Francesco 20. Prijave in dodatne informacije na sedežu Kruta v ul. Cicerone 8, tel. 040-360072.

SKD PRIMOREC vabi na tečaj ustvarjalnega vožljanja »Makrame, jesensko prepletanje vrvic in čakolk, ki se bo odvijal vsak ponedeljek v mesecu novembru (7., 14., 21. in 28.) od 19. do 21. ure v Ljudskem domu v Trebčah. Delavnico bo vodila Elda Jercog. Zainteresirani naj se čim prej prijavijo na tel. št. 339-6980193.

ŠIVANJE NOŠ PRI SKD F. PREŠEREN V BOLJUNCU - Po malo daljšem počitku bo prvi ponedeljkov večer 7. novembra ob 20.30 v društveni dvorani (Občinsko gledališče F. Prešeren).

KRUT vabi v torek, 8. novembra, ob 18. uri na predavanje s dr. med. spec. fiziatrijno Nadijo Benčič Delfin z naslovom »Kaj lahko storim, da ne padem?« Lepo vabljeni! Informacije na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072.

AŠD MLADINA organizira smučarski nadaljevalni tečaj na plastični stezi v Nabrežini. Tečaj bo potekal vsako sredo, od 9. do 30. novembra, od 16.30 do 18.30. Tel. 347-0473606.

OTROŠKE URICE v Narodni in študijski knjižnici, Ul. sv. Frančiška 20, ob 17. uri: sredo, 9. novembra: Pod medvedovim dežnikom; sredo, 30. novembra: Praznično presenečenje. Vabljeni otroci od 3. do 7. leta!

SKD PRIMOREC vabi vaščane in prijatelje na ogled posnetkov izletov »Trebče v svet«, ki so jih odborniki priredili v lanski sezoni in predstavitev novih izletov v sredo, 9. novembra, ob 20.30 v Ljudskem domu v Trebčah.

AŠD SK BRDINA organizira tradicionalni sejem rabljene smučarske opreme v prostorih Doma Brdina, Proseška ul. 109, na Opčinah. V četrtek, 10. novembra, ob 18. do 21. ure zbiranje opreme. Dnevi in urniki odprtih vrat sejma: petek, 11. novembra, od 18. do 21. ure; sobota, 12. novembra, od 16. do 21. ure; nedelja, 13. novembra, od 10. do 12. ure ter od 16. do 20. ure. Ob priliki, boste lahko dobili vse informacije glede smučarskih tečajev za zimsko sezono 2012. Informacije: 347-5292058, www.skbrdina.org.

SPDT vabi na predavanje ugodnega tržaškega botanika, prof. Livija Pol-dinija na temo Invazivke - zdravju in okolju škodljive tujerodne rastlinske vrste. Predavanje bo v četrtek, 10. novembra 2011 ob 20.30 v Razstavni dvorani Zadrugne kraške banke na Opčinah, Ul. Riceratorio 2.

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS vabi prošeške in kontovelske proizvajalce, da se udeležijo »2. Pokušnje vin«, ki bo v petek, 11. novembra, na dvo-rišču rajonskega sveta. Kdor bi rad razstavljaj, naj se javi v tajništvu do 4. novembra na tel. št. 040-225956.

VZPI-ANPI DEVIN NABREŽINA vabi občane, da se udeležijo polaganja vencev v torek, 11. novembra, ob 8.40 v Slivnem, ob 8.50 v Medjevasi, ob 9.00 v Štivanu, ob 9.15 v Devinu, ob 9.35 v Vižovljah, ob 9.40 v Cerovljah, ob 9.45 v Mavhinjah, ob 9.50 v Prečniku, ob 10.00 v Trnovci, ob 10.10 v Prapro-tu, ob 10.15 v Šempolaju in ob 10.45 v Nabrežini.

ZADRUGA KD PROSEK-KONTOVEL prireja v petek, 11. novembra, sejem antikvitet in rabljenih stvari. Kdor bi se rad udeležil naj se javi na tel. št. 347-9851007 ali 347-8579872 za rezervacijo prostora.

PRIMORCI BEREMO 2011 - do 20. novembra bodo v Narodni in študijski knjižnici na razpolago knjige za letošnje izvedbo pobude. Podrobnejše

informacije prejmete v knjižnici (ponedeljek-petek, 9.00-17.00, tel. 040-635629, bibslo@spin.it).

JUS OPČINE obvešča člane in bivajoče na Opčinah, da bo sprejemanje prošenj za letošnje sečnje vsak torek do 22. novembra, od 18.30 do 19.30 na upravnem sedežu v Proseški ulici 71. **MLADIKA - ZTT** - Tržaška knjigarna vabijo na »kavo s knjigo... na knjižnem sejmu« v Ljubljani v sredo, 23. novembra, ob 11. uri. Prijave za organizirani obisk sprejema Tržaška knjigarna v Ulici sv. Frančiška 20.

Prireditve

KD IVAN GRBEC, Škednjska ul. 124, sporoča, da bo razstava novih originalov zimske škedenjske noše »Skri-nja naših korenin« na ogled: danes, 30. oktobra, ter 6. novembra od 10. do 12. ure; 4. in 5. novembra od 17. do 19. ure.

RAZSTAVA - IGNACIJ OTA: NJEGOVA ZGODBA v SKD Valentin Vodnik v Dolini danes, 30. oktobra, od 12. do 13. ure. V tednu za šole, info: 335-8020814.

SDD JAKA ŠTOKA, ZADRUGA KULTURNI DOM PROSEK KONTOVEL IN SSG vabijo na predstavo »Ma me prou provociraste...« (režija A. Rustja, igrata M. Kjuder in A. Rustja) in na predstavitve letošnje gledališke sezone danes, 30. oktobra, ob 20.30 v Kulturnem domu Prosek Kontovel.

V PONEDELJEK, 31. OKTOBRA, se bo Občina Zgonik ob dnevu mrtvih poklonila spomenu padlim v odporniškem gibanju in NOB s polaganjem vencev na spomenike in grobove po naslednjem razporedu: ob 12.00 proseško pokopališče, ob 12.20 proseška postaja, ob 18.00 Zgonik, ob 18.15 Repnič, ob 18.30 Briščiki, ob 18.45 Gabrovec, ob 19.00 Samatorca, ob 19.15 Salež, ob 19.30 Zgonik. Pri spomenikih bo v popoldanskih urah nastopil moški pevski zbor Rdeča zvezda. Vabljeni vsi občani ter društva in organizacije.

KULTURNI DRUŠTVI SLOVAN IN SKALA TER VZPI s Padrič in iz Gropade obveščajo vaščane obeh vasi, da se bomo skupaj spomnili na padle v NOB pred vaškima spomenikoma v torek, 1. novembra, ob 9.30 v Gropadi in ob 9.45 na Padričah. Nastopil bo mešani pevski zbor Skala-Slovan.

KULTURNI KROŽEK SLAVKO ŠKAMPERLE in Odbor za počastitev padlih v osvobodilnem boju Sv. Ivan - Kolonja obveščata, da bo v torek, 1. novembra, potekala komemoracija v spomin padlih v osvobodilnem boju. Ob 11. uri bomo na Vrdelski ulici št. 25 položili vence na spominsko ploščo ob Narodnem domu - Casa della Cultura. Sledila bodo pričevanja s posegom Tomaža Kalca, v imenu pokrajinskega ANPI-ja. Komemoracija bo tudi v primeru slabega vremena. Vabimo občane, da se dogodka udeležijo ter skupno položijo cvet v spomin padlih v osvobodilnem boju. V sredo, 2. novembra, bomo polagali cvetje tudi na Kolonji, na spominsko ploščo bivšega kulturnega ljudskega krožka Zefferino Pisoni, Ul. Orsenigo 7.

SEKCIJA VZPI IN FANTOVSKA IZ BOLJUNCA vabita vaščane, ki so jim pri srcu vrednote NOB, da se udeležijo svečanosti s polaganjem venca, ki bo v torek, 1. novembra. Sodeloval bo MePZ Tončka Čok. Zbirališče na Gorici v Boljuncu ob 16. uri.

SEKCIJA VZPI- STOJAN ANTONČIČ EVALD - Križ vabi vse vaščane ter kulturne, športne, politične in socialne organizacije, da se v torek, 1. novembra, udeležijo poklona žrtvam antisfaizma. Ob polaganju vencev na vaška obeležja bo MoPZ Vesna zapel pred spomeniki padlim. Odhod por-vorke od Ljudskega doma v Križu ob 11. uri.

VZPI-ANPI OPČINE-BANI-FERLUGIPIŠČANCI vabi na počastitev padlih v NOB v torek, 1. novembra. Zbirališče v Prosvetnem domu ob 9.30. Najprej bomo počastili padle pri vaškem spomeniku na Dunajski cesti, nato pa na pokopališču. Istočasno bo delegacija položila vence pri spomeniku 71 talcev, Pinka Tomažiča in tovarišev, Rozalije Kocjan - Guličeve, petih kurirk in štirih tovarišev v novem parku ob Kraški ulici. Sodeluje Costanza Mikulus, pojeta MoPZ Tabor in MoPZ Sveti Jernej.

ZDRUŽENJE ODBOR ZA SPOMENIK PADLIM V NOB iz Škednja, od Sv. Ane in s Kolonkovca vabi na svečanost ob Dnevu preminulih, v torek 1. novembra, ob 11. uri pri spomeniku padlim v NOB iz Škednja, od Sv. Ane in s Kolonkovca (Istrska ulica 192). Slavnostni govornik: Iztok Furlanič, Predsednik Občinskega sveta. Sodeluje Ženski pevski zbor Ivan Grbec pod vodstvom Marjetke Popovski. Svečanost je organizirana s finančno podporo Tržaške Pokrajine.

AŠZ SLOGA vabi na slovesnost ob 40-letnici društva v petek, 4. novembra, v Prosvetni dom na Opčinah ob 20. uri. Nastopali bodo: Moška vokalna skupina Sv. Jernej z Opčin, Moška vokalna skupina Lipa iz Bazovice, Uopenska mularija in Open Hackers. Slavnostni govornik bo prof. Franko Drasič.

KULTURNO DRUŠTVO KATIZBOR/CATICORO prireja v petek, 4. novembra, ob 18. uri v cerkvi Sv. Andreja apostola v Trebčah koncert mladinskega deklškega pevskega zbora Krasje in orgelski koncert s spremljavo flavte. Prireditve podpira Tržaška pokrajina. Toplo Vabljeni.

SKD TABOR ZA OTROKE - v mali dvorani Prosvetnega doma na Opčinah v petek, 4. novembra, ob 16. uri Ura pravljic: »V knjižnici se skriva miška. Ulovimo jo!« za predšolske otroke in 1. razred osnovne šole. Pripoveduje Jasmina Smotlak; v soboto, 5. novembra, ob 10. uri Ustvarjalno-likovna delavnica s Tadejo, Nado in Tanjo.

SPDT obvešča, da bo razstava »Življenje pod Triglavom«, ki jo je pripravila Planinska zveza Slovenije v sodelovanju s Slovenskim planinskim muzejem in s sofinanciranjem Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, odprta v prostorih Konferenčne razstavne dvorane NŠK v Narodnem domu, Ul Filzi št. 14, do sobote 5. novembra, s sledečim urnikom: ob torkih, četrtnih in sobotah dopoldan od 10. do 12. ure ter ob ponedeljkih, sredah in petkih popoldan od 16. do 18. ure.

DEVINSKI GRAD bo do 6. novembra na ogled vsak dan od 9.30 do 16.00, vključno v torek, 1. novembra. Od 12. novembra dalje bo grad odprt ob istem urniku, a samo ob vikendih. Informacije: 040-208120.

SKD TABOR, NOVEMBRA V PROSVETNEM DOMU NA OPČINAH v nedeljo, 6. novembra, ob 18. uri Svetlana Makarovič Saga o Hallgerd. Nastopata Svetlana Makarovič (besedilo) in Milko Lazar (glasba); v sredo, 9. novembra, ob 20.30 v mali dvorani potpisno predavanje Štiri nepozabna potovanja po Indiji. Predstavitve Marko Milkovič in Almira Sitar; 19. novembra, ob 20. uri Martinov večer MoPZ Tabor z gosti; 20. novembra, ob 18. uri Open-ska glasbena srečanja - madžarski trobilni kvintet In media brass quintet.

V BAMBIČEVI GALERIJ na Opčinah je do 13. novembra na ogled likovna razstava Anice Pahor Sledi življenja. Urnik: ponedeljek - petek: od 10. do 12. in od 17. do 19. ure.

MOSP IN SLOVENSKI KULTURNI KLUB razpisujeta literarni, likovni in fotografski natečaj za mlade od 14. do 25. leta starosti. Tema in tehnika sta prosti, kot vodilo pa ponujata verzje letošnjega Prešernovega nagrajenja, Miroslava Košute: »Kaj pa jadra šepetajo, kadar veter jih napenja? Srečna so, da se začena nova pot.« Prispevki morajo biti opremljeni s psevdonimom, podatki pa priloženi v zapečateni kuverti in izročeni ali poslani na Skk-MOSP - Natečaj, Ul. Donizetti št. 3 (TS), do ponedeljka, 14. novembra. **CELOVEČERNI KONCERT** ljubljanskih veteranov (dir. Alojz Zupan) v organizaciji KD Skala pod pokroviteljstvom Zveze slovenskih kulturnih društev bo v soboto, 19. novembra, ob 20.30 v Kulturnem domu Skala v Gropadi.

ZAHVALA

Angelo Blazina

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste z nami sočustvovali in na katerikoli način počastili spomin našega dragega.

Družina

Prosek, 30. oktobra 2011

Pogrebno podjetje Sant'Anna Nabrežina

Sant'Anna
Impresa Trasporti Funebri

Pogrebno podjetje
...v Trstu od leta 1908

Novi informacijski urad za Kras na PROSEKU, 154

Delovni čas: 0-24 ur
Tel.: 392-5487438 (g.a Suzana)

Devin-Nabrežina 166 - Trst
Ul. Torrebianca 34
Ul. dell'Istria 129
Ul. del Ghirlandio 28
brezplačno notranje parkirišče
Usluge na domu

V četrtek je na fakulteti za matematiko v Trstu zagovarjal svojo magistrsko nalogo in dosegel oceno 110 s pohvalo naš dragi

Aleks Jevnikar

Iskreno mu čestitam.
Družina

Na farmacevtski fakulteti tržaške univerze je z odliko in pohvalo diplomirala

Laura Venier

Iskreno ji čestitam
prav vsi pri TFS Stu ledi

V sončnem jesenskem jutru se je

Manuelu

mudilo na svet.
Osrečil je mamico Janjo in očka Claudiota. Mladi družinici čestitajo in želijo veliko mirnih noči

nonoti, pranonoti, teta in strici

Na tržaški ekonomski fakulteti je z uspehom diplomiral

Peter Lisjak

Čestitata mu
noni Olga in Francesca

Šolske vesti

DIZ J. STEFANA sporoča, da bo šola zaprta v ponedeljek, 31. oktobra in v sredo, 2. novembra.

NA DTZ ŽIGE ZOISA bodo uradi zaprti v ponedeljek, 31. oktobra, in v sredo, 2. novembra.

RAVNATELJSTVO LICEJA A.M. SLOMŠKA sporoča, da bo pouk v ponedeljek, 31. oktobra, potekal redno.

RAVNATELJSTVO LICEJA FRANCETA PREŠERNA v Trstu sporoča, da bo pouk v ponedeljek, 31. oktobra, potekal redno.

RAVNATELJSTVO LICEJA F. PREŠERNA obvešča, da bodo volitve v zborne organe in srečanje s starši v petek, 4. novembra, s pričetkom ob 18. uri. Vsi starši so vljudno vabljeni, da se srečanja polnoštevilno udeležijo.

Izleti

SKD IGO GRUDEN IN JUS SLIVNO vabita na otvoritveni pohod »Pešpoti Slivno«, danes, 30. oktobra, ob 10. uri. Zbirališče: križišče ob cerkvi v Slivnem. Program pohoda: otvoritev, vodeni ogled pešpoti in ob zaključku ogled razstave vaških rodovnikov na Trobčevi domačiji. Za info 328-6238108 (Zulejka).

SPDT priredi v nedeljo, 13. novembra, martinovanje v Gorjanskem, zbirališče v večnamenski dvorani (nasproti cerkve) ob 9.30. Predviden je pohod po kraški planoti (približno 3 ure hoje), sledi družabnost ob peki kostanjev. Prijave do 10. novembra: Livio 040-220155, Katja 338-5953515 za mladinski odsek (ob večernih urah) in odborniki planinskega društva.

LETNIK 1950 iz dolinske občine pozor! Obljuba dela dolg. V soboto, 19. novembra, skupinski avtobusni izlet v Goriška Brda in Dobrovo. Vpisovanje na tel. št. 338-7824792 (Sergio) in 333-1157815 (Ladi).

KRUT - vabi 10. in 11. decembra, na ogled evropskega mesta Milana, s sprehajanjem preko središčnih ulic in trgov. Informacije in vpisovanje na društvenem sedežu, Ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072.

Čestitke

Ob visokem življenjskem jubileju drage PINE, mame našega dirigenta Edija Raceta, ji prav prisrčno voščimo obilo moči in zdravja v krogu svoji dragih. Vsi člani cerkvenega pevskega zbora Novega sv. Antona.

Draga PINA, ob tvojem pomembnem jubileju ti iz srca čestitam in želimo še veliko lepih dni v krogu tvojih najdražjih. Družini Slama in Zobec

Janja in Caio ne bosta rabila več budilke, ker vajin MANUEL krepil si bo glasilke. Veliko sreče in prespanih noči, to vam naša klapa iz srca želi! Ana, Daša, Fabio, Boštjan, Gorazd, Maja, Alessio, Petra, Mitja, Jana, Matej, Jasmin in Bojan

Ob rojstvu malega MANUELA se z nono Sonjo in nonotom Natalinom veselijo prijateljice Marina, 2 Sonji, Franka in Marija. Iz srca čestitamo srečnima staršema Janji in Claudiu.

Alessii in Dimitriju se je pridružil mali RICCARDO. Iskrene čestitke novi družinici pošiljajo vsi domači.

Draga nona ROSANNA. Leta minejo, a srce se ne postara, kadar polno je miru in ljubezni žara. Kdor drugim ga odpira, ostaja večno mlad in zaradi njega bolj ima življenje rad. Vse najboljše za tvoj 60. rojstni dan ti želijo tvoja Martina ter Gino, Valentina, Mitja, Paolo in Brigita.

Giulio in Alana Zigona iz Milja se osrečilo rojstvo male CRYSTAL. Z njimi se veselijo pranona Marija, nona Adriana in ostalo sorodstvo

ALEKS JEVNIKAR je uspešno zaključil univerzitetni študij. Novo-pečenemu doktorju čestita družina Bolčina.

Na fakulteti za politične vede v Trstu je uspešno diplomiral naš MARTIN CHEBER. Iskreno mu čestitamo in želimo še veliko nadaljnjih uspehov. Bonija, Walter, Boštjan in Matjaž.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Johnny English la rinascita«.

ARISTON - 16.00, 18.30, 21.00 »Melancholia«.

CINECITY - 13.00, 15.15, 20.00 »Le avventure di Tin Tin - Il segreto dell'unicorno 3D«; 17.40, 22.15 »Le avventure di Tin Tin - Il segreto dell'unicorno 2D«; 11.00, 13.10, 15.20, 17.40, 20.00, 22.10 »Matrimonio a Parigi«; 17.30, 19.45, 22.00 »I tre moschettieri«; 20.00, 22.15 »Amici di letto«; 10.45, 12.55, 15.15, 17.35, 19.55, 22.15 »This must be the place«; 10.50, 13.05, 15.20 »I Puffi«; 11.05, 13.20, 15.25, 17.45, 20.00, 22.10 »Un amore all'improvviso - Larry Crowne«; 11.10, 13.15, 15.20, 17.30, 20.00, 22.10 »La peggior settimana della mia vita«.

FELLINI - 19.00, 22.20 »Carnage«; 15.20 »I Puffi«; 17.00, 20.20 »Una separazione«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.00, 18.05 20.10, 22.15 »This must be the place«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 15.50, 17.25, 19.00, 20.40, 22.20 »La peggior settimana della mia vita«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 15.50, 17.50, 19.50, 21.50 »Quando la notte«.

KOPER - KOLOSEJ - 19.00 »Huda učiteljica«; 17.40, 20.10, 22.40 »Jeklena moč«; 17.00 »Johnny English 2«; 20.50, 23.00 »Kateri je pravi?«; 16.10 »Medvedek Pu«; 19.40, 21.50 »Trije mušketirji 3D«; 16.00, 17.50 »Winx club: Čarobna pustolovščina 3D«.

KOPER - PLANET TUŠ 11.30 »Smrkci 3D«; 14.10, 16.30 »Kateri je pravi?«;

40-letnica AŠZ SLOGA

petek, 4. novembra 2011
ob 20. uri
Prosvetni dom na Opčinah

Nastopajo:

Moška vokalna skupina Sv. Jernej - Opčine
Moška vokalna skupina Lipa - Bazovica
Uopenska mularija
Open Hackers

Slavnostni govornik: prof. Franko Drasič

11.00, 13.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00 »Winx club 3D (sinhro.)«; 13.40, 19.00, 20.00, 22.30 »Trije mušketirji 3D«; 12.40, 14.40, 16.40 »Winx club (sinhro.)«; 19.25, 21.25, 23.25 »Paranormalno 3«; 21.30, 23.50 »Kučna nevarnost«; 13.05, 15.35, 18.05, 20.35, 23.05 »Footlose«; 12.20, 15.40, 18.20, 21.00, 23.40 »Jeklena moč«; 11.40, 18.50, 21.20, 23.55 »Morilska elita«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 15.30, 18.50, 20.30, 22.15 »L'amore all'improvviso«; 15.40, 19.00, 22.20 »Matrimonio a Parigi«; Dvorana 2: 15.30, 19.00 »Le avventure di Tin Tin - Il segreto dell'unicorno 3D«; 17.15, 20.45 »Le avventure di Tin Tin - Il segreto dell'unicorno«; 11.00, 15.30 »Maga Martina 2: Viaggio in India«; Dvorana 3: 17.15, 20.30 »Amici di letto«; Dvorana 4: 17.00, 18.45, 20.30, 22.20 »Bar Sport«; 17.10, 22.30 »Insidious«.

SUPER - 15.30 »Kung fu Panda«; 17.00, 20.10 »I tre moschettieri«; 18.45, 22.00 »Paranormal Activity 3«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.40, 17.30, 20.00, 22.00 »La peggior settimana della mia vita«; Dvorana 2: 16.45, 18.30, 20.30, 22.15 »Johnny English«; 15.00 »Arrietty«; Dvorana 3: 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Le avventure di Tin Tin - Il segreto dell'unicorno 3D«; Dvorana 4: 20.10, 22.10 »Insidious«; 15.40, 17.40 »Bar sport«; Dvorana 5: 20.00, 22.10 »This must be the place«; 15.30, 17.30 »Matrimonio a Parigi«.

Mali oglasi

30-LETNA DINAMIČNA GOSPA išče delo kot čistilka, pomočnica v gospodinjstvu ali kot prodajalka. Tel. št. 327-6157659.

AVTO FIAT 500 prodam, cena 500,00 evrov. Tel. št. 040-910148 ali 040-226847.

GOSPA išče delo kot negovalka starejših oseb. Tel. št. 338-1581230.

GOSPA IŠČE katerokoli zaposlitev. Poklicati tel. št.: 320-6303821.

GOSPA SREDNIH LET z dolgoletnimi izkušnjami išče delo kot hišna pomočnica enkrat na teden. Poklicati na tel. št. 327-9969360, v večernih urah.

IZGUBLJENA OČALA: v nedeljo, 16. oktobra, je nekdo v gledališču F. Prešeren v Boljuncu izgubil očala (plastičen rožnato-prozoren okvir, znamka Ray Ban). Lastnik naj pokliče na tel. št. 339-5901531.

LANCIA Y 1996, zelene barve, edini lastnik, v dobrem stanju, prodam za 1.000 evrov. Tel. št.: 347-2108227.

PODARIM skoraj novo peč znamke de longhi, na metan oz. plin. Tel. 040-212355.

POMAGAM pri učenju in pisanju nalog učencem in dijakom vseh stopenj. Tel. št.: 340-4099209.

PRODAM kraško skrinjo vso pobarvano v vzorci rož, 160x55x52, les oreh. Tel. št.: 339-7396098.

PRODAM stroj za obiranje oljk coima po polovični ceni. Tel. št.: 333-7264018.

STANOVANJE v Sežani prodam. Tel. št.: 00386(0)41 345277.

Društvo slovenskih izobražencev

vabi jutri v Peterlinovo dvorano
v Ul. Donizetti 3

na srečanje z

BORUTOM RUTARJEM

avtorjem knjige

»Krik mačeh«

Začetek ob 20.30

PRODAM rabljeno Be-Es-As diatonično harmoniko tyrolean, primerna tudi za začetnike. Tel. 00386-5-7668245 ali 00386-40-644121.

V DOLINSKI OBČINI na razgledni sončni legi, dajem v najem samostojno opremljeno hišo (3 sobe, dnevna, kuhinja, kopalnica, shramba) s kletjo, vrtom in dvoriščem za parking. Cena po dogovoru. Tel. 366-4753750.

Poslovni oglasi

V TRŽAŠKI KMETIJSKI ZADRUŽI - Ul. Travnik, 10

dobite krasne in cvetoče KRI-ZANTEME, v torkli ekstra deviško OLJE po ugodnih cenah.

Odvija se posebna ponudba strojev za nabiranje oljk. Oglasite se!
Danes odperti od 9.00 do 13.00

OKUSNA DOMAČA JABOLKA po ugodni ceni prodajamo v Matavunu št.1 pri Škocijanskih jamah.
Tel.00386-31-216502

SLAŠČIČARNA BUKAVEC NA PROSEKU

je ODPRTA na Kržadi
v torek, 1. novembra, zjutraj.

CONTACT CENTER TRIESTE IŠČE za takojšnjo vključitev operaterje z izrazito komunikativnostjo, ciljno usmerjenostjo, poznavanjem PC-ja.
Prijave: 040.0648.649
od ponedeljka do sobote 8.00-21.00

Osmice

DRUŽINA CORETTI je odprla osmico v Lonjerju št. 269. Tel. št. 340-3814906. Toplo vabljeni!

Loterija 29. oktobra 2011

Bari	5	66	3	14	23
Cagliari	73	13	90	78	23
Firence	82	78	72	67	73
Genova	5	14	28	71	26
Milan	87	64	39	46	10
Neapelj	21	38	81	76	74
Palermo	21	62	72	7	49
Rim	42	80	8	19	82
Turin	32	78	69	41	90
Benetke	51	55	74	71	79
Nazionale	58	10	32	7	70

Super Enalotto št. 130

8	16	23	24	71	77	jolly	40
Nagradni sklad	3.117.377,23 €						
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot	28.367.489,51 €						
1 dobitnik s 5+1 točkami	623.475,45 €						
18 dobitnikov s 5 točkami	25.978,15 €						
2.015 dobitnikov s 4 točkami	232,06 €						
72.475 dobitnikov s 3 točkami	12,90 €						

Superstar

Brez dobitnika s 6 točkami	--€
Brez dobitnika s 5+1 točkami	--€
Brez dobitnika s 5 točkami	--€
19 dobitnikov s 4 točkami	23.206,00 €
343 dobitnikov s 3 točkami	1.290,00 €
4.135 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
22.999 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
47.741 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

jedilnik in INFO:
www.triesteturismo.net

Hotel Restavracija Pesek
Tel. 040 226294

skupaj s **Krožkom Fotovideo Trst 80**
vas vabi na otvoritev fotorazstave

Od Istre do Devina-Miloš Zidarič
in predstavitev jedilnika

Sreda, 2. novembra, ob 18.30

Restavracija zaprta ponedeljek, torek.
Picerija v sredo - Info: www.hotelpesek.it

MARIO PAHOR je odpri osmico v Jamljah. Toči belo in črno vino ter tudi domač prigrizek. Tel. 0481-419956.

OSMICA je odperta pri Jadranu v Ricmanjih št. 175. Tel. št. 040-820223. Vabljeni!

OSMICA je odperta pri Štolfovih, Salež št. 46. Nudimo domače dobrote. Tel. št. 040-229439.

OSMICO je odpri Miro Žigon, Zgonik 36. Tel. št.: 040-229198.

PAOLO IN MARINKA sta v Mavhinjah na Punkiški odpri osmico.

V MEDJI VASI ŠT. 16 sta odpri osmico Nadja in Walter. Tel. št.: 040-208451.

Navodila za prostovoljne prispevke

Vsem bralcem in naročnikom sporočamo, da prostovoljne prispevke sprejemamo v tajništvo Primorskega dnevnika v Trstu, ul. Montecchi, 6 (2 nadstr.) in v Gorici, ul. Garibaldi 9 ter v uradih Kruta v ul. Cicerone 8, kjer je darovalca na razpolago ustrezen obrazec.

Darovalec lahko tudi nakaže prispevek na bančni tekoči račun družbe DZP Prae, ki bo poskrbela za naknadno nakazilo prispevka prejemniku: če darovalec želi, da se v tem slučaju prispevek objavi v časopisu, mora naši redakciji posredovati (tudi po faksu) ustrežno dokumentacijo (kopija bančnega naloga), iz katere so jasno razvidni točni podatki darovalca in prejemnika.

Prispevek lahko darovalec izroči neposredno prejemniku v gotovini ali z bančnim nakazilom na njegov bančni tekoči račun: v tem slučaju, če želi da se prispevek objavi, mora nam posredovati (tudi po faksu) kopijo bančnega naloga, iz katerega so jasno razvidni njegovi podatki in podatki prejemnika, ali potrdilo s strani prejemnika o prejemu prispevka s podatki darovalca.

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalke:

AGIP: Istrska ulica, Sesljan - Državna cesta. 202 (km 27)

SHELL: Drevored Campi Elisi 1/1

Q8: Domjo (Strada della Rosandra), Ul. D'Alviano 14

TOTAL: Ul. Brigata Casale

ESSO: Pokrajinska cesta km 8+738

TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24

AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE

TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3, Miramarski drevored 233/1

AGIP: Istrska ul. 155, Naselje Sv. Sergija - Ul. Forti 2, Miramarski drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Furlanska c. 5; Devin - Državna c. 14

ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Trg Valmaura, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67, Opčine - križišče, Kraška pokrajinska cesta km 8+738

ADRIA: Proseška postaja 35

SHELL:Ul. Locchi 3, Fernetiči

TOTAL:Ul. Brigata Casale, Sesljan RA km 27

V sodelovanju s FIGISC Trst.

Oglaševalska
agencija
Tmedia

Obvešča, da bo v
ČETRTEK, 3. NOVEMBRA
urad v Trstu, ulica Montecchi 6,
ZAPRT

Tel. 800.912.775 - oglasi@tmedia.it - Fax 0481 32844

Čestitke, oglasi v okvirčku, osmrtnice, sožalja, mali oglasi (proti plačilu) na Primorskem dnevniku

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 533382
fax 0481 532958
gorica@primorski.eu

Primorski
dnevnik

GORICA - Občinski odbor odobril sklep za širitev wi-fi omrežja

Brezplačna internetna povezava se širi po mestu

Pred koncem leta na korzih, v Ul. Monache in Oberdan, v Raštelu, mladinskem centru in gledališču Verdi

Tudi del korzov Verdi in Italia, Raštel, Ulica Oberdan, Nunska ulica (Ulica Monache), mala dvorana Verdijevega gledališča in mladinski center Punto giovani bodo vključeni v območje delovanja brezplačnega internetnega omrežja, ki ga je junija aktivirala goriška občina. Danes se je na internet moglo brezplačno povezati v ulicah Garibaldi in Mazzini, na Travniku in na območju okrog županstva, pred koncem leta pa bo storitev razširjena na dodatnih pet ulic, mladinski center in notranjost teatra Verdi.

Sklep o širitvi wi-fi omrežja je goriški občinski odbor sprejel na zadnjem zasedanju. K odločitvi je upravo spodbudil tudi dober odziv, ki ga je pobuda imela doslej, saj se je v prvih štirih mesecih registriralo 1.065 uporabnikov. V ponedeljek so zabeležili tudi najvišje število dnevnih povezav, in sicer 192: največ uporabnikov se je povezovalo v Ulici Mazzini (109), kjer deluje študentski dom, 44 povezav je bilo na Travniku, 39 pa med Ulico Garibaldi in županstvom. Brezplačno internetno povezavo najbolj uporabljajo študenti in mladi, poslužujejo pa se je tudi turisti in drugi občani. Ponekod sega signal wi-fi tudi v lokale in stanovanja, tako da nekateri lastniki, ki dajejo v najem stanovanja študentom, vključujejo brezplačno internetno povezavo med značilnosti nepremičnin.

»Veseli me, da bomo lahko v kratkem brezplačno internetno povezavo dodatno razširili. Urbanistični prekvalifikaciji mesta dodajamo tudi tehnološko inovacijo, kar je za mednarodno mesto, kot je Gorica, zelo pomembno,« je povedal župan Romoli in spomnil, da so v okviru projekta Let's Go Gorizia tudi pripravili prvi spletni vodnik mesta.

Povezava z wi-fi omrežjem goriške občine je zelo enostavna. Vsi, ki se želijo povezati preko osebnega prenosnega računalnika, mobilnega telefona in drugih mobilnih naprav (npr. iPad-a), bodo morali vnesti uporabniško ime in geslo, še pred tem pa bodo morali posredovati številko mobilnega telefona. Najprej je treba s prenosnim računalnikom ali drugo napravo poiskati Wi-Fi omrežje, ki se imenuje »Guglielmo- Comune di Gorizia«. Nato se pokaže stran, na kateri je treba vtiskati številko mobilnega telefona. Kmalu zatem uporabnik prejme sms sporočilo, v katerem sta navedena geslo in uporabniško ime, ki jih je treba vnesti v stran za povezavo z internetom. Za povezavo s spletno stranjo goriške občine prijavi ni potrebna. (Ale)

GORICA - Po združenju »Lenuovevie« v obnovljenih ulicah

Trgovci korzov snujejo ulični komercialni center

Korzo Verdi

BUMBACA

Po trgovcih obnovljenih mestnih ulic in trgov goriškega mestnega središča, ki so se odločili za ustanovitev komercialnega centra na odprtem »Lenuovevie«, so se za uresničitev uličnega trgovskega centra (v ital. »centro commerciale in via«) zavzeli tudi trgovci in gostinci Korza Verdi in Korza Italia. Prošnjo za črpanje denarja iz deželnega zakona št. 11/2011, ki predvideva tudi prispevke za ustanavljanje »naravnih« komercialnih centrov v mestih in s tem podpiranje trgovine na drobno, je namreč na goriško občino ob združenju trgovcev »Lenuovevie« naslovila tudi družba

Terziaria Gorizia - CAT Ascom Commercio, ki se zavzema za realizacijo uličnega komercialnega centra za koordinacijo trgovskih, obrtniških in storitvenih dejavnosti na Korzu Italia in na Korzu Verdi.

Združenje trgovcev »Lenuovevie«, ki združuje trgovce ulic Garibaldi, Mazzini, Marconi, Raštela, Travnika, trga pred županstvom, Trga Cavour in Trga Sv. Antona, je zaprosilo za 97.500 evrov, s katerimi nameravajo po besedah predsednika Beniamina Ursica izdelati spletno stran, kartico zvestobe (t.i. »fidelity card«) za kupce in razne pobude za pope-

stritev dogajanja v mestnem centru.

Družba Terziaria Gorizia je pa zaprosila za 36.000 evrov, s katerimi namerava ustanoviti ulični center (od »naravnega« komercialnega centra ga v bistvu razlikuje, da trgovine niso razpršene oz. se nahajajo v isti ulici) za koordinacijo trgovskih, obrtniških in gostinskih dejavnosti. Goriška občina je na deželo že naslovila prošnji; odobritev ene ne izključuje odobritve druge, saj deželni zakon predvideva, da lahko dežela financira po en »naravni« komercialni center in en ulični komercialni center za vsako mesto. (Ale)

GORICA - Stališče Demokratske stranke

»Občina naj se zoperstavi krčenju na šolskem področju«

Cingolani prepričan, da bi lahko ustanovili štiri večstopenjske šole v italijanskem jeziku

Kandidat Demokratske stranke s podporo Slovenske skupnosti na primarnih volitvah goriške leve sredine Giuseppe Cingolani opozarja, da bi finančni manever državne vlade lahko imel zelo negativne posledice za goriške šole z italijanskim učnim jezikom.

»Ker je za šolsko avtonomijo predviden prag 1.000 učencev (500 za območja z jezikovnimi posebnostmi), v Gorici tvegamo, da bi združili ravnateljstva in preko 2.400 otrok porazdelili med samo dve večstopenjski šoli. Ena bi imela sedež v Ločniku in pod vanjo bi spadali občini Moš in Slovrenc, druga bi združevala vse šole in vrtce z italijanskim učnim jezikom iz središča mesta. Tako ureditev bi povzročila ukinitve osmih mest za šolske pomočnice, seveda pa bi bili tudi ob ravnateljska mesta,« poudarja Cingolani, ki poziva goriškega župana Ettoreja Romolija, naj se upre tovrstni reorganizaciji šolske mreže in naj si prizadeva, da bi v Gorici ustanovili tri, če ne celo štiri večstopenjske šole z italijanskim učnim jezikom. Romoli bo moral sporočiti deželi mnenje goriške občine glede preureditve šolske mreže do konca meseca.

GORICA

SEL poziva k množični udeležbi

Stranka Levica, ekologija in svoboda (SEL) poziva člane in somišljenike, naj se množično udeležijo primarnih volitev goriške leve sredine, ki bodo v nedeljo, 6. novembra. Volišče v telovadnici UGG v Ulici Rismondo, bo odprto od 8. do 20. ure. Na primarnih volitvah bo leva sredina izbrala kandidata, ki se bo potegoval za župansko mesto na občinskih volitvah, ki bodo prihodnje leto. Stranka SEL podpira kandidata Paola Del Ponteja. Njegov program temelji na prepору du Gorice, ki si ne zasluži propadanja, v katerega jo je prisilila sedanja Romolijeva, desnosredinska uprava.

Poletto in Bellavite

FOTO K.D.

Preporod mesta tudi s pomočjo upokojencev

V prejšnjih dneh se je kandidat Forumu in Federacije levica na primarnih volitvah goriške leve sredine Andrea Bellavite srečal s Silvinom Polettom. Uvodoma mu je Bellavite čestital za odlikovanje za viteza republike, ki ga je bil pred nekaj dnevi deležen, nato pa je Poletto s številnimi informacijami »zasul« kandidata na primarnih volitvah. Beseda je še zlasti tekla o partizanskem gibanju in odporu na goriškem območju, o vloži

VZPI-ANPI in njegovem sodelovanju z združenjem ANED in AVL. Bellavite in Poletto sta se strinjala, da se morata Gorici čvrsteje povezati, okrepiti pa je treba tudi sodelovanje med Slovenci in Italijani. VZPI-ANPI glede tega že dolga leta orje ledino. Prijateljsko snidenje se je zaključilo z Bellavitejevim predlogom, »naj skupno gradimo prihodnost našega mesta. Gorica si to zasluži, saj so ključni rezultati sedanje desnosredinske uprave z Romolijem na čelu vidni ob vsakem koraku. Pri naših prizadevanjih za preporod mesta so nam s svojimi izkušnjami nedvomno lahko v pomoč tudi upokojenci«.

GORICA - Občina

Nagrobne svetilke tudi v Štmavru

Nagrobne svetilke bodo pred koncem leta začele delovati tudi na pokopališču v Štmavru. Za električno napeljavo in namestitev svetil bo poskrbelo družba Lux fidelis, ki ji je občina Gorica že v prejšnjih letih zaupala upravljanje razsvetljave na vseh goriških pokopališčih. V okviru istega projekta, je povedal pristojni odbornik Sergio Cosma, je podjetje že obnovilo napeljavo in nagrobne svetilke na ločniškem, podgorskem in pevmskem pokopališču, prihodnji teden pa naj bi zaključilo z deli na glavnem pokopališču, kjer bodo uredili več ločenih električnih omrežij. Čez kakih dvajset dni bo na vrsti pokopališče v Štandrežu, nato pa še pokopališče v Štmavru. Cosma je še povedal, da je občina ob prvem novembru na glavnem pokopališču organizirala pobudo za občane, ki imajo težave s hojo. »Vsak dan sta ob vходу pokopališča dva avtomobila goriške občine, ki občane, ki to potrebujejo, lahko pospremijo do grobov in nazaj,« je povedal Cosma.

GORICA - Petinštirideset let priznanega podjetja

Grafica Goriziana goriški sinonim za tiskarno

Slovenščina krije 15 odstotkov proizvodnje - Med stalnimi odjemalci speleološko združenje iz Milana

Prijaznost in razpoložljivost sta dve vrlini, ki na kratko opredeljujejo odnos tiskarne Grafica Goriziana do strank in naročnikov. A tiskarna so lahko zgolj zidovi in stroji, vrlini pa se nanašata na družbenike in zaposleno osebje. Vseh je dvanajst in ta ducat oseb iztiska povprečno po eno več ali manj debelo knjigo na delovni dan poleg revij in drobnih proizvodov, kot so letaki, plakati, pisemski papir za podjetja, vizitke, zgibanke, vabila in koledarje.

To pomeni, da sta poleg navedenih značilnosti potrebni tudi strokovnost in delavnost - zlasti vodilni ne poznajo točno določenega urnika, če pride do proizvodnih konic ali ozkega časovnega grla. Glede prizadevnosti pa še tole: izkušnje komitentov dokazujejo, da je odnos zaposlenih v tiskarni do besedil, oblikovanja, naslovov, naslovnice in fotografskega gradiva aktiven in jim ni vseeno, kakšen bo končni izdelek.

Ta dva odstavka in seveda tudi naslednje pišemo ob obletnici ustanovitve tiskarne Grafica Goriziana, kar se je pripetilo leta 1966, se pravi prav oktobra meseca pred petinštiridesetimi leti. Tedaj je šest članov novonastale družbe odkupilo tiskarno Lucchesi - Lukežič, ki je imela proizvodne prostore v Križni ulici. Med ostalim je tedaj tiskarna bila pomembna zaradi tega, ker je bila v Gorici med redkimi sposobnimi tiskati slovenska besedila. Upoštevajmo tudi, da so takrat sestavljali besedila še s svinčnimi črkami. Dvanajst let kasneje sta ostala le dva od začetnih šest družbenikov, in sicer Davorin Pelicon ter Romano Čevdek, sedaj pa jo vodita njuna sinova Mitja Čevdek in Edi Pelicon.

Do pozitivne gradbeno tehnične prelomnice je prišlo leta 1989, ko je podjetje preselilo proizvodne in upravne prostore iz kleti v Križni ulici v svojo novo stavbo, nameščeno v štandrediški obrtni coni. V novo halo velikosti okrog 1.000 kvadratnih metrov z dodatkom 4.000 kvadratnih metrov travnatih in asfaltiranih površin so namestili tudi nove stroje, s čemer so povečali konkurenčne sposobnosti na deželni in deloma državnem prostoru, zadnja leta tudi na obmejno slovenskem območju. Med obiskom ob obletnici smo lahko zaznali, da sedanja oprema zaseda vso razpoložljivo površino, če upoštevamo, da potrebujejo tiskarne - kot sicer vsi proizvodni obrati - tudi nekaj operativnega prostora za premike, skladiščenje in strojarne vključno s protipožarno vodno cisterno.

Zaradi kronike zapišimo še kratak seznam najpomembnejših strojev: največji stroj za tiskanje velikega formata v petih barvah in lakiranje, srednji tiskarski stroj za štiribarvno tiskanje in mali stroj za dvobarvno tiskanje, ekološki CTP za lasersko tiskanje plošč, dva stroja za pregibanje, dva stroja za obrezovanje, stroj za šivanje brošur, stroj za plastificiranje platnic, skratka, razen vezave knjig ima tiskarna pod isto streho celoten postopek za katerokoli naročilo. Samo po sebi umevno je, da »prehranjujejo« vse te stroje elektronski računalniki, za katerimi sedijo sposobni operaterji, a tudi tiskarji kot taki sledijo delu strojev na ekranih, čeprav imajo pri roki še vedno kakšen ključni značilen za mehanike.

Kdo pa so naročniki za goriške razmere tolikšnega obrata? Zaradi elektronske spletne tehnologije se pripeti, da včasih niti ne spoznajo naročnika do izročitve izdelka, saj poteka vse na razdaljo. Sicer pa je mogoče med ogledi okrog delovnih miz v prednjem prostoru opaziti naslove in tiskovine goriških zasebnih podjetij, javnih uprav, neprofitnih organizacij, športnih društev in kul-

turnih krožkov ter vmes naslove domoznanskih, zgodovinskih, strokovnih in leposlovnih knjig. Bliža se konec leta, ko bodo vsi hoteli tik pred prazniki imeti pripravljene izdaje obračunov, finančnih in organizacijskih, ter seveda koledarjev vseh oblik in velikosti.

Zanimal nas je podatek, po spominu, o publikaciji, ki so jo tiskali v največjem številu izvodov. Takoj so postregli s svežimi številkami, da so v prvi polovici oktobra natisnili 40.000 izvodov predstavitvene publikacije goriškega zdravstvenega podjetja, od katerih je polovica v slovenskem jeziku. Gre pa zgolj za najbolj svež primer, saj so tudi že prej beležili neobičajno visoke naklade. Glede slovenščine je zanimiv in poučen podatek, da krije okrog 15 odstotkov proizvodnje. Le kot primer naj navedemo tiskanje otroške revije Pastirček, dvojezičnega Časopisa na meji Isonzo Soča in knjižnih izdaj Založništva tržaškega tiska, Mohorjeve družbe pa Mladike in nekaj naročnikov izza meje. Stalni gostje so tudi odgovorni slovenskih športnih in kulturnih društev za manjša in velika naročila. Enako velja za osrednje slovenske organizacije in ustanove. Tudi število leposlovnih ali domoznanskih knjig domačih avtorjev je bilo v zadnjem desetletju kar zajetno. Zanimiv je tudi stalni odjemalec tiskarskih storitev vsedrjavno Speleološko združenje s sedežem v Milanu, ki naroča trikrat letno po 12.000 izvodov svoje revije; tu so še podjetja ter združenja iz Laškega in bližnje Furlanije.

Med odhajanjem po dvournem obisku smo v skladiščnem predelu velike osrednje hale opazili štirimetrski stolpe papirja različne debeline na lesenih podstavkih. Gre za primer podjetniške naložbe v za tiskarno osnovni reprodromaterial, ki ga je potrebno itak imeti na zalogi, a kaj šele, če se pripeti, da je treba v naglici natisniti tri knjige naenkrat; tedaj ni mogoče čakati tovrnjaka deset dni ali dva tedna. Gre za podjetniško razmišljanje in ukrepanje, ki ne nakazuje le gospodarnosti, temveč tudi gotovost, da se bo proizvodnja uspešno nadaljevala.

V zadnjih dveh letih, ko se je povpraševanje nekoliko upočasnilo, hkrati pa so se pojavili odjemalci z zahtevnejšimi projekti, so se v Grafiki odzvali z novimi in boljšimi ponudbami, zaradi česar se naročniki radi vračajo. Najbolje se tržnim kolebanjem izogibaš, če izboljšaš kakovost storitev in splošne pogoje, kot sta spoštovanje dogovorjenih časovnih rokov in pravočasna dostava. To pa pomeni ohranjanje delovnih mest in zupanje v sedanje in tudi nove stranke, ki bodo rade zahajale naročat svoje proizvode in jih občudovat v trenutku, ko jih bodo prevzemale v varni embalaži.

Aldo Rupel

Uslužbenci in lastniki tiskarne (zgoraj); z leve Davorin Pelicon in Romano Čevdek leta 1995 (desno)

BUMBACA

Različni stališči

»Direktor goriškega zdravstvenega podjetja Gianni Cortiula zagotavlja, da nevrološki oddelek v Gorici ne tvega zaprtja, po drugi strani pa deželni odbornik Vladimir Kosic zagovarja precej različno stališče.« Tako ugotavlja deželni svetnik Roberto Antonaz in pojasnjuje, da Kosic napoveduje selitev trombolize iz Gorice v oddelek »stroke unit« v katinarski bolnišnici in ukinitve dveh postelj v nevrološkem oddelku. »Kosicev načrt vodi k zaprtju nevrološkega oddelka, upam, da je Cortiula to razumel, sploh pa bi morala Tondo in Kosic pojasniti njemu in vsem nam, zakaj bo goriška pokrajina edina brez trombolize,« poudarja Antonaz.

Jamarski dan odprtih vrat

Kraški krti bodo v nedeljo, 6. novembra, od 9. ure dalje ponudili vsem zainteresentom možnost obiska Kraljice Krasa na Vrh. Na ogled jame se lahko odpravi vsakdo, tudi otroci, ki so stari vsaj pet let. Za obisk jame svetujejo udeležencem, da pridejo v gumijastih škornjih in s seboj prinesejo primerna oblačila. V jamarski koči bodo poleg tega na ogled fotografska razstava o speleologiji in videoprojekcije o najznamenitejših jamah v naši deželi. Možen bo obisk topovskih kavarn in vojaških rovov na gornjem Vrh, prikazali bodo tudi jamarsko tehniko spuščanja in plezanja po vrvi. Za kosilo bodo pri koči vsem udeležencem ponudili pašto z golažem.

VŠkočjanu 60.000 evrov glob

V Škočjanu predvidevajo, da bodo do konca leta od glob zaradi raznih prometnih prekrškov unovčili preko 60.000 evrov. Leta 2009 je bil priliv od glob šestkrat manjši, nato pa se je povečal, ko so podpisali konvencijo o skupni redarski službi z občinami San Pier, Fojan-Redipulja, Doberdob in Zagaj. Da se je skupna redarska služba obnesla, potrjuje tudi podatek iz doberdobske občine, kjer so letos naložili za 10.000 evrov glob. V Škočjanu so največ kršitev storili vozniki tovornih vozil, ki niso spoštovali urnikov dela in počitka, veliko glob zaradi prehitre vožnje pa so naložili na pokrajinski cesti za Gračevo.

OB PRVEM NOVEMBRU - Jutri in v torek na Goriškem

Spominske svečanosti

Vence bodo položili pred spomenike padlim v narodnoosvobodilnem boju

Na Goriškem bodo jutri in v torek potekale svečanosti ob dnevu mrtvih. Goriška sekcija VZPI-ANPI sporoča, da bosta jutri generalni konzulat Republike Slovenije in delegacija Zveze Borcev iz Nove Gorice polagale vence na spomenik v Pevni ob 10. uri, na spomenik v Koprivnem ob 10.15 in na spomenik v Štandrežu ob 10.45.

V torek, 1. novembra, bodo delegacije VZPI-ANPI, AVL, ANED, SKGZ in rajonskih svetov za Štandrež, Podgoro in Pevmo-Štmaver-Oslavje polagale vence v zaporu v Ulici Barzellini v Gorici ob 8. uri, na goriškem gradu ob 8.30, na obeležje na goriški železniški postaji in na spomenik deportirancem ob 9. uri, na spomenik v Pevni ob 9.15, na spomenik na Trnovem ob 11. uri, na pokopališču v Ločniku ob 11.30, na glavnem pokopališču v Gorici ob 12. uri. V Podgori bo ob 10. uri slovesnost, ki jo prireja podgorska sekcija VZPI-ANPI in društvo Andrej Paglavac pod pokroviteljstvom podgorskega rajonskega sveta. Na programu so pozdrav in kratak priložnostni govor predstavnika lokalne sekcije VZPI-ANPI, polaganje vencev s strani rajonskega sveta, borčevskih in krajevnih društev, recitacije ter nastop pevskega zbora Podgora. V Štandrežu bo ob 10.45 svečanost v domu Andreja Budala, ob 11. uri pa pri spomeniku padlim; zapela bo vokalna skupina Sraka, nastopili bodo mladi recitatorji društva Oton Župančič.

Občinska uprava iz Števerjana obvešča, da bo polaganje vencev potekalo v torek, 1. novembra, ob 11.15

pred števerjanskim spomenikom na Trgu Svobode in ob 12. uri pred spomenikom padlim na Jazbinah.

Občina Tržič bo jutri ob 12.30 polagala vence v Ulici Granatieri, ob 13. uri na pokopališču in ob 13.30 pri partizanskem spomeniku pred ladjedelnico. V torek, 1. novembra, ob 16. uri prireja na Trgu Unità slovesnost za žrtve vseh vojn. Nastopila bo mestna godba na pihala, sledili bodo polaganje vencev, komemoracija pri spomeniku v Ulici Rosselli, prihod alpincev z baklo bratstva in govor županje Silvie Altran.

V občini Doberdob bodo v torek, 1. novembra, polagali vence v Jamljah ob 10.45 na grobnico padlih avstrijskih vojakov v prvi svetovni vojni in ob 11. uri pred spomenikom padlim v NOB, pri Bonetih ob 11.15 pred spomenikom padlim vojakom v prvi svetovni vojni, pri Vižintinih ob 11.30 pred madžarsko kapelico, na Poljanah ob 11.45 pred spomenikom padlim v NOB, na Palkišču ob 12. uri pred spomenikom padlim v NOB in v Doberdobu ob 12.20 pred spomenikom padlim v NOB. Predstavniki Republike Slovenije, generalnega konzulata Republike Slovenije v Trstu in delegacije občin Nova Gorica, Brda, Kanal, Miren-Kostanjevica in Šempeter-Vrtojba bodo skupaj z občinsko upravo polagali vence na spomenika na Palkišču in v Doberdobu.

Občina Sovodnje prireja polaganje vencev v torek, 1. novembra. V Rupih bo svečanost ob 9.50, na Peči ob 10.10, v Gabrjah ob 10.25, v Sovodnjah pri spomeniku in ob plošči na cerkvi ob 10.40 in na Vrh. s startom

izpred centra Danica ob 11.15.

Društvo slovenskih upokojencev za Goriško se bo jutri ob 15. uri poklonilo Pavlini Komel ob stoletnici njenega rojstva s položitvijo cvetja na njen grob na goriškem pokopališču.

Delegacija Sveta slovenskih organizacij bo polagala vence jutri ob 10.30 na mestnem pokopališču v Gorici s poklonom Lojzetu Bratužu, v torek, 1. novembra, ob 9. uri v Gonarsu v spomin na slovenske internirance in ob 12.15 na goriškem mestnem pokopališču na grob padlih slovenskih partizanov. Delegacija Stranke slovenske skupnosti bo polagala vence v torek, 1. novembra, skupaj z delegacijo Republike Slovenije ob 9. uri v Gonarsu v spomin na slovenske internirance in ob 12.15 na goriškem mestnem pokopališču na grob padlih slovenskih partizanov.

V novogoriški mestni občini bo osrednja komemorativna slovesnost ob dnevu spomina na mrtve v torek, 1. novembra, v spominskem parku na Trnovem. Letošnja slavnostna govornica bo Patricija Šulin, svetnica novogoriškega mestnega sveta. Pred osrednjo komemorativno slovesnostjo bo delegacija novogoriške mestne občine ob 9.10 položila venec pri grobišču nad Grgarjem, ob 9.30 pri spomeniku padlim vojakom na Škabrijelu v Ravnici ter ob 10.10. in 10.25 pri dveh grobiščih na Trnovem. Osrednja komemorativna slovesnost v spominskem parku na Trnovem bo ob 11. uri.

Prefektura prireja svečanost v sredo, 2. novembra, ob 10.30 v spominskem parku v Gorici.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TRAMONTANA, Ul. Crispi 23, tel. 0481-533349.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU
AL LAGO - PRI JEZERU, Rimska ul. 13, tel. 0481-78300.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 2, Ul. Manlio 14 A/B, tel. 0481-480405.

Razstave

V ATRIJU GORIŠKE PREFEKTURE na Travniku v Gorici je na ogled razstava kiparja Sergia Pacorija; do 26. novembra.

KULTURNI KROŽEK »G. MAZZINI« **ENDAS IN OBČINA TRŽIČ** vabita na odprte čezmejne razstave »Soča brez meja« v petek, 4. novembra, ob 18. uri v prostorih Palazzetta Veneta v Tržiču. Razstavljali bodo Alda Antoni, Giorgio Gallottini, Elvira Mauri, Maria Grazia Persolja, Valdiero Vecchiet, Anita Zuberti, Zorana Berdon, Vanda Colja, Bernarda Skrt in Helena Stanič; na ogled bo do 13. novembra od ponedeljka do sobote med 10. in 12. uro ter med 16.30 in 18.30, ob nedeljah med 10. in 12. uro.

RAZSTAVA KONSTRASTI je na ogled v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici. Razstavljajo Janina Cotič, Andrej Furlan, Matjaž Hmeljak, Paolo Hrovatin, Robi Jakomin, Jana Kalc, Zvonimir Kalc, Vilijam Lavrenčič, Kladija Marušič, Jasna Merku, Deziderij Švara, Megi Uršič Calzi, Franco Vecchiet, Andrea Verdela, Štefan Turk in Ivan Žerjal; do 11. novembra od ponedeljka do petka med 17. in 19. uro, od 12. do 21. novembra ob prireditvah in po domeni (informacije na spletnih straneh www.kons.it in www.kclbratuz.org).

RAZSTAVA »PRIHODI/ODHODI - Izseljevanje iz goriške pokrajine skozi podobe« je na ogled na železniški postaji v Redipulji; do 13. novembra od ponedeljka do petka med 10. in 14. uro, ob sobotah in nedeljah ter od 1. do 4. novembra med 10. in 18. uro; vstop prost.

V OBČINSKI GALERIJ V TRŽIČU (Trg Cavour 44) je v organizaciji Fundacije Goriške hranilnice iz Gorice na ogled razstava »Le stazioni termali dell'Impero degli Asburgo e le Terme di Monfalcone«; do 20. novembra ob petkih med 15.30 in 19. uro ter ob sobotah in nedeljah med 10. in 13. uro ter med 15.30 in 19. uro s prostim vstopom.

V FUNDACIJI GORIŠKE HRANILNICE v Ul. Carducci 2 v Gorici je na ogled razstava z naslovom »Rivelazioni. Quattro secoli di capolavori«; do 15. januarja 2012, ob sobotah in nedeljah ob 17. uri brezplačni vodeni ogledi.

V GALERIJ SPAZZAPAN V GRADIŠČU v Ul. Battisti 1 v Gradišču (0481-960816) je na ogled razstava Liliane Cossovel z naslovom »Sincerely Yours«; do 11. marca 2012 ob torkih, sobotah in nedeljah med 10. in 19. uro, ob sredah, četrtek in petkih med 15. in 19. uro, ob ponedeljkih zaprto. Ob nedeljah ob 16. uri brezplačni vodeni ogled; informacije po tel. 0481-960816, galleria.spazzapan@gmail.com.

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA
AGIP - Ul. Duca d'Aosta 74
ESSO - Ul. Brass 7/b
ERG - Ul. San Michele 57
TAMOIL - Ul. Lungo Isonzo Argentina
TRŽIČ
ESSO - Ul. Boito 76
API - Ul. Grado
RONKE
SHELL - Ul. Redipuglia 25/a
ERG - Ul. Aquileia 35
FOLJAN-REDIPULJA
TOTAL - Ul. Pietro Micca 15
ŠLOVRENC
AGIP - Ul. Nazionale, na državni cesti 56
VILEŠ
ERG - Državna cesta 351 km 16+250
KRMIN
SHELL - Drevored Venezia Giulia 23

Čestitke

Bivši učenci osnovne šole iz Doberdoba letnik 1957 voščimo učiteljici NATALIJI GRAINER (TUŠI) ob okroglem rojstnem dnevu še mnogo srečnih in zdravih let.

Harmonika razlega se na glas, MANUEL inženir je postal, z njim vesela je cela vas. Iskrene čestitke! KD Danica

Mali oglasi

ODDAM V NAJEM stanovanje v Gorici, Ul. Formica, 2. nadstropje, 80 kvm, prenovljeno in popolnoma opremljeno; tel. 328-2163958.

PRODAJAM vino vrste merlot, cena 1,50 evro na liter; tel. 0481-78066.

Poslovni oglasi

IŠČEM delo kot negovalka starejših oseb 24/24. Govorim samo slovensko.

Tel.00386-30339004

Gledališče

ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN v organizaciji PD Štandrež: v nedeljo, 6. novembra, ob 17. uri v župnijski dvorani v Štandrežu komedija »Pelikan ali otroci po želji« (Marcel Franck) v režiji Jožeta Valentiča, nastopa KUD Svoboda - Zalog; informacije po tel. 0481-20678 (Božidar Tabaj).

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE (SSG) razpisuje v Gorici v sodelovanju s Kulturnim domom Gorica in Kulturnim centrom Lojze Bratuž abonma za gledališko sezono 2011-12. Abonma zajema šest predstav, štiri produkcije Slovenske stalnega gledališča iz Trsta: Miro Gavran »Soferji za vse čase« (21. novembra v KC Lojze Bratuž), Molière »Tartuffe«, Dušan Jelinčič »Kobarid '38 - Kronika atentata«, Claudio Magris »Saj razumete« in dve gostovanji: »Necropola« Borisa Pahorja v režiji Borisa Kobala in v izvedbi Mestnega gledališča Ljubljana ter drama Ivana Cankarja »Jakob Ruda« v izvedbi Prešernovega gledališča Kranj; predprodaja abonmajev v Kulturnem domu (tel. 0481-33288), vsak delavnik od 10. do 13. in od 16. do 18. ure in v Kulturnem centru Lojze Bratuž (tel. 0481-531445).

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V GRADIŠČU: 12. novembra »Non ce ne importa niente« Giorgia Chiaro 3 in je odprto od ponedeljka do petka med 9. uro in 12.30 ter ob sredah in petkih tudi med 15. in 18. uro (tel. 0481-530745).

INFORMACIJE ZA IZPOLNJEVANJE POPISNIH POL nudijo na brezplačni tel. številki ISTAT 800-069701 in v zbirnem centru v pritličju goriške občine, ki je odprto od ponedeljka do četrтка med 9. uro in 17.30, ob petkih in sobotah med 9. uro in 12.30 (tel. 0481-383690-691-692 v slovenščini in furlanščini).

Kino

DANES IN JUTRI V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 15.45 - 17.45 - 20.10 - 22.00 »La peggior settimana della mia vita«.
Dvorana 2: 16.15 - 18.15 »Le avventure di Tintin: il segreto dell'unicorno« (digital 3D); 20.15 - 22.15 »Bar Sport«.
Dvorana 3: 15.00 - 16.45 - 18.30 »Johnny English«; 20.15 - 22.15 »A dangerous method«.

DANES IN JUTRI V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 15.40 - 17.30 - 20.00 - 22.00 »La peggior settimana della mia vita«.
Dvorana 2: 15.00 »Arrietty«; 16.45 - 18.30 - 20.30 - 22.15 »Johnny English«.
Dvorana 3: 16.15 - 18.15 - 20.15 - 22.15 »Le avventure di Tintin: il segreto dell'unicorno« (digital 3D).
Dvorana 4: 15.40 - 17.40 »Bar sport«; 20.10 - 22.10 »Insidious«.
Dvorana 5: 15.30 - 17.30 »Matrimonio a Parigi«; 20.00 - 22.10 »This must be the place«.

JUTRI V KRMINU

OBČINSKO GLEDALIŠČE: 20.45 »La pelle che abito«.

Koncerti

MOŠKI PEVSKI ZBOR MIRKO FILEJ GORICA prireja pod pokroviteljstvom Zveze slovenske katoliške prosvete Gorica »Koncert prijateljskih zborov« danes, 30. oktobra, ob 16. uri v veliki dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici. Sodelujejo MePZ SPD Radiše (Koroška), MPZ Kropa (SLO), MePZ in ŽPZ Koledva iz Kroepe (SLO).

Izleti

14. POHOD PO SLEDEH ŠOŠKE FRONTE V BRESTOVICI PRI KOMNU bo danes, 30. oktobra, z odhodom ob 9. uri izpred šole v Brestovici; na izbiro 10 ali 15 kilometrska trasa, med pohodom možen ogled Grofove jame, po pohodu ogled slik s šoške fronte in razstave fotografij fotokluba Ljubljana, družabne igre in glasba za ples, pečen kostanj, mlado vino ter jota s klobasami.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča, da bosta v soboto, 5. novembra, odpeljala za martinovanje na enodneveni izlet v hrvaško Istro avtobus št. 1 in avtobus št. 2 ob 7.45 iz Gorice s trga Medaglie d'oro, nato s postanki pri vagi, v Podgori, Štandrežu in Sovodnjah. Avtobus št. 3 bo odpeljal ob 7.45 iz Štandreža pri bankah, nato s postanki v Sovodnjah pri lekarni in cerkvi, na Poljanah, v Doberdobu in Jamljah. Organizatorji priporočajo točnost in veljavni dokument za tujino - za Hrvaško.

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA obveščajo izletnike, da bo v soboto, 12. novembra, za enodneveni izlet z obiskom kmetije v kraju Pavia di Udine, pršutarne v San Danieleju in ogledom gradu v Villati avtobus odpotoval iz Štavana ob 7.30, s postanki v Jamljah ob 7.40, v Doberdobu ob 7.45 in v Ronkah (picerija Al gambero) ob 8. uri; na razpologo je še nekaj mest, informacije v trgovini Mila (tel. 0481-78398).

Obvestila

AVTOBUSNO PODJETJE APT obvešča, da bodo 1. in 2. novembra avtobusi za glavno pokopališče in nazaj vozili s sledečimi urniki: odhod pred glavno pošto ob 10.00 - 11.00 - 14.00 - 15.00 - 16.00 - 17.00; odhod s pokopališča ob 10.30 - 11.30 - 14.30 - 15.30 - 16.30 - 17.30.

GORIŠKO ZDRUŽENJE ZA ZAŠČITO POTROŠNIKOV ADOC ima sedež v Ulici Santa Chiara 3 in je odprto od ponedeljka do petka med 9. uro in 12.30 ter ob sredah in petkih tudi med 15. in 18. uro (tel. 0481-530745).

INFORMACIJE ZA IZPOLNJEVANJE POPISNIH POL nudijo na brezplačni tel. številki ISTAT 800-069701 in v zbirnem centru v pritličju goriške občine, ki je odprto od ponedeljka do četrтка med 9. uro in 17.30, ob petkih in sobotah med 9. uro in 12.30 (tel. 0481-383690-691-692 v slovenščini in furlanščini).

OBČINA DOBERDOB obvešča, da bo v ponedeljek, 31. oktobra, anagrafski urad zaprt od 14. do 17. ure.

OF IN UPOR: vsak torek ob 18. uri Radio Trst A oddaja pripovedni niz o upor proti raznarodovanju in nepravničnim družbenim odnosom v obdobju 1924-1945 na severno primorskem ozemlju. Pripravila ga Aldo Rupel; ponovitve ob sredah kakšno minuto po 10. uri.

OKENCE ZA MANJŠINSKE JEZIKOVNE SKUPNOSTI je odprto ob ponedeljkih med 9. in 12. uro ter ob sredah med 15.30 in 17.30 v prostorih goriške občine (3. poslopje, 1. nadstropje) na Trgu Municipio 1 v Gorici; tel. 0481-383459 (slovenščina) in tel. 0481-383451 (furlanščina).

ZŠSDI obvešča, da bo v ponedeljek, 31. oktobra, in četrtek, 3. novembra, goriški urad zaprt.

KULTURNO DRUŠTVO SOVODNJE organizira v sklopu praznika Sv. Martina prvo tržnico umetniških izdelkov in domačih dobrot. Sovodenjski občani ali skupine, ki bi želeli prodajati lastne izdelke ali dobrote na prazniku, ki se bo vršil pri Kulturnem domu v Sovodnjah v nedeljo, 13. novembra, zjutraj, naj za

informacije in vpisovanje kličejo na tel. 329-7411459 (Ljubica).

60-LETNICA SZSO - praznovanje bo danes, 30. oktobra, v Škednju. Zbiranje ob 10. uri pred Domom Jakoba Ukmarja, sledi spreved do cerkve. Po maši polaganje rož na grobove ustanoviteljev. Vabljeni vsi sedanjí in bivši skavti v kroju!

SEKCIJA VZPI-ANPI Dol-Jamlje prireja tradicionalni partizanski piknik v nedeljo, 6. novembra, v gostilni Štirna v Opatjem Selu od 13. ure dalje; vpisovanja (do 30. oktobra) po tel. 0481-419946 (Jordan Semolič) in 0481-78192 (Joško Vižintin).

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL v KB centru na Korzu Verdi 51 v Gorici (tel. 0481-531733) bo v ponedeljek, 31. oktobra, zaprta. Od srede, 2. novembra, bo odprta po običajnem urniku od ponedeljka do petka od 10. do 18. ure.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV GORICA obvešča, da je urad v ponedeljek, 31. oktobra, zaprt. **BREZPLAČNI TEČAJI** na temo motenj pri razumevanju in učenju organizirajo na goriški pokrajini za učitelje in profesorje vseh stopenj. Vpisovanje do 2. novembra na naslov elektronske pošte edda.colcernan@istruzioe.it offrancesco.desiderio.go@istruzioe.it. Informacije in program na spletni strani www.provincia.gorizia.it.

DRUŠTVO TRŽIČ obvešča, da bo 2. novembra prva lekcija tečaja sprostilne telovadbe; informacije po tel. 0481-474191.

V KAPELICI PALAČE CORONINI v Gorici bo v sredo, 2. novembra, ob 9. uri maša v spomin na grofa Viljema Coroninija Cronberga, ki jo bo daroval župnik Placuto Vittorio Tonidandel.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA IN ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV vabita na sestanek v petek, 4. novembra, ob 20. uri v domu Andreja Budala v Štandrežu, Ul. Montello 9 (1. nadstropje).

SLOVENC V LAŠKEM prireajo mašo zadušnico za vse rajne sorojake v petek, 4. novembra, ob 19. uri v cerkvi sv. Nikolaja v Tržiču; pel bo MePZ iz Bilj pri Mirnu.

FUNDACIJA GORIŠKE HRANILNICE bo tudi letos zagotovila štipendijo za enoletno bivanje v tujini z Interculturo. Namenjena je študentu z bivališčem v goriški pokrajini, rojenim med 1. julijem 1994 in 31. avgustom 1997 (starostne omejitve so odvisne od države), ki obiskuje višjo srednjo šolo, je pri študiju uspešen in motiviran, da bi človeško in kulturno odraščal v stiku z različnimi narodi. Razpis z obrazcem za prijavo so prejela ravnateljstva šol, je pa na voljo tudi na spletni strani www.fondazioneecari.go.it in na sedežu fundacije; prijaviti se je moguče tudi na spletu, in sicer na naslovu www.intercultura.it do 10. novembra.

DRUŠTVI JADRO IN TRŽIČ organizirata 13. novembra martinovanje v Rihemberku-Braniku. Prijave sprejemajo odborniki obeh društev (0481-482015 ali 0481-474191).

GORIŠKA TRGOVINSKA ZBORNICA je odobrila razpis za dodelitev prispevkov podjetjem, ki zaposlujejo mlade med 18. in 35. letom. Prošnje bodo zbiralí od 14. novembra dalje.

SSK sporoča, da je prvi sklic novoizvoljenega pokrajinskega sveta SSK za Goriško v torek, 15. novembra, ob 20. uri na goriškem pokrajinskem sedežu stranke.

Prireditve

V KULTURNI DVORANI NA LIGU bo danes, 30. oktobra, ob 15. uri predstavitev knjige »Življenje na kanalskem Kolovratu« Zorana Jerončiča, po pripovedovanju Franca Jerončiča. **V NARAVNEM REZERVATU ISOLA DELLA CONA** prireajo danes, 30. oktobra, z zbiralščem ob 14.30 izlet s čolnom in predavanje Nicolette Perco o labodih, ki so prisotni v tem obdobju v rezervatu; informacije in nujna predhodna najava med 9. in 16. uro po tel. 348-4462256.

DRUŠTVO TRŽIČ prireja v ponedeljek, 31. oktobra, ob 18. uri v občinski knjižnici v Tržiču predstavitev knjige o toponomastiki Maurizia Puntina z naslovom »Dei nomi dei luoghi«.

Društvi **JADRO** in **TRŽIČ**

vabita na predstavitev knjige

Maurizia Puntina
DEI NOMI
DEI LUOGHI

O delu bo spregovoril prof. **Franco Crevatin**

jutri - v ponedeljek,
31. oktobra, ob 18.00 uri
v občinski knjižnici v Tržiču

ZDRUŽENJE AMA - LINEA DI SCONEFINE prireja v centru Mare pensante v parku Basaglia v Gorici (Ul. Vittorio Veneto 174) srečanje z Fabiom Agazzijem z naslovom »In cammino...« v ponedeljek, 31. oktobra, med 16.30 in 18. uro.

V CENTRU GRADINA V DOBERDOBU bodo v nedeljo, 6. novembra, ob 11. uri predstavili knjigo Paola Varrialeja »Gli assi italiani della grande guerra«. Sodelovala bosta Carlo d'Agostino in Pier Luigi Lodi.

LETOŠNJE PRAVLJIČNE URICE V FEIGLOVI KNJIŽNICI bo oblikovala pravljíčarka Martina Šolc s stalno sodelavko muco Lino; skupaj bosta pripovedovali pravljíce o mucah iz vsega sveta 7. in 21. novembra ob 18. uri v Feiglóvi knjižnici v Gorici.

SLOVIK IN DIAŠKI DOM GORICA vabita na predavanje filozofa Umberta Galimbertija, avtorja knjige »Grozljivi gost: nihilizem in mladi«. Predavanje z naslovom »Miti našega časa (I miti del nostro tempo)« bo v Kulturnem domu v Gorici v četrtek, 10. novembra, ob 18.30. Zagotovljeno bo simultano prevajanje; informacije po tel. 0481-530142, 0481-533495.

Prispevki

Namesto cvetja na grob tete Alme Pernarcich vd. Semolič darujejo Livio, Silvano in Liliana Semolič z družinami 75 evrov za društvo Kremenjak iz Jamelj. Namesto cvetja na grob Alme Pernarcich daruje družina Fabjan iz Slivnega 30 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Jamljah.

V spomin na Almo Pernarcich darujejo Milija, Marija in Olga Bagon 50 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Jamljah.

V spomin na Almo Pernarcich daruje Jordan Radetič 25 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Jamljah.

V spomin na pokojnega Edija Uliana letniki 1957 iz Doberdoba darujejo 130 evrov za hospic »Via di Natale« pri CRO v Avianu.

Namesto cvetja na grob Letizie Visintin daruje družina Kodrič iz Gorice 100 evrov za Zadrugo Brajda Vrh.

Pogrebi

JUTRI V RONKAH: 11.00, Derna Iusso vd. Fumis s pokopališča v cerkev Sv. Lovrenca in na pokopališče v Špetru ob Soči.

JUTRI V KRMINU: 14.00, Ester De Luca vd. Zorzut (iz Vidma) v cerkvi Sv. Leopolda in na pokopališču.

4.11.1991

4.11.2011

Dorica Pavletič
por. Černic

Že dvajset let v grobu spi,
v naših srcih še živiš.

Tvoji najdražji

ŠTANDREŽ - Klepetalnico Goriškega loka posvetili odnosom med SSO in SKGZ

Mladi zahtevajo večjo vlogo, ne bojijo se odgovornosti

Med krovnama organizacijama več sodelovanja in manj polemik

Težko je v članek strniti misli in ideje, ki so med mladimi prišle na dan na petkovi klepetalnici Goriškega loka z naslovom »SKGZ-SSO: Mirovanje, sodelovanje ali reorganizacija? Beseda mladim!«. Kajti idej je bilo res veliko in, kljub določenim razlikam v mišljenju, so mladi predstavniki slovenske narodne skupnosti v Italiji dokazali, da jim je manjšinska prihodnost pri srcu. To so med klepetom, ki ga je moderiral univerzitetni študent Albert Voncina, izrazili ravno tako univerzitetni študentje Simon Koren, Simon Peter Leban, Aljoša Jarc, David Sanzin in Peter Bajt. Omenjeni dvajsetletniki pa niso bili edini protagonisti večera, saj se je v domu Andreja Budala v Štandrežu zbrala kar lepa skupina mladih, tako da je bila dvorana polna.

Mladi so dokazali, da poznajo delovanje krovnih organizacij, hkrati so priznali, da so slovenske organizacije potrebne določenih sprememb, predvsem v luči racionalizacije stroškov, kar je v današnjem kriznem obdobju skorajda prioriteta. Spodbudno je bilo zlasti razmišljanje, da danes mlade generacije ne občutijo konfliktov iz preteklosti in da bi bilo treba nanje pozabiti ter iz preteklosti ohraniti edinole kulturno dediščino in pozitivne stvari. Med pozitivna stališča, ki so bila skupno izdelana, sodijo npr. cilji programske konference, ki pa se zenkrat žal niso udeležili. Različni so bili pogledi glede vlog mladih znotraj krovnih organizacij in društev. Del govornikov je poudaril določeno zaprtost krovnih organiza-

Klepetalnica Goriškega loka v domu Andreja Budala v Štandrežu

BUMBACA

cij, ki naj bi bile mladim težko dostopne, drugi del pa je bil mnenja, da je za mlade v manjšini možnosti udejstvovanja še in še. Iz besed udeležencev pa je bilo očitno, da so mladi pripravljeni prevzeti večjo vlogo, kar bodo dosegli edino, če bodo sami pripravili premetene predloge za izboljšavo trenutne organiziranosti Slovencev v Italiji.

Kako pa vidijo mladi slovensko narodno skupnost v Italiji leta 2020? »Upamo, da bo med krovnama organizacijama več sodelovanja, in predvsem si želimo, da ne bomo v Primorskem dnevniku in drugih medijih več brali o podobnih polemikah, o katerih beremo danes,« so povedali. Dodali pa so tudi, da do velikih

sprememb v odnosih med krovnama organizacija ne bo prišlo po iniciativi organizacij samih. Možno bodo le pod pritiskom zunanjih dejavnikov. Ne glede na to so mladi dokazali, da želijo biti protagonisti pri načrtovanju prihodnosti, kar je gotovo spodbudno za celotno slovensko narodno skupnost. (av)

ŠTANDREŽ - Vokalna skupina išče dirigenta

Sraka kljub težavam z optimizmom v novo sezono

Težavnim začetnim korakom navkljub stopa Vokalna skupina Sraka, ki deluje v okviru kulturnega društva Oton Župancič iz Štandreža, tudi v letošnjo sezono z dobro mero optimizma in dobre volje. Trinajstčlanska moško pevsko skupino namreč že od samih začetkov odlikujeta pozitivna naravnost, medsebojna povezanost in prijateljstvo, kar prav gotovo pri tako maloštevilni zasedbi predstavlja dodano vrednost. Po dveh letih sodelovanja s »Srako« skupino letos zapušča pevovodja Janko Ban, ki je sicer svoj odhod napovedal že ob koncu lanske sezone. Z izjemnim poznavanjem vokalne tehnike je Ban pevcem nakazal nov, poglobljen, bolj izpolnjen pristop do petja in jih je s tega zornega kota obogatil, za kar so mu pevci hvaležni.

»Sraka« se je seveda že v poletnih mesecih pognala v iskanje novih rešitev. Po obetavnih prvih stikih, ko je že vse kazalo na to, da bo uspešno podela novim prigradam naproti, pa so se dogovarjanja vlekla vse do polovice oktobra in se na koncu niso izšla v pozitivnem smislu.

Kljub zapletom se je vokalna skupina Sraka odzvala vabilu kulturnega društva Valent in Vodnik iz Doline in Damjane Ota in 16. oktobra nastopila (še zadnjič pod vodstvom Janka Bana, ki je skupini priložnostno priskočil na pomoč) v gledališču Franceta Prešerna v Boljuncu na svečanosti ob 10-letnici smrti skladatelja Ignacija Ote. Kako naj bi se ne, ko pa pevce na skladatelja vežejo lepi spomini izpred desetih let, ko jim je na pomlad leta 2001, le nekaj mesecev pred svojo smrtjo, podaril skladbo V goriški poljani, ki jo je uglasbil na besedilo Andreja Budala in je v teh letih takorekoc postal himna vokalne skupine Sraka.

Nov nastop je pevce čakal že v petek, 28. oktobra, v znani gostilni Sardoč v Prečniku v okviru pobude Okusi krasa.

Kljub težavam se torej Sraka ne da. Iskanje novega pevovodje je seveda v času, ko je pevska sezona že v polnem teku, težavnejše in zato ni še obrnilo sadov. Pa tudi sicer predstavlja to za sku-

Vokalna skupina Sraka

pino trd zalogaj, tudi s finančnega zornega kota, saj so društvene blagajne, splošno gledano, vse bolj prazne, črpanje finančnih sredstev iz drugih virov v teh kriznih časih pa vse težje.

Tako se skupina, ki je v zadnjih letih, po svojih močeh seveda, tudi krojila pevsko življenje v goriškem in širšem prostoru, v bistvu bori za preživetje. Spomnimo se pri tem le na nekaj odmevnih nastopov v zadnjih letih: dva celovečerna koncerta na goriškem gradu v nabito polni grofovi dvorani in pa koncert ob 10. letnici ustanovitve skupine v spet nabito polnem Kulturnem domu v Gorici, ko je izšla tudi priložnostna brošura. Tu so potem še drugi koncerti in priložnostni nastopi, ki so v teh nekaj več kot desetih letih krepko presegle število 200. Kljub tem ugotavljanjem, ki s sabo neizogibno prinašajo nekaj grenkobe, se je »Sraka«, kot že omenjeno, letos že dvakrat predstavila publikli in jo bomo prav gotovo kmalu spet poslušali. Fantje so namreč trdno odločeni, da bodo vztrajali in bodo v tem »kriznem času« črpali kar iz svoje zakladnice, ki je dokaj obširna; kljub želji po resnem pristopu do dela bo zato vokalna skupina Sraka do nadaljnjega na voljo za manj »uradne« nastope v upanju, da jim bo kar se da hitro kdo priskočil na pomoč in bo delo spet steklo tako kot mora. Dotlej pa je dolžna zahvalo: pesmi namreč.

Pohod sedmih čudes na Vrh

V organizaciji društva Danica bo danes drugi Pohod sedmih čudes. Zbirališče bo med 8. in 9. uro v središču Danica na Vrh. Proga je dolga 12 kilometrov, tako da bo pohod predvidoma trajal štiri ure. Udeleženci se bodo sprehodili mimo komunske širne in po Debeli grizi do baronovega vodnjaka. Nato bodo obšli klet Rubijski grad, pastirsko koč in jamarsko koč Kraških krtov. Zadnji del pohoda bo speljan po Brestovcu mimo tamkajšnjih rorov iz prve svetovne vojne. Na pohodu bodo prisotni tudi člani slovenskega amaterskega konjeniškega društva Škudra Uoo. Po pohodu bodo konji na razpolago otrokom in odraslim za kratke sprehode.

S Primorskim dnevnikom pred spomenikom na Sutjeski

FOTO S.B.

S Primorskim na Sutjeski

Med lanskim poletjem smo objavljali fotografije bralcev, ki so se odpravili na počitnice z našim časopisom, tudi med letošnjimi poletnimi meseci pa je bil Primorski dnevnik spremljevalec šestčlanske skupine izletnikov iz doberdobske občine, ki se je odpravila v Črno goro. Med potjo so postali v Medjugorju, Mostarju in nazadnje na Sutjeski, v Republiki Srpski na severu Bosne-Hercegovine, kjer je maja leta 1943 potekala ena izmed najpomembnejših bitk v drugi svetovni vojni na območju nekdanje Jugoslavije. Takrat je 127.000 vojakov - Nemcev, Italijanov,

hrvaških ustašev, Bolgarov in Kozakov - obkloplilo narodnoosvobodilno vojsko s Titom na čelu, ki je štel 18.000 mož. Partizanom je uspelo prebiti obroč in se umakniti čez reko Sutjesko, vendar se trem brigadam s preko 2.000 ranjenci umik ni posrečil. Nemci so jih zajeli in pobili; v bitki je skupno padlo 6.391 partizanov, ki so jim na Sutjeski posvetili spomenik, pred katerim se je skupina naših bralcev, sicer članov VZPI-AN-PI iz Doberdoba, Jamelj in Medje vasi, fotografirala. Ob povratku so povedali, da je spomenik na Sutjeski ravnokar v obnovi, potem ko je bil poškodovan med nedavno vojno. Do prihodnjega leta naj bi bil dograjen tudi muzej.

ŠTANDREŽ

Šejk party in tibetanske vaje

V domu Andreja Budala v Štandrežu je sezona v polnem zagonu. V organizaciji kulturnega društva Oton Župancič potekajo že cel mesec najrazličnejše vadbe (pilates, zumba, spinning, sprostilna telovadba in joga), z novembrom pa so se odborniki društva odločili, da svojo ponudbo še dodatno razširijo.

Prva novost je dodatni termin za spinning, ki bo od novembra dalje, seveda če bo dovolj prijav, potekal tudi ob petkih od 19. do 20. ure. Na voljo so še prosta mesta, zato naj zainteresirani čimprej pokličejo na 347-8800556 ali pa naj pišejo na boris.nardin@tmail.si.

Druga novembrska novost so Šejk partyji, to so eno- do dvourne degustacije šejkov, ki bodo glede na prijave zainteresentov potekali med tednom, pred ali po vadbah. Šejki so dodatki k prehrani, ki nam pomagajo regenerirati telo po športu, pomagajo nam tudi pri izgubi telesne teže, pridobivanju telesne teže, pri odpravi utrujenosti, alergij. Po želji bo strokovnjak udeležencem izmeril odstotek telesne maščobe in sestavili jedilnik.

V soboto, 12. novembra, od 10. do 12. ure, pa bo na vrsti delavnica tibetanskih vaj z zdravilko Manico Irt iz Šentvida pri Stični. Tibetanske vaje so vrelec mladosti. Pet vaj ali tibetanskih obredov spodbudi pretok življenjske energije skozi telo in nam pomaga, da se že po kratkem času počutimo kot prerojeni. Iz tibetanskega samostana prihaja ključ do skrivnosti pomlajevanja: pet vaj s posebno močjo nam vrne mladostno energijo in zdravje. Tibetanske vaje pomlajevanja nam vračajo vitalnost in življenjsko energijo, naše telo pa postaja vse bolj zdravo in elastično in se sčasoma znebi nepotrebnih snovi. Te vaje lahko pomagajo vsakomur, ki jih izvaja redno, da se bo počutil veliko mlajšega in zdravega in bo tak tudi videti. Cena delavnice znaša 20 evrov.

Tako za Šejk Partyje kot za Tibetanske vaje se je treba predhodno prijaviti, in sicer na 347-8800556 ali suzana.komel@tmail.si.

V domu Budal spet martinovanje

Po dolгих letih bodo v domu Andreja Budala v Štandrežu spet priredili martinovanje, in sicer v nedeljo, 13. novembra, od 12. ure dalje. Ob praznovanju bo seveda potekala zabava: ob kozarčku vrhunskega vina, dobri pojedini, popečenem kostanju, domačih slaščicah, odlični glasbi in v odlični družbi bodo poskrbeli, da udeležencem v atmosferi štandredškega kulturnega hrama ne bo dolgčas.

Za najmlajše kot tudi za tiste malo starejše bodo na voljo animacija in družabne igre iz starih časov (tek v vrečah, pindul-pandul, vlečenje vrvi, šticanje), pevske in pivske točke v družbi vaških in sračjih pevcev (harmonikarji bodo dobrodošli!), tradicionalna loterija z domačimi pridelki ter predvajanje enournega dokumentarnega filma o Pajk's Showu, ki so ga leta 1993 priredili ravno v domu Andreja Budala. Zagotovo bo to lepa priložnost za obujanje spominov, ko sta Tito in Jovanka prišla v goste na štandredski konec in sta bila deležna veličastnega sprejema. Za prijave in informacije je na razpolago telefonska številka 347-2420204 (Marta, ob uri kosila ali v večernih urah).

RIM - Zaradi napovedanega krčenja sklada za založništvo

Izginotje preti stotim časopisom

V Rimu tiskovna konferenca FNSI - Danes pismo Napolitanu

RIM - Korenito krčenje sklada za založništvo ni vezano na gospodarsko krizo, ker bo to kmalu postalo le dodatno breme za državno blagajno. Nasprotno, italijanska vlada skuša na ta način ponovno vsiliti nagobčnik sredstvom javnega obveščanja in tako dejansko uničiti pluralizem informacije. Okrog 100 dnevnikov oziroma časopisov in 4 tisoč delovnih mest naj bi zato v prihodnjih mesecih izginilo. Zato ni izključena nobena oblika protesta. Časopisi, ki tvegajo zaprtje (na prepihu je tudi naš dnevnik), pa bodo v tej zvezi danes naslovili pismo na predsednika republike Giorgia Napolitana.

To je stališče Odbora za svobodo in pravico do informiranja, ki ga podpirajo tudi sindikat novinarjev FNSI in panožna združenja. Odbor napoveduje tudi demonstracije proti vladi, ki namerava hudo krčiti sklad in v njem pustiti v bistvu le 40-50 milijonov evrov. Kot je na tiskovni konferenci v senatu včeraj popoldne poudaril državni tajnik

Predsednik G. Napolitano ANSA

FNSI Franco Siddi ob udeležbi predsednika FNSI Roberta Nataleja, tvega zaprtje približno 100 časopisov. Predstavniki zvez Mediacoop, Federcultura-Concooperative in katoliških tehnikov, strankarskih časopisov in časopisov v tujini so opozorili, da bi s tem tudi izginil promet 500 milijonov evrov. To bi

med drugim vplivalo negativno na državno blagajno, ki bi po eni strani izgubila mnogo dohodkov, po drugi pa bi jo bremenili izdatki za dopolnilno blagajno oziroma socialne blažilce. Krčenje 30 do 50 odstotkov financiranja v primerjavi z lanskimi 194 milijoni, ki ga je napovedal podtajnik Paolo Bonaiuti je že v razpravi v senatu. Zato bo Demokratska stranka v kratkem predstavila nekatere popravke, ki jih bo mogoče podpisati do 4. novembra, je v imenu DS najavil senator Vincenzo Vita. Roko je ponudil senator Ljudstva svobode Alessio Butti. »Bipartisan popravki bodo dobrodošli in če jih bo vlada sprejela, bo s tem zmaga zdrava pamet,« je dejal Butti.

Ta logika krčenja je namreč nesprejemljiva, je dodal Siddi, ki zahteva ustrezno financiranje sklada. Siddi je s tem v zvezi dodal, da je treba zamrzniti financiranje tistih časopisov, za katere je sodstvo ocenilo, da ne delujejo v skladu z normativi.

VIDEM - Velika pridobitev za furlanščino

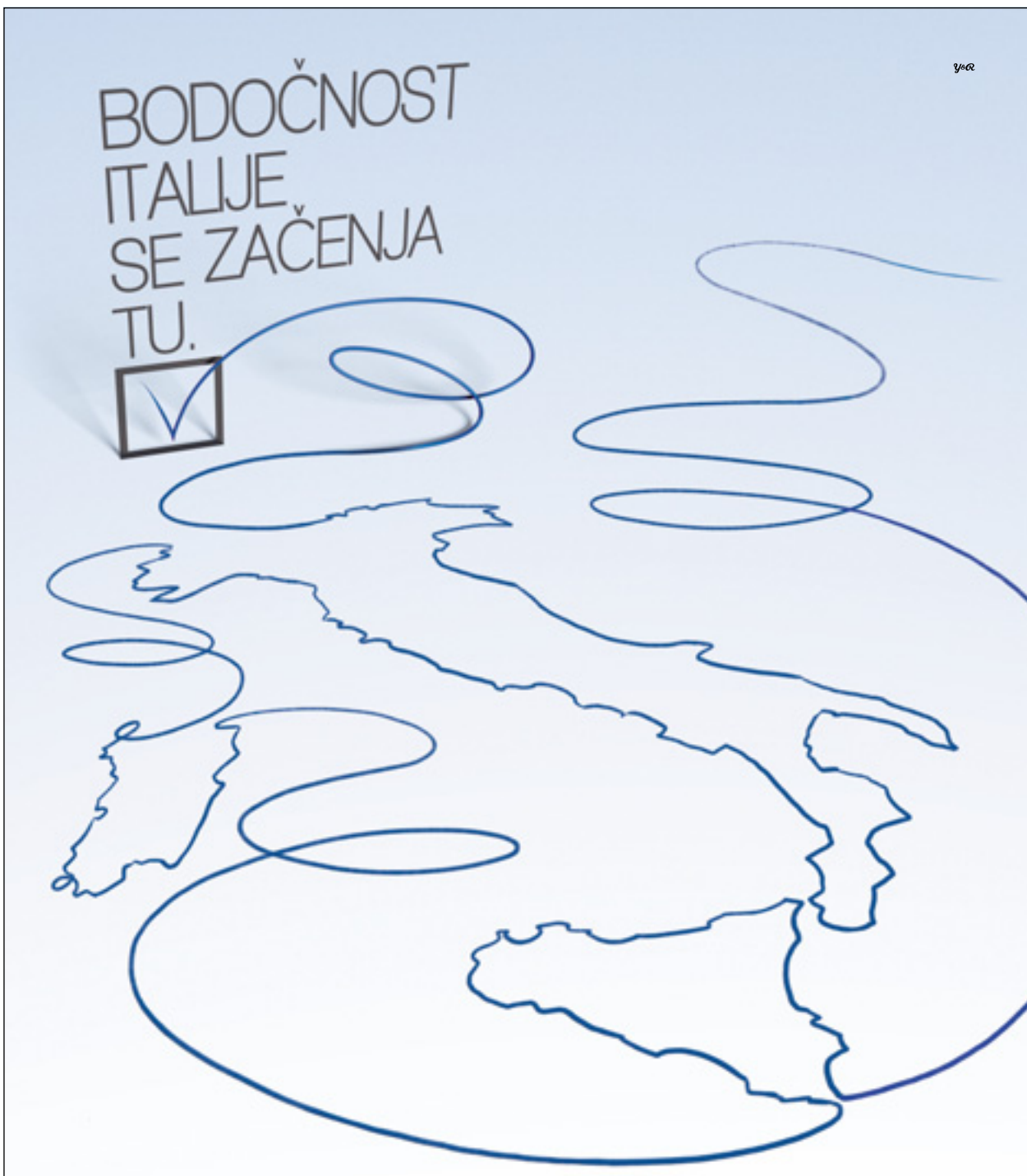
Italijansko furlanski slovar

Grant Dizionari Bilengâl TF sestavlja 6 knjig

VIDEM - Deželna agencija za furlanski jezik (Agenzie Regionâl pe Lenghe Furlane) je včeraj predstavila javnosti pomembno novost, in sicer veliki italijansko-furlanski slovar Grant Dizionari Bilengâl Talian Furlan. To je morda najpomembnejši dogodek v furlanski kulturi, saj gre v zvezi s furlanščino za največjo naložbo v jezikovne politike v deželi FJK. Delo je sad 10-letnega prizadevanja specifičnih teles (prej OLF in zdaj ARLeF), ki se ukvarjajo s to problematiko. Slovar GDB TF

je strateškega pomena za zaščito in promocijo furlanščine, so povedali, sestavlja pa ga šest knjig. Poleg tega bo na razpolago tudi v obliki zgoščenke CD, objavili pa ga bodo tudi na spletu. Slovar si je leta 1998 zamislil Adriano Ceschia, ki je nato koordiniral dela za njegovo izdelavo. Pri tem so mu pomagali mnogi strokovnjaki. Med temi so Luca Peresson, Alessandro Carozzo, Tullio De Mauro, Giovanni Frau, Silvana Fachin Schiavi, Xavier Lamuela, Diego Poli, Jane Nystedt in Camilla Bardel.

Popis 2011. Opišite današnjo Italijo in pomagajte začrtati njeno bodočnost.

- V kratkem boste na dom prejeli popisni vprašalnik.
- Vprašalnik izpolnite šele po 9. oktobru, lahko tudi prek interneta.
- Če ste izpolnili vprašalnik v papirni obliki, vprašalnika ne oddajte v poštni nabiralnik, pač pa ga odnesite v poštni urad ali v občinske zbirne centre.
- Na vprašanja odgovorite sproščeno, saj je zasebnost vaših podatkov dvojno zaščitena: z zakonom o varstvu osebnih podatkov s statistično tajnostjo.

censimentopopolazione.istat.it

800-069701

15° SPLOŠNI POPIS
PREBIVALSTVA
IN STANOVANJ
2011

TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA Industrijska cona TS, ul. Travnik, 10 Tel. 040/8990110 semenarna - 040/8990100 rezervni deli	
MOTORNE ŽAGE JONSERED 	CEPILCI
SEMENARNA - TOPLA GREDA 	
INOX POSODA ZA OLJE 	TORKLA extra deviško oljčno olje
KMETIJSKA MEHANIZACIJA 	
GRABLJICE ZA POBIRANJE OLJK 	KOMPOSTER Za iztrebitev organskih odpadkov Ob nakupu novih motornih žag Jonsered in Alpina odvzem starih za odpad SLIKE SO LE SIMBOLNE

Il DORCE SARDOC
Sklad I Fondazione

Upravni odbor
Sklada »D. Sardoč« - Onlus
razpisuje natečaj za dodelitev
sledenih štipendij
za šolsko leto 2011/2012:

- pet štipendij v znesku osemsto evrov za učence Državne dvojezične osnovne šole v Špetru. Prošnji morata biti priložena družinski list in davčna prijava vseh družinskih članov;
- eno štipendijo v znesku tisoč osemsto evrov za dijake višjih srednjih šol, ki obiskujejo pošolski program EKSTRA, ki ga organizirata Slov.I.K. in Dijaški Dom Simona Gregorčiča. Prošnji morata biti priložena družinski list in davčna prijava vseh družinskih članov;
- pet štipendij v znesku dva tisoč evrov za univerzitetne študente. Prošnji morajo biti priloženi sledeči dokumenti: fotokopija univerzitetne knjižice z učenim načrtom in izidi opravljenih izpitov, družinski list ter davčna prijava vseh družinskih članov;
- štipendijo v znesku štiri tisoč evrov za podiplomski študij ali specializacijo. Prošnji morajo biti priloženi sledeči dokumenti: potrdilo o opravljenem univerzitetnem študiju s končno oceno, družinski list in davčna prijava vseh družinskih članov.

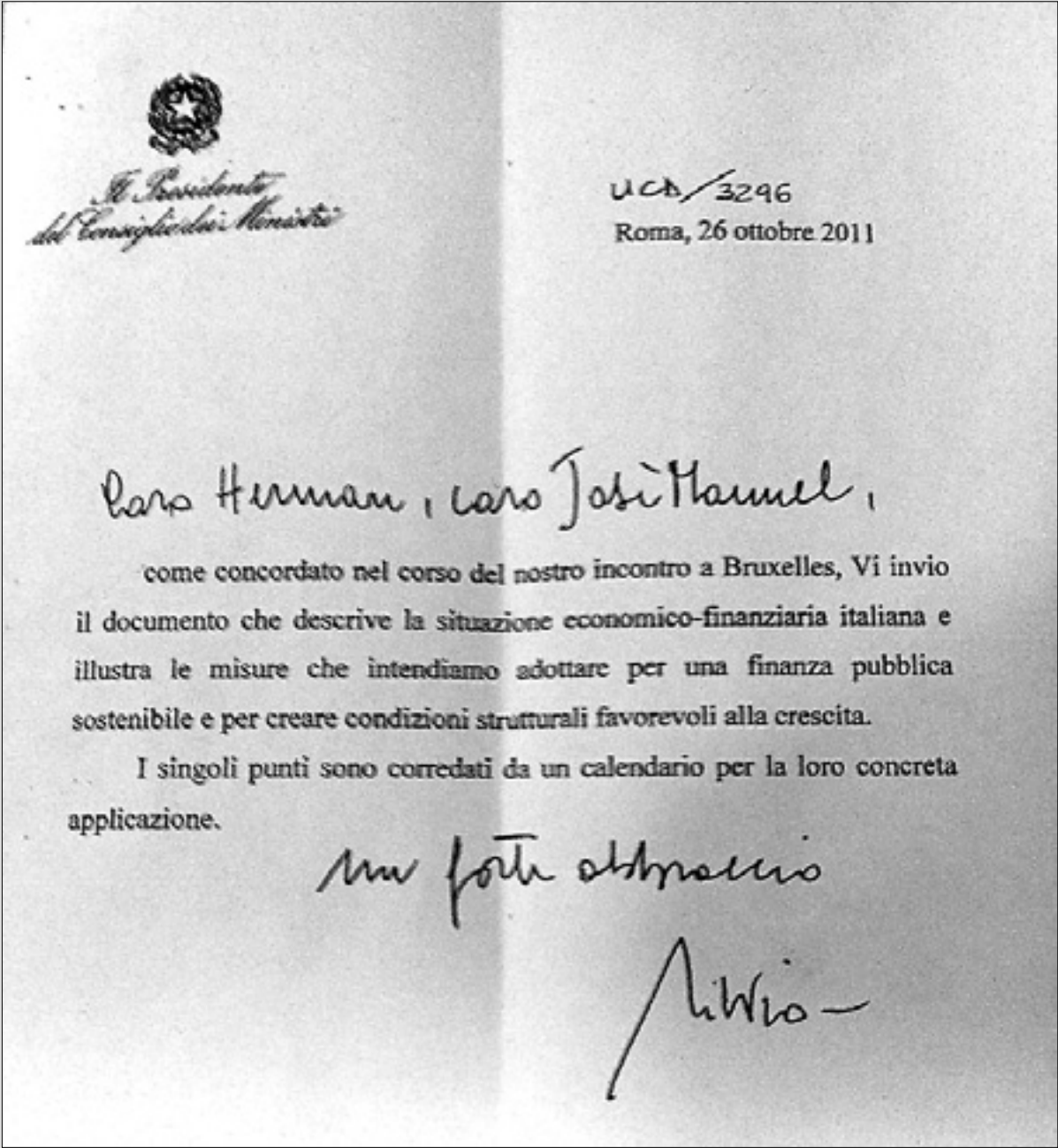
V prošnjah morajo biti navedeni podatki o drugih prejetih štipendijah. Pri dodelitvi štipendij bo upravni odbor upošteval predvsem študijske uspehe in potrebe prosilcev na osnovi 5. člena statuta sklada. Štipendije bodo dodeljene najkasneje do 16. decembra 2011. Za vse potrebne informacije so na razpolago člani odbora Boris Peric (048132545) in Karlo Černic (048178100). Zainteresirani naj dostavijo prošnje do **15. novembra 2011** v zaprti ovojnici na sledeči naslov: SKLAD – FONDAZIONE D. SARDOČ C/O Slov.I.K. KBcenter, Corso Verdi št. 55, 34170 Gorica.

Sklad »D. Sardoč« se zahvaljuje vsem, ki s prispevkom »petih tisočink« omogočate skladu podelitev štipendij.

ČEPRAV JE BRUSELJ PODPRL PISMO O NAMERAH ITALIJANSKE VLADE

Na obzorju še vedno samo črni oblaki

VOJMIR TAVČAR

Ob koncu sedemdesetih in v začetku osemdesetih let prejšnjega stoletja sta Emanuele Pirella in Tullio Pericoli v svoji satirični rubriki Kronika iz palač oblasti na tedniku L'Espresso kar precej časa oponašala takratnega voditelja republi-kanske stranke Giovannija Spadolinija, saj je teden za tednom na dolgi merilni letvi kazal, do kam je segla raven blata, v katerem se je utapljala Italija. Po tem, kar se je v zadnji po-lovici leta zgodilo v državi, se spontano po-rodí vprašanje, koliko govna bi v tem času na-meril protagonist tistih vinjet? Odgovor prepustim bralcem, rubriko Pirelle in Peri-colija pa mi je priklicala v spomin Italija, ki se danes tako nazorno zrcali v Pompejih. To starorimsko mesto, ki je na seznamu svetov-ne dediščine Unesca, je eden od biserov ita-lijanske kulturne dediščine, obenem pa tudi vir prihodkov, ker vsako leto privabi na tiso-če turistov. Pričakovati bi bilo, da bi to ar-heološko najdišče krajani, država in dežela ču-vali kot puncico svojega očesa, medtem ko je zanemarjeno in izpostavljeno zobu časa,

tako kot veliko drugih prav tako pomemb-nih kulturnih in krajinskih biserov. Novice o poškodbah, ki jih je povzročilo slabo vreme v Pompejih, so bile v zadnjih letih kar voge-ste, vsaka od njih je obšla svet in zadala uda-rec ugledu Italije. Z zanemarjanjem kultur-ne dediščine sedanja vlada reže eno od zad-njih gospodarskih vej Italije, ki bi v sedanjem kriznem obdobju lahko bila pomemben vir kisika za zasoplo gospodarstvo, glavna skrb kulturnega ministrstva se zdi v tem času vprašanje, kako bi za predsednika beneškega Bie-nala vsililo Giulia Malgaro, ki je sicer odličen reklamni podjetnik, a se doslej ni ukvarjal s kulturo in s kulturno politiko. Zakaj želi to-rej minister Giancarlo Galan prestižno in mednarodno priznano kulturno institucijo zaupati človeku, ki je izumil Auditel? Še en prizor se mi zdi značilen za Italijo zadnjih ted-nov: medtem so so bila v ospredju medijskega poročanja katastrofalne posledice vremenske ujme v Liguriji in v Toskani in medtem ko je Bruselj preučeval pismo o namerah italijan-ske vlade, je predsednik poslanske zbornice Gianfranco Fini med oddajo Ballaro govoril o Bossijevi sprogi, ki je ena od »baby upo-

kojenk«, njegove besede pa so dan potem bi-le povod za pretep v poslanski zbornici.

Ko je spomlad leta 2008 desnosre-dinska povezava zmagala na predčasnih vol-itvah in je Silvio Berlusconi zopet prevzel vladno krmilo, so se mnogi vprašali, kakšne bodo posledice te izbire volivcev, saj se mi-lanski medijski mogotec in njegovi zavezni-ki niso izkazali pri vladanju niti v obdobju 2001 – 2006. Vsi, ki smo dvomili v Berlus-conijeve državniške sposobnosti, smo bili pre-pričani, da cena ne bo majhna, take polomi-je, kot smo ji priča sedaj, pa najbrž ni priča-koval nihče, niti najbolj črnogledi, saj bi tu-di najbolj strogi Berlusconijski kritiki težko pričakovali, da bo Italija, ki je kljub vsem te-žavam tretja evropska ekonomija, obravna-vana kot Grčija in prikazana kot ena od naj-večjih nevarnosti za skupno evropsko valu-to evro.

Italija in njena vlada nista ne edini in najbrž tudi ne glavni krivec za posledice dolž-niške krize v Evropi, veliko masla na glavi ima-jo tudi vsi ostali evropski voditelji, katerih po-teze je vselej bolj pogojevala kratkoročna do-mača volilna računica, kot pa dolgoročnejši

cilji in prihodnost Evropske unije (zato bi po-rogljive posmeške Merklove in Sarkozyja na Berlusconijev račun lahko po domače ozna-čili kot »ponev, ki se špuota kotlu«). Kljub vsem svojim napakam pa je večina evropskih državnikov znala ohraniti v očeh ljudi in tu-di v očeh finančnih trgov zadostno mero ve-rodostojnosti. Glavni razlog, zaradi katerega je Italija obravnavana kot ena od možnih »morilk« skupne devize, je prav dejstvo, da sta njena vlada in njen predsednik vlade v očeh evropskih partnerjev, mednarodnega javnega mnenja in finančnih trgov izgubila vsakršno kredibilnost. K temu je seveda pri-speval »bunga bunga«, ki je že več kot eno leto v ospredju mednarodne medijske po-zornosti, olje na ogenj nezaupanja je Berlus-coni prilizil tudi s svojo »politiko kukuja«, gla-vni razlog za padec verodostojnosti italijan-ske vlade pa je njena negibnost. Odkar je 14. decembra lani le za las dobila nezaupnico v zbornici po dokončnem razkolu med pred-sednikom vlade in predsednikom poslanske zbornice, vlada ni ukrepala, ker premier ni bil več sposoben, da bi prepirljive zaveznike pripravil do vsaj majhnega skupnega ime-novalca in potrebnih gospodarskih in poli-tičnih ukrepov. Pa tudi za predsednika vla-de tako ukrepanje ni bilo prioriteta, saj ga je najbolj skrbelo, da bi se z zakoni »ad perso-nam« rešil težav s sodstvom in da bi se na nek način obdržal na površju. Razhajanja z go-spodarskim ministrom Tremontijem, ki med drugim ni podpisal pisma o namerah, ki ga je Berlusconi v sredo izročil Bruslju, je paralizoval še zaostрила. Protikriznih ukre-pov se je lotila šele letos poleti, ko so jo k te-mu prisilili pritiski Evropske unije in vse odlo-čnejši nastopi predsednika države Giorgia Napolitana, obračun tega dela pa je bil do-kaj jalov, saj na primer osnutek ravojnih ukre-pov, ki so ga obljubljali najprej za konec sep-tembra, še ni bil izoblikovan.

Po sili razmer so v Bruslju italijansko pismo o namerah sprejeli z olajšanjem, ven-dar tudi v tem primeru ni šlo vse gladko od rok, saj sta predsednik evroske komisije Jo-se Manuel Barroso in predsednik sveta EU Herman Van Rompuy prisilila Italijo, da je ob-veze dopolnila z jasnim in zavezujočim ro-kovnikom, tako da je bilo pismo nared le ma-lo preden je Berlusconi odletel na srečanje z evropskimi partnerji. Angela Merkel, ki je ita-lijanskemu premierju dokaj toplo stisnila ro-ko, pa mu je priporočila: »Silvio tokrat mo-raš izpolniti obljube in do pičice spoštovati rokovnik.« Evropska komisija pa je bila za-dolžena, da skrbno nadzoruje, kako Italija iz-polnjuje svoje obveznosti.

Berlusconi, ki je pritisk EU doživel kot prisilo, skuša sedaj sklep komisije obrniti se-bi v prid in se rad kiti s polovično pohvalo Bruslja glede pisma o namerah. Predsednik vlade upa, da mu bo uspel politični »salto mortale« in da si bo znova vsaj delno pridobi-l zaupanje tistih krogov, ki so se zaradi ne-gibnosti vlade od njega oddaljili. Ni naključ-je, da poziva opozicijo, naj bo odgovorna in naj podpre obveze iz pisma o namerah, da bi lahko zvrnil na njena pleča odgovornost za morebitni neuspeh.

Ali se premierju taka drzna poteza lah-ko posreči? Jasen odgovor je tvegan, saj so točke pisma o namerah, ki naj bi podjetjem olajšale možnost odpuščanja, že povzročile ostro reakcijo sindikatov. S splošno stavko ne grozi več samo CGIL, ampak tudi sindikal-ne centrale CISL, UIL in UGL, ki so bile do-slej v odnosu do vlade veliko bolj spravljive. Ali bo parlament, ki je bil doslej blokiran in kjer ima vlada zelo majavo večino (z izjemo glasovanj o zaupnici) sposoben sprejeti za-htevne in zelo verjetno nepopularne ukrepe v vzdušju zaostrene socialne napetosti? Ali bi lahko bila sedanja večina med sabo prepirl-jivih in sprtih frakcij, v kateri so bile dejans-ko vezivo samo prebende kot dokazuje ime-novanje dveh viceministrov in dveh novih podsekretarjev po zadnji zaupnici, sposo-bodna tolikšnega podviga, da bi ob koncu mandata udejanjila tiste reforme, ki jih ni bi-la sposobna udejanjiti, ko je imela v parla-mentu veliko številčno premoč? Vodja Se-verne lige Umberto Bossi se je pobahal, da je usoda vlade dejansko v njegovih rokah in naj bi bilo od njega odvisno, kako dolgo bo še živila ta vlada in kdaj bodo volitve. »Se-natur« je med zadnjim merjenjem moči z

Berlusconiem pridobil še nekoliko večjo po-litično težo, vendar tudi pri njemu doma ni vse v najlepšem redu. Nekoč nesporni vodi-telj lige ima v svoji stranki vse močnejšo opo-zicijo, ki nasprotuje sodelovanju z Berlusco-nijem in se prepoznava v stališčih notranje-ga ministra Roberta Maronija. Mnogi pravijo, da je Bossi pristal na kompromis glede pisma o namerah in glede dokaj ohlapne formula-cije o pokojninski reformi, potem ko naj bi mu premier obljubil, da bodo že prihodnjo pomlad možne volitve. Tako naj bi zopet vo-lili s sedanjim zakonom, Bossi naj bi imel možnost, da vsili svoje kandidate in obraču-na z notranjimi oporečniki.

Veliko živčnost je v Ljudstvu svobode opaziti tudi med pristaši nekdanjega mini-stra za gospodarski razvoj Claudia Scajole in somišljeniki predsednika protimafijske ko-misije Beppeja Pisanuja. Ob zadnji zaupni-ci so skoraj vsi podpri Berlusconija, nevar-nost predčasnega konca mandatne dobe in predčasnih volitev pa naj bi jih silila k reak-ciji. V četrtek je skupina nezadovoljnih z ano-nimnim pismom pozvala predsednika vlade k odstopu. Kamen je bil vržen, nato pa so vsi skrili roke in očetovstva poziva (vsaj v času, ko pišem te vrstice, op. pis.) ni hotel prizna-ti nihče. Kljub temu se zdi, da naj bi skupina nezadovoljnih razmišljala, da bi sedanjo vla-do zrušili že novembra med razpravo o ukre-pih za zagon gospodarstva. Kaže, da jim v tem smislu piha na dušo tudi predsednik sredin-ske unije Pierferdinando Casini, ki je med naj-bolj vnetimi zagovorniki nove strokovne vla-de, ki naj bi nasledila sedanji in sprejela naj-nujnejše ukrepe. Casini naj bi nezadovoljne-že v Ljudstvu svobode opozoril, da se čas iz-teka. Če se bodo še dolgo obotavljali, ne bo več možno oblikovati nove strokovne vlade in bodo predčasne volitve edina rešitev.

Seveda je sploh vprašanje, ali bi more-bitna strokovna vlada imela v parlamentu za-dostno podporo, saj se zanj o ogrevajo pred-stavniki takoimenovanega tretjega pola in ti-sti parlamentarci Ljudstva svobode, ki se bo-jijo, da po koncu sedanjega mandata ne bi bi-li več na kandidatni listi, medtem ko Sever-na liga ali vsaj tisti del, ki se še prepoznava v stališčih Umberta Bossija taki vladi ostro na-sprotuje.

Kaj pa Demokratska stranka? Njeni vo-ditelji so bili doslej soglasni v zahtevi, naj Ber-lusconi odstopi, niso bili pa enako jasni in so-glasni glede tega, kako rešiti krizo. Nekdeta-ri v demokratski stranki ne izključujejo možnosti, naj bi Berlusconija nasledila manj strankarsko opredeljena strokovna vlada, ven-dar kaže, da je ne bi bili pripravljeni podpreti, saj tudi zadnje srečanje med Pierluigijem Ber-sanijem in Casinijem tega oreha ni strlo.

V primeru krize so za levosredinsko povezavo (DS, IV, LS) predčasne volitve naj-brž najbolj mikavne, saj njeni voditelji upa-jo, da bi lahko pridobili večino v parlamen-tu, čeprav javnomnenjske raziskave ne opra-vičujejo velikega optimizma. Kot je pokazal »politični atlas« Demosa, ki je bil objavljen v dnevniku La Repubblica, je glavna značil-nost italijanskih volivcev naraščajoče nezaup-panje v stranke, v državo in v njene institucije. Tudi Beppe Grillo, ki je svoj propagandni uspeh gradil na nezaupanju do vseh, je med zadnjo raziskavo izgubil nekaj odstotkov pri-ljubljenosti.

Politična zvezda Silvia Berlusconija je v teh mesecih dokončno zašla in zelo verjetno je, da se bo njegova politična pot končala s tem mandatom, vendar je politična zvezda demokratske stranke kot možne alternative še vedno nizko na obzorju. Možno je, da bi bila z volilno kampanjo za spoznanje bolj bleščeča, vendar to zahteva dovolj jasen pro-gram in tudi voditelja, ki si bo znal pridobiti zaupanje ljudi. Nobenega dvoma ni, da bi bila levosredinska vlada manj slaba od seda-nje desničarske, vprašanje pa je, ali perspek-tiva manj slabe vlade, lahko razblini dokaj gosto meglo sedanjega nezaupanja in neja-sne prihodnosti.

V tej nejasnosti se za sklep kar ponu-ja jedka satira Francesca Altana. Eden od nje-govih likov je pred nekaj tedni v L'Espresso proglašal: »Sem optimističen, stalno vidim kahlo do polovice polno«. Morda nekoliko preostaka, a zelo učinkovita in verodostojna sinteza italijanskih (in ne samo italijanskih) razmer.

Pod naslovom: ena najšarmantnejših kulturnih institucij kake manjšine

PRI SEVERNIH FRIZIJCIH, ENI NAJMANJŠIH MANJŠIN V EVROPI

Bil sem na otoku Föhr...

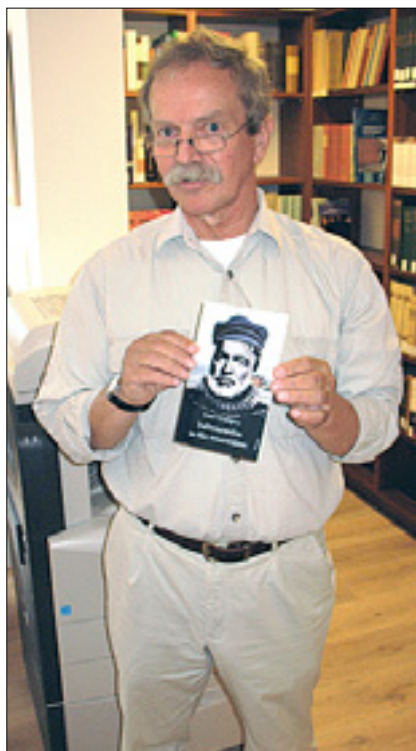
BOJAN BREZIGAR

»Bil sem na otoku Föhr...«
???

»Glavno mesto je Wyk.«
???

Šale dovolj. Otok, komaj nekaj več kot otoček, leži ob zahodni obali Schleswig, torej v Nemčiji, vendar le za streljaj od meje z Dansko. Je eden tistih oto-

»Ampak krave vendar ne prevajajo knjig«

kov, ki so za veliko število Nemcev sanjska destinacija za poletne počitnice; sanjska, ker so tam najlepše plaže, kar jih premore Nemčija.

Za borih 7 kilometrov, kolikor loči otok od celine, potrebuje trajekt skoraj tričetrt ure. To so veliki trajekti z ogromnim salonom, zelo zanimivim, v katerem

za drag denar postrežejo z zanič kavo, ki pa jo vseeno spiješ, saj res nimaš kaj početi, še zlasti, če zunaj zebe kot danes in nič ne kaže, da bi salon zamenjal s palubo, kjer velike klopi samevajo; kaj ne bi, oblaki zakrivajo jutranje sonce, zato pa je vetra na pretek. Ampak potem končno prideš na cilj in množica ljudi se usuje iz trajekta na otok, kjer taksisti in šoferji minibusov lovijo turiste za ogled otoka. Tudi kočija je tu, pa majhen vlakec, kakršni vozijo po turističnih letoviščih. Navsezadnje, le zakaj ga na bi bilo, saj je Föhr turistični kraj, renomirano in temu primerno drago letovišče. Pogled tega ne potrjuje. Kot vsa pristanišča je tudi to dokaj zanikrno, vse je nekam nametano, ljudje se zmedeno premikajo, avtomobilisti skušajo s silo presekati reko potnikov, ki se s trajekta pomika okoli mesta, če se ozreš okoli pa vidiš samo velike vetrnice, s katerimi zagotavljajo otoku potrebno električno energijo. Kakih 15 jih je, vse so na vzhodni obali, torej vidni že s kopnega in seveda s trajekta, skozi šipe, ki od lanskega podjetja menda niso videle čistila.

1.

Pa pojdimo po vrsti. Zakaj si pa šel na ta otok, če ga že na začetku opisuješ s tako odmaknjenostjo, če opozarjaš samo na slabe lastnosti in nergaš celo zaradi umazanih šip na trajektu, ko pa veš, da je za to kriva morska voda, ki ob sunkih vetra pljuska visoko v bok trajekta? Zakaj, vendar, ker je tu zibelka severnih Frizijcev, enega najmanjših narodov v Evropi, manjšine v manjšini, saj to jezikovno varianto govori samo nekaj tisoč ljudi. Pa tudi zato, ker je tu ena najšarmantnejših kulturnih institucij kake manjšine, ljubka Ferring Stiftung, fundacija in kulturni center, ki ima pomembno poslanstvo: ohranjati frizijski jezik in kulturo. Pa ne samo to. Fundacija

raziskuje naravo na tem in na sosednjih otokih, ukvarja pa se tudi z raziskovanjem na področju medicine.

Medicine? Tu je potreben kratek oklepaj. Ustanovitelj fundacije je bil Frederik Paulsen, zdravnik in mednarodno priznan znanstvenik. Rodil se je v Kielu, kjer je obiskoval šolo in tudi študiral medicino. Študija pa ni dokončal, ker ga je leta 1933 gestapo zaprla, ker je delil letake s protestom zaradi umora vodilnega socialdemokrata. V zaporu je ostal dve leti, ko so ga leta 1935 izpustili pa je s pomočjo sorodnikov zbežal na Švedsko. Dokončal je študij in se posvetil raziskovanju hormonov, postal je redni profesor na univerzi v Lundu, kasneje pa je raziskovanje nadaljeval v Stockholmu in zaslovel. Pa tudi obogatel. Preselil se je v Švico, ustanovil je lastno raziskovalno središče, ki ga je nato preimenoval v Ferring Pharmaceuticals. Danes je to multinacionalka, ki je prisotna v 50 državah na svetu.

Ko je dopolnil 60 let je postopoma prepustil podjetje sinovom in se umaknil na otok, odkoder so izvirali njegovi starši. To je otok Föhr, kjer je sicer nadaljeval z raziskovalnim delom, obenem pa se je posvetil tudi ohranjanju krajevnih kultur in seveda frizijskega jezika. Tako je nastala Ferring Stiftung, fundacija, ki razpolaga z velikimi sredstvi, ki jih je Paulsen zapustil leta 1997, ko je umrl v 88. letu starosti. Eden njegovih sinov pa je še danes član vodstva te fundacije.

V Alkersumu, enem večjih naselij na otoku, stoji lepa hiša z urejenim parkom, kjer niti slučajno ne boš ugledal plevela. Vse je perfektno, trava pokošena, pred njo visita dve zastavi: bela rdeča in modra, zastava zvezne države Schleswig Holstein, in rumena, rdeča in modra, frizijska narodna zastava.

Vstopimo. Majhen hodnik in nato velika knjižnica s stekleno steno, pred njo pa prav tako čudovito urejen park. De-

lati v takem okolju je pravi užitek. Pričaka nas direktor fundacije Volkert Faltings, simpatičen možak z zanimivimi brki, sicer doktor znanosti, kar ni ovira za njegovo razpoložljivost in priljudnost. Sobotna je, prost dan, pa je kljub temu prišel in nas sprejel; nam bi se to zdelo nekaj povsem normalnega, za Nemčijo je to velika izjema, znak spoštovanja do gostov in navezanosti na delodajalca, torej fundacijo.

Nekateri posedajo, drugi stojimo in si ogledujemo knjige »Knjig ne posojamo, kdor želi, pride sem in jih tu bere oziroma išče podatke, ki jih potrebuje,« pravi Faltings. To je največja frizijska knjižnica in ta fundacija je nekakšen generalni štab (prav tako, headquarters mu reče) frizijskega jezika in kulture,

Tu je morda potrebno kratko pojasnilo. Frizijci živijo tudi na Nizozemskem, vendar se njihov jezik razlikuje od jezika, ki ga govorijo na teh otokih. »Seveda, jezika sta si sorodna, vendar ljudje se med seboj ne razumejo. Stoletja so bili ločeni, oni pod vplivom nizozemščine, mi pa najprej dolga leta pod vplivom danščine in nato nemščine, kar je jezika zaznavno ločilo,« pojasnjuje Faltings.

Fundacija vodi raziskave in izdaja knjige. »Prav nobene knjige v frizijsčini ni, ki je ne bi mi finančno podprli,« poudarja, pa naj gre za jezik, za pomorsko zgodovino, za lov na kite, ki je bil tu glavni poklic in tudi za literaturo. Sicer pa je to ena največjih knjižnic v Nemčiji, ki ni v lasti države ali kake univerze. »Med nami je voda, knjige moramo imeti na otoku, ogromno študentov prihaja k nam, raziskujejo otok, naravo, zgodovino, jezik, kulturo. Mi jim pomagamo in vsak študent, ki dela pri nas doktorat o teh vprašanjih, je upravičen do štipendije, 1.000 evrov mesečno.« Ni malo, verjetno pa je tu življenje drago, pripomnim, Faltings pa me zavrne: »Seveda, drago je v treh poletnih mesecih, pozimi pa je otok prazen in življenje je res poceni.« Saj, kdo bi pozimi zahajal v te kraje. Pa tudi sicer ne more biti zelo prijetno živeti tu dolge zimske mesece, temne in mrzle, z vetrom, ki prihaja z morja. Pa tudi ob dejstvu, da na otoku ni ničesar; sicer je v glavnem mestu majhna dvorana, včasih je tam kaka predstava, ampak to v glavnem med turistično sezono. Sicer pa tu ostajata televizor in računalnik edina dejanska zabava.

Naš Faltings pokaže knjižico, na naslovnici je Hemingwayeva slika. »To so Hemingwayeve kratke zgodbe za mladino, prevedli smo jih v frizijsčino in razdelili šolam. Ko smo klicali v Montano in prosili za avtorske pravice, se niso mogli načuditi. Dejali so, da so slišali za črno bele frizijske krave, ampak krave vendar ne prevajajo knjig. Skupaj smo se nasmejali in potem so nam avtorske pravice prodali za polovično ceno...«

Po stopnicah se povzpemo v prvo nadstropje, kjer je majhen radijski studio. Frisk funk je ime radijske postaje, ki oddaja na otoku. V živo samo uro ali dve na dan, sicer oddajajo glasbo in registrirane sporede vsak dan od 8. do 20. ure. Zaposleni sta dve novinarki in Heike, ki vodi radio, je obenem tudi tehnik. Vsega dveh sobic, studio in režija, lepo, čisto. Urejeno; nič miz obloženih s papirjem, nobenih sporočil za javnost, tiho uro oddajanja v živo si je treba vsak dan izmisliti. Fundacija krije tudi te stroške, 100.000 evrov letno za obe novi-

Jez je prekrit s travo in na njem se pasejo o-

narki, za opremo in za pisano pobarvan avto, ki je parkiran spredaj ter je obenem prevozno sredstvo in reklama.

Volkert Falkings nas prijazno pozdravi, želi nam dobro počutje in poslovimo se res prijateljsko. Bila je prijetna urica, predvsem zaradi lepega okolja, pa tudi zato, ker nismo doživeli predavanja, ampak prisrčen pogovor. Tako je pač tukaj v navadi.

Andersen je bral svoje pravljice kraljevski otročadi

2.

Po otoku nas vodi Klaus, možak srednjih let z brki in brado, zgovoren in simpatičen, dober poznavalec otoka in ljudi na njem, čeprav je po rodu Nemec in se je v te kraje preselil pred kakimi dvajsetimi leti. Ampak sedaj se počuti kot domačin.

Videti so kot kabine, pa so le stoli, veliki pleteni stoli z visokim naslanjačem

vce

Na otoku Föhr živi kakih desettisoč ljudi, Slaba polovica jih govori frizijsko; Frizijci so te otoke poselili v 8. stoletju, kasneje so prišli priseljenci z juga, ki so se umikali pred poplavami, in ti govorijo nemško narečje, Plattdeutsch. Po drugi svetovni vojni pa se je priselilo kar nekaj beguncev z območja Vzhodne Nemčije in ti govorijo nemščino. Deset-tisoč ljudi se torej srečuje s tremi različnimi jeziki, ki so prisotni v šolah, in to na zelo majhnem otoku. Dolg je 12 kilometrov, širok 8, sprehod okoli otoka je dolg kakih 30 kilometrov in vsako pomlad je to obvezna tura za večino prebivalcev. Tako nekako zaokrožijo svojo zemljo. Kmetijstvo in turizem sta tu glavni dejavnosti. Otok je pravzaprav razdeljen na dva dela in na sredini otoka je bila meja med kraljevino Dansko in vojvodstvom Schleswig; ampak meja je bila fiktivna, kajti danski kralj je bil tudi schlesviški vojvoda. Obstaja pa drugačna meja: spodnji del otoka je peščen, tudi so kot v vrsti vsa naselja (nekoč jih je bilo 17, danes je razvoj nekatera združil), severni del otoka pa je bil močvirnat. Izsušili so ga in obdali s sedem metrov visokim jezom in ustreznimi črpalkami, tako da je to zelo rodovitna površina. Nič hudega, če nadmorska višina ne presega 60 centimetrov; če se kdaj zgodi, da morje pljuska čez jez, polja zopet izsušijo s kanali in črpalkami, vodo pa seveda izlijejo v morje. Enostavneje to res ne bi moglo biti.

Jezovi so res mogočni. Povzpnejo se na vrh in od tod imaš lep razgled na otok Sylt, najbolj znano nemško morsko letovišče. Jez je prekrit s travo in na njem se pasejo ovce. »Ovce, ne pa krave, ker so pretežke in bi lahko poškodovale jez,« pojasnjuje Klaus in dodaja: »Na otoku je veliko zajcev in lov na zajce je dovoljen. To so zelo nevarne živali, ker kopljejo brloge in rove v jezovih in jih s tem lahko ošibijo. Zato moramo paziti, da ostaja zajčja kolonija vedno dokaj skromna.« Vse je torej načrtovano, vse preračunano, vse do potankosti izdelano. Smo pač

v Nemčiji. Mimogrede, na tem otoku ni ne kač in niti lisic.

Kaj pa hribi, bo kdo vprašal. Klaus se nasmehne in razodene, da je najvišji »hrib« na otoku visok 11.300 ... milimetrov, torej dobrih 11 metrov.

Sicer pa je krajina zelo lepa. Pomirjujoče deluje na človeka. Obdelana polja, urejeni vrtovi, povsod ogromno cvetja, pospravljena dvorišča, hiše z obnovljeno slamnato streho, vse je kot v pravljici, da človek misli, da so to samo sanje in da se bo zdaj zdaj prebudil iz sna. Pa je vse res, vozimo iz vasi v vasico, skoraj vsa imena imajo končnico um, ki v frizijščini označuje kraj, naselje, in na tem delu otoka so tudi napisi frizijški, kajti tu je strnjeno naseljeno frizijsko prebivalstvo. Prav tako vse lepo čisto in urejeno, meni pa se zdi še lepše, ker je po jutranji meglici vendarle posijalo sonce in naredilo krajino še bolj pravljичno.

Zanikrno pristanišče, kjer smo izstopili s trajekta, je za obleden spomin in čedalje bolj ugotavljam, da je tisto edini zanemarljeni del otoka. Škoda, kajti prav tam bi bilo treba z dobrodošlico pozdraviti prišleke in jih takoj prepeljati v pravljичni svet. Ampak vsega pač ne moreš imeti.

3.

Cerkev svetega Lovrenca je mešanica gotskega in romanskega sloga. Nastala je v 12. stoletju, najprej v romanskem slogu, nato so jo popravili in povečali in pridobila je nekaj prvih gotike. Na zunanji steni pa so še vidni obris starega zidu z izrazito romanskimi elementi. To je bogata cerkev. Mornarji, ki so lovili kite, je bili bogati ljudje in veliko so darovali domačim cerkvam. Cerkev je bila poslikana, vendar so kasneje, ko je tu prevladal kalvinizem, poslikave prekrili in so jih pele v prejšnjem stoletju ponovno odkrili in restavrirali. Gre za lepe poslikave, seveda svetopi-semske podobe. Prvo, kar pade človeku v oči, so makete ladij, kitolovk: zahvala, da se ladje niso potopile. Tudi na poslikavah ne manjka ladij, in celo na nagrobnikih na velikem pokopališču, ki obdaja cerkev, je veliko ladij.

Med kapitani, ki se jih tu najpogosteje omenja, je Mathias Petersen, pravijo mu Srečni Matija, ker je ulovil kar 373 kitov. To je bil bogat človek, ki je dal v 16. stoletju iz Livorn prepeljati nov krstni kamen, ves iz belega marmorja, in ga podaril cerkvi. Vendar je prevladala tradicija in kaj kmalu so domačini ta krstni kamen prenesli v predverje in v cerkev postavili starega, grobo izklesanega iz skale, ki resnici na ljubo bolj sodi v to cerkev.

Ampak bogastvo te cerkve je pokopališče. Ogromno nagrobnikov, veliko jih je zelo starih, priča o zgodovini te cerkve. Med temi tudi nagrobni spomenik Srečnega Matije iz leta 1727, visok bel kamen z napisom v latinščini. Res, veliko je napisov v latinščini, veliko v nemščini, medtem ko se napisi v frizijščini pojavljajo šele v prvi polovici 20. stoletja. Očitno frizijščina prej ni premogla pisnega standarda.

Ampak glavna značilnost tega pokopališča je druga: so nagrobniki zakonskim parom, ki imajo na vrhu vselej šop cvetja. Levo so tulipani, desno vrtnice; tu-

Po jutranji meglici je sonce naredilo krajino še bolj pravljичno

lipan za vsakega sina in vrtnica za vsako hčer te družine. Ampak nekatera stebila so prelomljena in cvetovi visijo navzdol. To so tisti sinovi in tiste hčere, ki so umrli, ko so bili starši še živi. In tako je na na-

trom, značilni za te obale, kjer tudi ob letni pripeki (pojem je seveda relativen) močan veter moti turiste, ki se sončijo na plaži. Nekateri gredo tudi v vodo, ampak na dan, ko sem bil jaz tam, ni bilo v vo-

Tu je tudi kar nekaj hotelov in restavracij; pravzaprav imam srečo, ker me peljejo v restavracijo, ki je očitno italijanska (čeprav to nikjer ne piše, ampak ponuja dobro mediteransko hrano), na-

Srečni Matija je ulovil kar 373 kitov

grobniških skoraj nekakšen družinski list, ki za vsak zakonski par pove, koliko otrok je imel in koliko je bilo še živih v času, ko so postavili spomenik. Šop cvetja je izklesan, ponekod pa celo pobarvan.

di prav nikogar. Temperatura morja ni presegla 13 stopinj. Ampak naš Klaus nam je povedal, da se poleti ljudje tukaj kopajo. Saj je morje topleje, običajno 16 ali 17 stopinj.

Smo v mestu, a tudi tu ne manjka cvetja, ki krasi prav sleherno hišo

4.

In tako se naš bežen ogled počasi bliža koncu. Ampak moramo še v mesto, v glavno mesto, Wyk. No, to je malo večja vas, tik ob južni plaži, ki jo krasijo barvani stoli, videti so kot kabine, pa so le stoli, veliki pleteni stoli z visokim naslanjačem, ki človeka obvarujejo pred ve-

Sicer pa je Wyk tipično obmorsko letovišče. Frizijščine tu sploh ni, ob morju je promenada, kjer se sprehajajo turisti in kupujejo spominke, ki so tudi tu taki, kakršne najdeš povsod na svetu: od razglednic do knjig, pa majic in igračk in nekaj predmetov krajevne obrti, takih, ki so ti tam zelo všeč, ko pa se vrneš domov, ne veš, kaj bi z njimi počel.

Tulipan za vsakega sina in vrtnica za vsako hčer te družine

takar, ki govori čudno nemščino, pa sprašuje vse po vrsti – mi smo zelo pisana družina, vsega kakih 30 ljudi, vendar iz skoraj 20 držav – odkod prihajamo; ko sliši, da sem Slovenec, se pohvali, da prihajamo iz istih krajev: možak ponosno pove, da je iz Makedonije, iz Gostivarja. Vljudno prikimam in ne sprašujem, ali je Makedonec ali Albanec. Po izgovorjavi bi stavil, da je Albanec, pa tega noče povedati. Naj mu bo prizanesen.

In potem, čakajoč na trajekt, ki mi bo pokvaril prijeten spomin na otok, še sprehod po Wyku. Ne po promeni, ampak po notranjih ulicah, kjer stanujejo domačini. Smo v mestu, a tudi tu ne manjka cvetja, ki krasi prav sleherno hišo. Tudi tu je vse čisto in urejeno ter je sprehod po ozkih ulicah pravi užitek.

In za konec naletimo na hišo z dvema spominskima ploščama. Na videz sta enaki, le da je ena v nemščini in druga v danščini. Tu, v tej hiši, je živel Hans Christian Andersen, ki ga je danski kralj, ki je bil tu na počitnicah, povabil, da je bral svoje pravljice kraljevski otročadi. Saj, top so bili drugi časi, ko ni bilo televizorjev in računalnikov in so otroci zvečer sedeli k peči in poslušali zgodbo o Janku in Metki... Priznam, razmišljam, kako se je svet spremenil in kako so nekatere vrednote izginile. Koliko otrok zvečer še poslušajo pravljice?

Ampak tukaj se temu ne čudiš. Zdi se ti normalno, da jer bilo tako, kajti kljub vsemu je ta otok še vedno videti kot pravljичna dežela.

»Bil sem na otoku Föhr...«

Sadna drevesa so v fenološki fazi odpadanja listov, ko je čas za zatiranje bolezni in škodljivcev sadnega drevja. S fitosanitarnimi posegi v jesenskih in zgodnje zimskih mesecih uničimo razne oblike v katerih prezimijo sovražniki teh kultur, zato je jesensko zatiranje »investicija«, ki nam znatno zmanjša nevarnost nekaterih glivičnih in bakterijskih okužb ter populacijo škodljivcev, kar nam omogoča, da močno omejimo številno pomladanskih in poletnih škropljenj.

Omejili se bomo, kot po navadi, le na bolezni in škodljivce, ki pogostejše in močnejše napadajo pri nas razširjene sad-

ZNAKI BOLEZNI

Spomladi, ko listje odganja, opazimo, da je izmaličeno, namehurjeno in skodrano. Listi so odebljeni in mesnati ter zelo lomljivi, obarvajo se rumenozelenkasto ali rdečkasto. Pozneje odpadejo in je zato pridelek slabši in neakovosten, izguba listja pa ima za drevo hude posledice, ki se prenesejo tudi na naslednja leta, če se bolezni ponavlja, tudi do propada drevesa.

ZATIRANJE

Jesensko škropljenje opravimo, takoj ko odpade listje. Za to škropljenje uporabljamo bakrove pripravke (bakrov sulfat – modra galica), bakrov oksiklorid (Ossiclor 50 PE, Tetraram, ipd), bakrov hidrok-

tako nastane značilna luknjica. Ob močnem napadu je listje videti, kakor bi bilo prestreljeno z zrnjem. Tudi na plodovih nastanejo okrogle rdeče pege, ki so malo poglobljene in pogosto rdeče obrobljene. Iz njih se navadno cedi smola, plod se izmaliči in ga pogosto napade še monilija (sadna gniloba). Gliva napade jeseni in v toplejših mesecih predvsem zelene poganjke, ki se posušijo. Bolezen je skupaj z breskovo kodravostjo kriva za hiter propad breskev, zato je ne gre podcenjevati.

ZATIRANJE

Bolezen uspešno zatiramo prvič, ko odpade vsaj polovica listov, drugič pa ko odpadejo vsi. To opravimo na vseh koščičarjih s sredstvi, ki smo jih navedli za zatiranje breskove kodravosti. Za ekološko zatiranje uporabljamo bakrena sredstva.

BRESKOV RAK

ZNAKI BOLENJA

Povzročja jo bakterija *Fusicoccum amygdali*. Bolezen se pojavi na poganjkih in na vejah. Pri napadu vejic se listi posušijo, poganjki pa odmrejo.

ZATIRANJE

Okužbo zatiramo z 2 – 3 posegi. Prvič škropimo, ko začnejo listi odpadati, drugič in tretjič pa po potrebi ob deževnem in meglenem vremenu. Ožig zatiramo uspešno s Tiofanate – Metilom (Enovit) Ditanonom (Didianon 75 WG) ter Bitertanolom (Proclaim)+ ter z bakrovimi pripravki, ki jih uporabljamo tudi za ekološko zatiranje.

SUŠENJE BRSTOV IN MLADIK

ZNAKI BOLEZNI

Bolezen povzroča bakterija *Xanthomonas campestris* pv. pruni. Znak obojenja so opazni na listih, plodovih in vejah. Na plodovih so vidne temne okroglaste pege, na katerih včasih nastanejo razpoke. Na listih se pojavljajo pege v obliki mnogokotnika, ki postanejo s časom temno sive ali črne. Listi najprej porumenejo, pozneje pa osušijo. Listi odpadejo predčasno, pojavi se tudi sušenje brstov in mladik.

Proti tej bakteriji uspešno škropimo z že navedenimi bakrenimi sredstvi, ki jih uporabljamo tudi za ekološko varstvo, dvakrat ali trikrat, ko odpade listje (v drugi polovici oktobra in v novembru). Okuženo listje in veje odstranimo iz sadovnjaka ali sadnega vrta in jih sežgemo.

ČEŠPLJE IN SLIVE

Češplje in slive napada v času odpadanja listov luknjičavosti koščičarjev (*Wilsonomyces carpophilus*) ter sušenje listov in mladik (*Xanthomonas campestris*). Znake obeh bolezni smo že navedli pri varstvu breskev, prav tako smo dali ustrezne napotke za njuno zatiranje. Ti napotki veljajo tudi za varstvo češpelj in sliv.

ČEŠNJE IN MARELICE

Ti dve zadnji vrsti sta v tem času podvrženi samo napadom luknjičavosti, ki jo zatiramo kot že navedeno.

SOVRAŽNIKI KOŠČIČARJEV

Na breskvah, češpljah in slivah se jeseni lahko pojavi Ameriški kapar (*Quadrastipidius perniciosus*), ki je bil pred nekaj desetletji eden najhujših škodljivcev sadnega drevja. Danes ga uspešno zatiramo, močno pa ga napadajo tudi naravni sovražniki, zato ne predstavlja več velike nevarnosti za sadne vrste, kot jo je predstavljal nekoč.

Jesensko varstvo sadnega drevja

ne vrste. Uporabnike sredstev opozarjamo, naj strogo upoštevajo predvidene zdravstvene ukrepe ter se držijo navodil na embalaži ali na priloženem listu, še posebej navedenih odmerkov.

Za biološko zatiranje bomo uporabili izraz ekološko, ki je v rabi v slovenski strokovni literaturi.

I. DEL - KOŠČIČARJI

BRESKEV

BRESKOVA KODRAVOST

Vsak sadjar dobro pozna breskovo kodravost, ki jo povzroča gliva *Taphrina deformans*, o kateri smo sicer že večkrat pisali, a ne bo odveč, če ponovimo nekaj napotkov za njeno zatiranje, ker zahteva redno škropljenje, kar velja tudi za ostale sovražnike te sadne vrste, kot drugih.

sid (Cuprantol Hi, Iram 50 DF), ali organske pripravke: Ziram (Mezene WG, Crittam WG, ipd), Dodina (Dodil WG, Guadinol WDG) in Captano (Captano 80 WG, Tetrapac 80 DG, ipd).

Za ekološko zatiranje uporabljamo bakrena sredstva.

LISTNA LUKNJIČAVOST

Breskev in vse ostale koščičarje (slive, češplje, češnje) in, čeprav redkeje, tudi marelice napada listna luknjičavost (*Wilsonomyces carpophilus*).

ZNAKI BOLEZNI

Bolezen napade list, mlade poganjke, vejice in plodove. Na listih povzroča okroglaste rdeče rjave pege primera 2 – 5 mm, ki so včasih obrobljene z rdečim robom. Notranji, odmrli del pege odpade in

ZASKRBLJUJOČI PODATKI

V Italiji nobene skrbi za kmetijska zemljišča

Pred kratkim je Konfederacija kmetov Italije (CIA) priredila posvet o kmetijskih zemljiščih. Na srečanju so bili izčrpano prikazani podatki o teh zemljiščih od ustanovitve Italije (1861) do danes. Zgodovinski prerez tega poteka nam nudi izredno zaskrbljujočo sliko, saj ga zaznamuje stalno krčenje kmetijskih površin, ki je postalo zlasti po drugi svetovni vojni eksponentialno. Navedli bomo le nekaj podatkov, ki potrjujejo, da je v Italiji vse od njene ustanovitve pa do danes skrb za kmetijska zemljišča premajhna ali je sploh ni.

Leta 1861 je bilo v italijanski državi 22 milijonov ha kmetijskih površin, danes pa le še 12 milijonov, kar pomeni, da so se skrčile za približno 40%. Proces odtujevanja zemlje od kmetijske dejavnosti v prid drugim sektorjem, predvsem terciarnemu, pa se je močno pospešil v zadnjih desetih letih, ko je kmetijstvo izgubilo 1,9 milijonov ha. Zgleda, da se politiki in oblasti ne zavedajo, kakšne so lahko posledice tega neodgovornega pristopa do problema.

Na planetu, kjer je že milijarda ljudi lačnih in kjer se zaradi opuščanja kmetijske rabe zemljišč ali njihove rabe v druge namene pojavljajo v naravi vse bolj opazni znaki propadanja, bi morala biti skrb za ohranjanje primar-

ne dejavnosti med prioritetskimi izbirami tudi, če ne predvsem, na območjih z omejenimi pridelovalnimi dejavniki. Žal ni tako. Kmetijstvo je še vedno pepelka, ki mora biti na uslugo »plemenitejšim« sektorjem (industriji in terciarnemu) in naravovarstvenim območjem. V nekmetijskih okoljih, žal tudi strokovnih, prevladujejo mnenja, da so kmetijska zemljišča manjvredne in degradirane površine in kot take tujek v okolju. Pozabljajo, da od habitatov ni možno živeti.

Kjer kmečka roka ne obdeluje zemlje, ker je ni več ali se kmetu omejuje možnost njene rabe, pride do neustavljivega in nepovratnega procesa okoljskega propadanja, kot nam v naši stvarnosti prepričljivo dokazujejo žal vedno številnejši primeri zaraščanja travnopašniških površin in nekdanj cvetočih terasastih vinogradov tržaškega brega, kjer se rušijo podporni zidovi vinogradov in s tem stoletni trud pridnih rok, ki so jih postavile.

Želimo si, da bi skrb tistih, ki še verjamejo v kmetijstvo in zaskrbljenost opazajo in opozarjajo na neodgovorno ravnanje s kmetijskimi površinami, ne ostala, kot je do danes, glas vpjočega v puščavi.

Svetovalna služba KZ v sodelovanju z ZKB

Kapar se prenaša zlasti z okuženimi sadikami, gibljive ličinke prvega štadija lahko prenesejo tudi veter in ptičji, na krajše razdalje pa se lahko same razlezejo.

Zuželka praviloma prezimuje v obliki ličink. Po prezimitvi se razvijejo samice in samci. Kaparjeve samice prežive vse življenje pod kapico ali ščitkom, ki meri v premeru okoli 2 mm.

ZATIRANJE

Škodljivca zatiramo le, če je v poletnih mesecih prisoten v večjem številu. Pri tem uporabljamo belo mineralno olje (Oliocin Flexi, Ovipron Top) tudi za ekološko zatiranje.

Svetovalna služba KZ v sodelovanju z ZKB

STROKOVNI NASVETI

Kmetijska opravila novembra

November je mesec, ko se temperature znižajo. Zato je treba še marsikaj postoriti pred zimo.

VINOGRAD – Nekateri vinogradniki, ko odpade listje, že začnejo z obrezovanjem trte. Za to opravilo pa raje počakamo na konec zime, saj je obrezana trta bolj podvržena morebitnim zimskim pozebam. Sedaj naj obrezujejo le tisti vinogradniki, ki imajo velike površine, da jim na spomlad ne bi zmanjkalo časa. Med tem opravilom istočasno pregledamo stanje kolov in žic. V primeru, da jih moramo zamenjati, imamo dovolj časa, da si do nove sezone potrebni material tudi nabavimo. Istočasno lahko označimo in tudi odkopljemo ter izrujemo tiste trte, ki so se posušile, bodisi zaradi kapivinske trte, kot zaradi drugih dejavnikov. Na začetku spomladi jih bomo zamenjali.

November je čas, da pripravimo tla za nove vinograde, sadili pa bomo spomladi. Isto velja tudi za nove nasade oljk in sadnega drevja. Pred globokim ora-

njem založno gnojimo s fosforjem, kalijem in po možnosti tudi z organskimi gnojili. Pred tem opravilom je na primer velikih površin priporočljiva analiza zemlje, saj bodo ta tla gostovala rastline vrsto let.

Če so naše trte podvržene oidiju, je skrajni čas, da škropimo z biološkimi pripravkom AQ10. Na ta način zmanjšamo okužbo za naslednje leto. Škropljenje je važno predvsem v primeru mladih trt.

KLET - Na začetku novembra je skrajni čas, da opravimo prvi pretok. Letos je bila trgategv sorazmerno zgodnja, zato so pretoki skorajda mimo. Kdaj prvič pretočimo, je namreč odvisno tudi od tega, kdaj smo trgali. Pred pretokom je vedno priporočljiva laboratorijska analiza, s katero ugotovimo, ali moramo mlademu vinu dodati metabisulfit. To najbolje določi strokovnjak na podlagi analize. V glavnem sedaj opravimo zračni pretok. Na ta način ločimo vino od razpadajočih snovi, ki bi lahko kvarile vino in pospešimo njegovo čiščenje.

OLJČNI NASAD

November je mesec ko pobiramo oljke. O tem smo obširneje pisali prejšnji teden. Letošnja letina je bolj prednja, kot po navadi. Glede na lego oljčnika hitimo s pobiranjem toskanskih sort, ki so jih ponekod že pobrali. Od sedaj naprej je na vrsti avtohtona belica. Za določitev pravičnega časa pobiranja v posameznih oljčnikih nam bodo najbolj znali svetovati strokovnjaki. Oljke moramo po pobiranju čimprej predelati. Zato se moramo v oljarni čimprej najaviti. Med tem hranimo oljke v suhem, hladnem in čistem prostoru, po možnosti v plastičnih luknjičastih zabojih ali dobro raztegnjene na platno po tleh, da se na kupu ne bi pregrele. V plastičnih luknjičastih zabojih jih tudi odnesemo v oljarno. Po predelavi hranimo oljke v posodah iz nerjavečega jekla. Oljke lahko hranimo tudi v temnih steklenicah. Prostor, v katerem hranimo oljke, naj bo čim bolj temen, saj je olje zelo občutljivo na svetlobo. Temperatura prostora, kjer hranimo oljke, naj bo po mož-

nosti enakomerna, idealna je okrog 15 stopinj Celzija.

Po končanem obiranju poškrpimo drevesa z bakrovimi pripravki. Na ta način omejimo oljčno kozavost, ki se pogosto pojavi v naših oljčnih nasadih. Baker obenem pospeši olesenitev vej, kar poveča odpornost mrazu in pa razkuži morebitne rane, ki smo jih po pomoti naredili ob nabiranju.

SADNI VRT – V sadovnjaku pobiramo še zadnje jesenske sorte sadja, kot so kiwiji, kakiji in pozne sorte kutin.

Ko listje odpada, škropimo sadno drevje proti raznim glivičnim boleznim. Z jesenskim škropljenjem sadnega drevja uničujemo povzročitelje glivičnih bolezni. Večkrat učinkuje prav v trenutku, ko listje odpada, saj veliko gliv prezimi prav v odpadlih listih. V glavnem uporabljamo bakrove pripravke. Zelo važno je, da s škropljenjem dobro zaščitimo vse dele drevesa.

V tem mesecu lahko že sadimo sadno drevje.

ZELENJADNI VRT – Sedaj pobiramo zelje, cvetačo, korenje, radič, rdeči radič, solato, cikorijo in motovilec, ki smo ga zgodaj sejali. Pred hujšim mrazom moramo pobrati cvetačo. Zadnji čas je, da kisamo zelje in repo. Še je čas, da belimo por, endivijo, belilno zeleno,

sladki komarček in nekatere druge zelenjadnice, ki jih bomo kmalu pobirali.

V zaprte grede sejamo solato rezivko, špinačo in motovilec. Na prosto že lahko sejemo grah, vendar le v zavetju in v milejših krajih in dnevih.

V tem tednu lahko uredimo tunel ali pokrijemo zelenjadnice, ki še rastejo, s pajčevinastim vlaknom, da jim nekoliko podaljšamo življenjsko dobo.

OKRASNI VRT - Na začetku meseca še sadimo čebulnice, ki bodo cvetele zgodaj spomladi. Poletne čebulnice, kot so gladijole, dalije in kane, sedaj izrujemo iz zemlje, posušimo na zračnem prostoru in jih očistimo zemlje. Čez zimo jih lahko posipamo s pripravki na podlagi bakra, da jih branimo pred glivičnimi boleznimi.

Pelargonije in ostale okrasne trajne lončnice postavimo v notranji, neogrevan in svetel prostor. Pred tem jih nekoliko obrežemo in jim odstranimo suhe in mrtve dele rastline.

Bliža se 1. november, ko bodo naši grobovi lepo okrašeni. Da tako ostanejo čim dalj časa, lahko na primer rezanim krizantemam vsak dan ali vsak drugi dan odrežemo malo stebela, da osvežimo rano in izboljšamo kapilarni pretok vode.

Magda Šturman

PROSTORSKI NAČRTI PREDVIDEVAJO
POZIDAVO 12.000 NOVIH STANOVANJ

Valižani proti gradnjam, ki bi znatno spremenile jezikovno sestavo prebivalstva

Na slikah: pod
naslovom: tujce
v grofijo
Carmarthenshir
e privabljajo
predvsem
naravne lepote
in zgodovinske
znamenitosti,
med katerimi so
številni gradovi;

spodaj
dvojezični
napisi v
Cardiffu, glanem
mestu Walesa;

desno protest
Poljakov v
Vilniusu

Če se sprehajaš po tržnici v Carmarthnu ti bo takoj postalo jasno, kako pomemben je valižanski jezik v tem zgodovinskem mestu. Mlajša ženska se z mesarjem pogaja o ceni jagnjetine v živahni valižanski govorici, mladenič v slikoviti majici s kapuco pa si v papirnici izbira voščilnico v istem jeziku. Pri mizicah kavarne, ki jo obiskujejo gostje tržnice, le s težavo zasleliš kako angleško besedo.

Vendar pa tisti, ki si prizadevajo za ohranitev jezika in številni domačini, ki vsak dan uporabljajo valižanščino, opozarjajo, da bo ta jezikovna živahnost izginila, če se bodo nadaljevale gradnje več tisoč hiš, ki jih načrtujejo v tej regiji. Svet grofije Carmarthenshire

je namreč sprejel nov prostorski načrt, ki predvideva vveliko povečanje prebivalstva; zgradili naj bi namreč kar 11.000 novih stanovanj na tem območju, od tega kar 1.200 v predmestju Carmarthna. Med številnimi ponosnimi domačini je ob sprejetju tega načrta zavladal strah, kajti jasno je, da večina ljudi, ki bi se sem preselili, ne bo obvladala valižanščine. To pa bo pomenilo za jezik zelo resno grožnjo.

Mestni svetnik in trenutni predsednik Alun Lenny je prepričan, da je jezik ena najpomembnejših značilnosti vsakodnevne življenja Carmarthna. »Življenje tisočev ljudi se vsakodnevno odvija v valižanščini,« pravi in dodaja: »To je del našega vsakdana. Ljudje uporabljajo valižanščino v trgovini, pri molitvi in pri mesebojnim občevaranju. Večina državljankega življenja poteka v valižanščini. To ni nekaj površinskega, še manj nekaj izrednega. Neobičajnega, eksotičnega...« Lenny pravi, da bo novi prostorski plan povečal število prebivalcev mesta, ki danes šteje približno 15.000 ljudi, za najmanj dvajset odstotkov. »Vse od 60. let prejšnjega stoletja smo se borili, da ohranimo valižanščino kot sestavni del našega vsakodnevnega življenja in naše družbe. Ti načrti vsebujejo resno nevarnost, da bodo porušili težko vzpostavljeno ravnovesje, če se bo nenadoma v ta kraj preselilo na stotine ljudi, ki valižanščine ne govorijo in se je nočejo naučiti,« je posvaril.

Carmarthen se ponaša z zelo bogato zgodovino. Velja namreč za najstarejše mesto v

Walesu in za rojstvo kraj Merlina (v valižanščini se mu pravi Myrddin), legendarnega valižanskega preroka in čarovnika. Rimljani in Normani so tu gradili obzidja in pesniška zbirka Črna knjiga iz Carmarthna jer eden najstarejših rokopisov v valižanskem jeziku. Valižanščino govori komaj nekaj več kot polovica prebivalcev te grofije.

V 80. letih prejšnjega stoletja je v te kraje vdrlo veliko ljudi, ki so se priselili iz angleških in valižanskih mest. Bili so starejši, pa tudi veliko mladih družin z otroci; slednje so pošiljale otroke v krajevne šole, kjer so takrat učili tudi valižanščino. Obstaja pa bojazen, da bo tokrat šlo za starejše ljudi, ki se bodo po upokojitvi umaknili v Carmarthenshire, kamor jih bodo privabljale sorazmeroma nizke cene nepremi-

V Litvi

protest Poljakov zaradi zakona o jeziku

Več tisoč ljudi se je v litovski prestolnici Vilnius zbralo na manifestaciji proti novemu zakonu o jeziku, ki bo uvedel obvezno o šolanje v litovščini v nekaterih razredih vseh šol v državi. V Litvi namreč živi številna poljska manjšina in v njenih šolah poteka pouk v poljskem učnem jeziku. Nova zakonodaja določa, da bo v višjih razredih vseh šol obvezen pouk v litovščini, prav tako pa bodo za študente uvedli litovski jmezik in zgodovino kot obvezni predmet.

Protesta se je udeležilo približno 5.000 ljudi, v veliki meri študentov, veliki v poljskih narodnih nošah. Zaskrbljeni so predvsem starejši študenti, ki se bojijo, da bodo, ko bo stopil zakon v veljavo – kar naj bi se zgodilo januarja 2013 – morali polagati izpite iz litovščine po enakih standardih tzn. kot litovski študenti, čeprav so se doslej litovščino učili na veliko nižji ravni.

S protestom so želeli študenti opozoriti na problem predvsem predsednika poljske vlade Donalda Tuska, ki se je mudil na obisku v Litvi, kjer se je srečal z litovskim premierom Andriusom Kubiliusom. Dejansko je bilo to srečanje v veliki meri namenjeno problematiki šolstva, saj sta se predsednika vlad dogovorila, da bosta ustanovila posebno delovno skupino za obravnavanje šolske problematike pri obeh manjšinah, poljski v Litvi in Litovski na Poljskem. Posvarila pa sta pred nevarnostjo, da bi ekstremne skupine manjšinska vprašanja radikalizirale in na ta način ustvarjale konflikt med državama.

Na to nevarnost je opozoril še zlasti

Kubilius, ko je dejal, da so na severu Poljske, kjer živi Litovska manjšina, neznanči premazali litovske napise na dvojezičnih tablah z belo-rdečo barvo, to je barvo poljske zastave. Po drugi strani pa v Litvi na ozemlju, kjer živi poljska manjšina, ni dvojezičnih napisov. Kubilius je sicer priznal, da ima poljska manjšina v Litvi nekaj težav z zakonom o jeziku, predvsem kar zadeva izobraževalni sistem, poudaril pa je tudi, da dvema majhnima litovskima šolama na Poljskem grozi zaprtje, zaradi česar je Litva resno zaskrbljena.

V Litvi živi približno 200.000 Poljakov, kar je 7 odstotkov prebivalstva; Poljaki imajo lasten šolski sistem, kjer pouk v glavnini predmetov poteka v poljščini. Na Poljskem pa živi maloštevilna litovska manjšina, ki šteje približno 15.000 ljudi.

čin, lepota krajev in bližnje plaže. Obstaja pa seveda bojazen, da ti ljudje sploh ne bodo zainteresirani, da bi se učili jezika.

Sioned Elin, krajevni predsednik Društva za valižanski jezik Cymdeithas yr Yaith Gymraeg, organizacije, ki si prizadeva za vsestransko promocijo jezika, je zahteval preklit tega prostorskega načrta za razvoj jugovzhodnega Walesa. Poudaril je, da oblasti sploh niso pomislile na učinek tega razvojnega načrta na jezik. »Če bi o tem razmislili, bi ugotovili, da tolikšne novogradnje resno ogrožajo obstoj jezika,« je dejal.

Cymdeithas yr Yaith Gymraeg pravi, da so dogajanja v Carmarthenshiru samo eden izmed primerov »nacionalne krize«. Do podobnih protestov proti gradbenim dejavnostim prihaja tudi v drugih krajih; med temi je tudi Denbigshire na severovzhodu Walesa, kjer so svetniki odobrili načrt za tisoč novih stanovanj. Ljudje se tudi tam bojijo, da bodo ta stanovanja razgrabili kupci iz Cheshire in Liverpoola, torej iz angleško govorečih krajev.

Evropska poslanka valižanske nacionalne stranke Plaid Cymru Jill Evans je v Evropskem parlamentu opozorila na to vprašanje in podpira valižansko gibanje z naslovom Prebudimo zmagaja (zmaj je nacionalni simbol Walesa), ki se bori proti novogradnjam.

Letos poleti so vprašanje iznesli tudi pri valižanski deželni vladi, ki se je obvezala, da bo preverila, kako je mogoče v nove razvojne načrte vključiti tudi vprašanje zaščite jezika. Valižanska vlada jesprijela načelo, da je treba pri razvojnih

načrtih upoštevati tudi »demografske spremembe«. O tem so naročili raziskavo in v kratkem bodo objavljeni rezultati, ki jih bo vlada – tako je vsaj obljubila – tudi temeljito preučila.

Sicer pa se Carmarthenshire skriva za nekaterimi birokratskimi določili, ki naj bi nekako zaščitili jezik. Med temi je na primer obveza za investitorje, ki naj bi gradili v teh krajih, da predložijo tudi študijo o učinku gradenj na jezikovno okolje; ta študija naj bi bila sestavni del prošnje za pridobitev gradbenega dovoljenja. Ti načrti naj bi vsebovali nekaj olajševalnih pogojev, na primer pogoj, da bo določena kvota stanovanj rezervirana za domače kupce ali da bodo gradbena podjetja v novih skupnostih pripravila »podporo za valižanski jezik«. Vsekakor pa v načrtu piše, da so gradnje nujno potrebne za gospodarski razvoj regije.

Odgovorni za razvoj pri izvršni oblasti grofije Clive Scourfield je potrdil, da je neizbežno, da večina ljudi, ki se bo preselila v te kraje, ne bo obvladala valižanščine, dejal pa je, da bi morala krajevna skupnost tem ljudem omogočiti, da se jezika naučijo.

Če se za konec vrnemo na tržnico, bomo izvedeli, da je Llio Silyn, ki upravlja knjigarno in papirnico, da mladi domačini ne bodo imeli ustreznih sredstev, da si kupijo novo stanovanje in bodo torej ostali brez hiše. »Nič nimamo proti ljudem iz Cardiffa ali iz Anglije, vendar se bojimo, da bodo, ker so bogatejši, potisnili naše mlade ljudi ven,« pravi in dodaja, da so ti kraji »velik del ozemlja na svetu, kjer mi živimo.«

Jezik, ki noče umreti

- Valižanščina je keltski jezik, zelo blizu jeziku kernewek, ki ga govorijo v Cornwallu in bretonščini. Valižanščina, ki je danes v rabi, izvira neposredno iz jezika, ki so ga govorili v šestem stoletju.
- Z zakonodajo v letih 1536 in 1542 je postala angleščina jezik pracvosodja in javne upraver. Valižanščina sicer ni bila prepovedana, vendar je izgubila svoj status uradnosti, čemur je sledilo stoletja dolgo propadanje jezika.
- Do srede 19. stoletja je velika večina, zagotovo več kot 80 odstotkov prebivalcev Wales radno uporabljala valižanščino pri vsakodnevnih pogovorih.
- Iz popisa prebivalstva za leto 2001 izhaja, da je 20,8 odstotka prebivalcev Walesa obvladalo valižanski jezik (skupaj 582.000 ljudi), kar je več kot na popisu leta 1991, ko jih je to izjavilo samo 18,7 odstotka.
- Grofije, v katerih je valižanščina še danes močno prisotna v vsakodnevnem življenju so Carmarthenshire na severovzhodu, Gwynedd, Anglesey, Conwy, Denbigshire na severu in Ceredigion na zahodu..
- Število občin, v katerih več kot 70 odstotkov prebivalstva govori valižanščino je ob popisu leta 2001 padlo na 54, medtem ko jih je bilo leta 1991 kar 91. To je pomembno, ker velja prepričanje, da je za neko skupnost potreben visok odstotek ljudi, ki govorijo valižanščino kot pogoj, da je ta jezik vsakodnevni občevalni jezik prebivalstva.
- Mpreseljevanje je močno vplivalo na rabo jezika v valižansko govgorečih okrajih; veliko število mladih se je namreč preselilo v mesta predvsem zaradi boljših zaposlitvenih pogojev, na podeželje pa se je preselilo veliko število ljudi, starejših angleških upokojencev, ki valižanščine ne poznajo.

Analitiki javnega mnenja ugotavljajo, da postaja Svetovni dan spomina na žrtve holokavsta (27. januar) vse bolj le gola formalnost in da sčasoma ta pomembni pomnik zgublja na povednosti. To nas lahko upravičeno skrbi, saj pozitivno spominjanje na Auschwitz, Treblinko, Sobibor, Belzec, Dachau, Mauthausen itd., v smislu moralne obsodbe teh zločinskih dejanj, ne bi smelo nikdar zamreti. Spomin na tragedije koncentracijskih taborišč se v zadnjem desetletju umika bodisi splošni brez-

Davide Toffolo: L'inverno d'Italia

briznosti zaradi današnje krize, bodisi zaradi mitov sprevrženega spominjanja, ki špekulirajo s pozabo, da bi na novo uveljavili svojo prevlado. Če pomislimo na to, kako pozno se je v Nemčiji uveljavil spomin na holokavst in na to, da še danes Italija zelo težko prizna vseh svojih 200 koncentracijskih taborišč od Afrike do Balkana in naših krajev (Capogreco), potem lahko sklepamo, da so na eni strani spomin na taborišča smrti zameglijevali, da bi se takratni zločinci izognili kazni, na drugi pa, da bi v novih okoliščinah mogoče še kovali to železo, ko bo spet vroče. Vendar obstaja pri obravnavi zločinov druge svetovne vojne med Nemčijo in Italijo velika razlika, ki ji zgodovinarji pripisujejo velik pomen. Medtem, ko so Nemci svoje zločine plačali skoraj do zadnje pare in se njihova politika ni izognila lastni katarzi na kateri so zgradili svoj antinacizem, se Italijani niso nikdar zares lotili svojih grehov in resne defašizacije. V svojem več desetletnem menicanju so skušali samolčati ali zamegliti svojo vlogo v drugi svetovni vojni, kar je najbolj škodovalo njim samim, saj bi jim resnejši autodafe omogočil vstop v družbo konstruktivnih narodov in držav, predvsem pa bi mlajši misleči generaciji prihranili sramoto, da jih drugi opozarjajo na nikdar poplačane grehe njihovih očetov.

Kulturni šok, ki ga doživlja mlajša italijanska intelektualna sredina ob odkrivanju nacionalne sramote, kar so italijanska koncentracijska taborišča nedvomno tudi bila, ne bi bil potreben, če bi v vseh povojnih desetletjih kdo na te zločine opozoril ali o njih pisal in se opravičil ali iz tega skoval tudi kakšen nauk. Ostanke taborišč, te spomenike groze, so od Gonarsa do Visca in od Reniccija do Moniga po vojni na hitro pospravili in uničili vse dokaze o njihovem delovanju. V Rimu, kjer so med obema vojnama vodili enotno politiko zatiranja civilnega prebivalstva v okupiranih deželah (bodisi v Libiji, Eritreji, Somali, bodisi v Sloveniji in na Hrvaškem), so po vojni skušali zabrisati sledi sodelovanja s silami osi. V pozabo so skušali potisniti svojo neizprosno politiko do civilnih internirancev v italijanskem koncentracijskem taborišču Danane (Somalija) ali v taborišču na Rabu ali Gonarsu, kjer so internirance podvrgli istim ukrepom: treba jih je bilo fizično izčrpati do njihovega konca! Smrt tam ni bogato kosila na nemški, ampak na povsem italijanski način. Pod italijansko roko nisi umiral v plinskih celicah, ampak zaradi popolnega brezbrizja (lakota, žeja, vreme, bolezn) do interniranih otrok, žensk in starcev. In tako se ti, kot omenja avtor knjige stripov Davide Toffolo »L'inverno d'Italia« (Bologna 2010), zgodi, da se po skoraj celem življenju educiranja v italijanskem šolskem sistemu, srečaš s pretresljivimi strahovi narodove preteklosti

ob katerih ostaneš brez besed. Edina reakcija, pravi Paola Bristot, ki je Toffolu našla gradivo za njegovo zgodbo, je za angažiranega razumnika iskanje in brskanje po preteklosti, kjer se mit o Italiano brava gente razblini v spoznanju, da so se tebi in prijateljem o narodovi preteklosti lagali vsi od učiteljice v osnovni šoli do univerzitetnega profesorja. Še huje, pravi Bristotova, o tem so tudi v domačem krogu molčali vsi, vsi strici, pa dedki in tetke, ki

so v domačem salonu razkazovali antične predmete iz Cirenajike ali medvedje kožuhe iz Gorskega Kotorja. Spoznanje, da so te epohalno nalagali, pravi Bristotova, te prisili, v iskanje resnice in te privede do lastne traumatične odločitve, da še drugim sporočiš svoje odkritje češ: glejte, tudi Italijani so imeli svoje Priebkeje in Eichmane, tudi mi smo streljali talce v Ardeatinskih jamah, le, da so imena zločincev zvenela bolj domače, kot Roatta in Robotti in jame niso bile Ardeatinske ampak Gramozne jame.

Strip »L'inverno d'Italia«, je po obliki in vsebini mednarodno pomembno umetniško delo, ki obravnava zagonetno vprašanje italijanskih koncentracijskih taborišč za Slovence in Hrvate na severu Italije v obdobju 1941 - 1943. Oblikoval ga je znani avtor stripov Davide Toffolo v okviru založbe Coconinopress (Bologna) in združbe Immaginaria (Videm). Delo predstavlja nespregljiv mejnik pri preoblikovanju stripa za odrasle v tako imenovani grafični roman (graphic novel) in v tej zvrsti umetnosti hkrati zagotavlja mesto med relevantnimi načini interpretacije zgodovine. Verjetno je zgolj slučaj, da je v prvih mesecih letošnjega leta v vitrinah Mladinske knjige v Ljubljani prikazana bogata dediščina svetovnega stripa. Ljubitelji te umetniške zvrsti (teh je kar veliko, a se s tem ne hvalijo) verjetno vzdihujejo ob gledanju najbolj znanih svetovnih avtorjev stripov, kot so dela Martina Bulla, Garryja Larsona, Tima Kreiderja, Billa Wenzla, Harolda Graya in Joeja Sacca. V bistvu gre za prerez svetovnega stripa med realističnim in nadrealističnim, med avanturnim in ljubezenskim stripom in med znanstvenofantastičnim in političnim stripom.

Toffolovo delo se na nek način umešča med dva avtorja stripov in sicer med poznani kultni strip Arta Spiegelmana »Maus«, ki govori o holokavstu in med strip »Goražde« avtorja Joeja Sacca, ki govori o nacionalistični blaznosti v Bosni ob razpadu Jugoslavije. Toffolo je pri rekonstrukciji neke resnice ubral minimalistično pot dialoga med dvema adolescentoma (Drago in Judita), ki ždita v vsakdanu koncentracijskega taborišča Gonars. Visoko motiviran risar je v svoji skopi risbi, ki že meji na abstrakcijo, predstavil ves obup in brezizhodnost življenja dveh adolescentov v koncentracijskem taborišču. Njegovo poseganje v ta svet ni posnemanje Benignijevega filma La vita e' bella, saj se avtor v vseh svojih stripih poslužuje risanja iz perspektive adolescentovega razumevanja sveta. Zato je tudi pri razlagi, zakaj so v Italiji zaživela koncentracijska taborišča, izredno racionalen, skorajda skopuški bodisi v besedi, kot v risbi, kjer dominirata bodeča žica in govorica oči dveh otrok. Avtor je pri rekonstrukciji nekega zgodovinskega dogodka iz preteklosti, izkoristil arhivske dokumente in ubral pot strogega selektorja zgodovinskih dogodkov. Imeni obeh nastopajočih je avtor poiskal v uradnem seznamu taboriščne komande Gonars. Herman Janež, Milan in Nada Cimprič, Marija Poje in mnogi drugi ki so kot otroci doživeli in preživeli tako Rab, kot Gonars in se leta 1943, kot osemletne sirote vrnili v požgane vasi nad Kočevjem, še danes ne morajo pozabiti izgubljenega otroštva, s taboriščem zaznamovanega življenja in spomina na vse, ki so ostali v krajih njihovega obupa. V njihovem imenu vztraja ta stotinja preživelih otrok v obujanju spomina na italijanska koncentracijska taborišča, v želji, da se ta nauk ne bi izgubil ali razvođenel. Toffolo, Bristotova in Cignola in še mnogi drugi, ki so sodelovali pri nastajanju te enkratne knjige so prevzeli štafeto vseh mrtvih in preživelih od Raba do Gonarsa in jo ponesli v svet zgodovine in umetnosti.

Boris M. Gombač

POD ZELENO STREHO

Kaj je energetska izkaznica?

V zadnjih časih je certificiranje stanovanja ali hiše postala rutinska zadeva, saj sta minili že dve leti, odkar je tovrstna praksa postala obvezna. Mnogi pa se še sprašujejo, kaj je energetska izkaznica in čemu služi. Nekateri ste jo gotovo že imeli v rokah, ker je pred sklenitvijo kupoprodajne pogodbe notar zahteval predložitev te javne listine. Mnogi pa o tej izkaznici še niste nikoli slišali ali ji vsaj niste posvetili pretirane pozornosti. Verjetno pa ste redki, ki pravzaprav veste, kaj je energetska izkaznica, kateri je njen pomen in kako si jo lahko nabavimo.

Energetska izkaznica (v italijanščini Attestato di Certificazione Energetica, s kratiko ACE) je predvsem promocijski instrument, ki naj spodbudi k nakupu ali najemu energetsko učinkovitejših stavb oz. svetuje lastniku, katera dela so primernejša za obnovitev obstoječega objekta in omogočijo prehod stavbe v boljši razred po energetski učinkovitosti. Potrebna je pri vseh novih in v določenih primerih tudi pri obstoječih stavbah. Pri novih stavbah si jo moramo pridobiti pred vložitvijo prošnje za izdajo uporabnega dovoljenja, pri obstoječih stavbah pa, ko se odločimo, da bomo hišo prodali (torej pred sklenitvijo kupoprodajne pogodbe) ali jo bomo dali v najem. V tem primeru jo je treba predložiti najemniku le, če jo imamo že na razpolago. Poleg tega pa si jo moramo pridobiti tudi ko nameravamo prositi za davčne olajšave (55%) v zvezi z deli, ki izboljšujejo energetsko učinkovitost stavb. Veljavnost izkaznice je omejena na 10 let, lastnik pa mora zaprositi za izdajo nove, če se energetska učinkovitost stavbe spremeni.

Energetska izkaznica nam pove, koliko energije, izražene v kilovatnih urah, porabi stavba za ogrevanje in pripravo tople vode v enem letu za vsak kvadratni meter uporabne površine (morska enota je kWh/m²a). Glede na uporabo, območje, v katerem je objekt postavljen, in na njegovo obliko, razvrstimo stavbe v energetske razrede od A (najboljši) do G (najslabši).

Pri novih stavbah je energetska izkaznica izdelana na podlagi izračunanih indikatorjev rabe energije, načrta in preverjenja dejansko izvedenih del, pri obstoječih stanovanjskih stavbah pa na podlagi računsko določenih energetskih indikatorjev pri standardni uporabi, ne pa na osnovi realne uporabe. Razlog za to je, da je vpliv bivalnih navad uporabnika na izmerjeno rabo energije zelo velik in so torej stroški za ogrevanje zelo različni. Izmerjeni indikatorji so sicer zanimivi za trenutnega uporabnika, novemu lastniku pa ne povejo veliko.

Verjetno ni vsem popolnoma jasno, kakšen je resničen pomen izkaznice oz. tovrstnega certificiranja, predvsem ker ga ljudje imajo za odvečno sitnost in dodaten nepotreben strošek v času gospodarske krize. Potrebno pa bi bilo opazovati stanje iz drugega zornega kota.

Ker je bil cilj Evropske unije zmanjšanje uporabe energije v gradbeništvu, so direktiva EU prej in državni zakoni potem predpisali, da morajo usposobljeni strokovnjaki, ki izdelujejo izkaznico, nakazati poleg porabe energije tudi priporočila za izboljšave energetske učinkovitosti, ki bi bile strokovno sprejemljive. Ker so si stavbe med seboj zelo različne po velikosti, obliki, starosti in gradbeni tehnologiji, so seveda lahko ta priporočila zelo različna: pri nekaterih je najbolj učinkovito izoliranje fasad ali strehe, pri drugih zamenjava oken ali sistema ogrevanja, pri tretjih inštalacija sončnih kolektorjev ali fotovoltaičnih panelov. Vsa ta obnovitvena dela pa so nam koristna iz dveh razlogov. Prvič, ker se nam bo vložen denar vrnil v obliki prihranka v roku največ desetih let. Drugič, ker se nam bo stavba ekonomsko ovrednotila, in če jo bomo nameravali dati v prodajo, bomo lahko zanj vprašali višjo ceno. Prav zaradi tega lahko ocenimo tiste, ki so zgledale na prvi pogled negativne plati zakonskih predpisov, kot pozitivne, in jih ne zavržemo kot nekoristne ali nepotrebne.

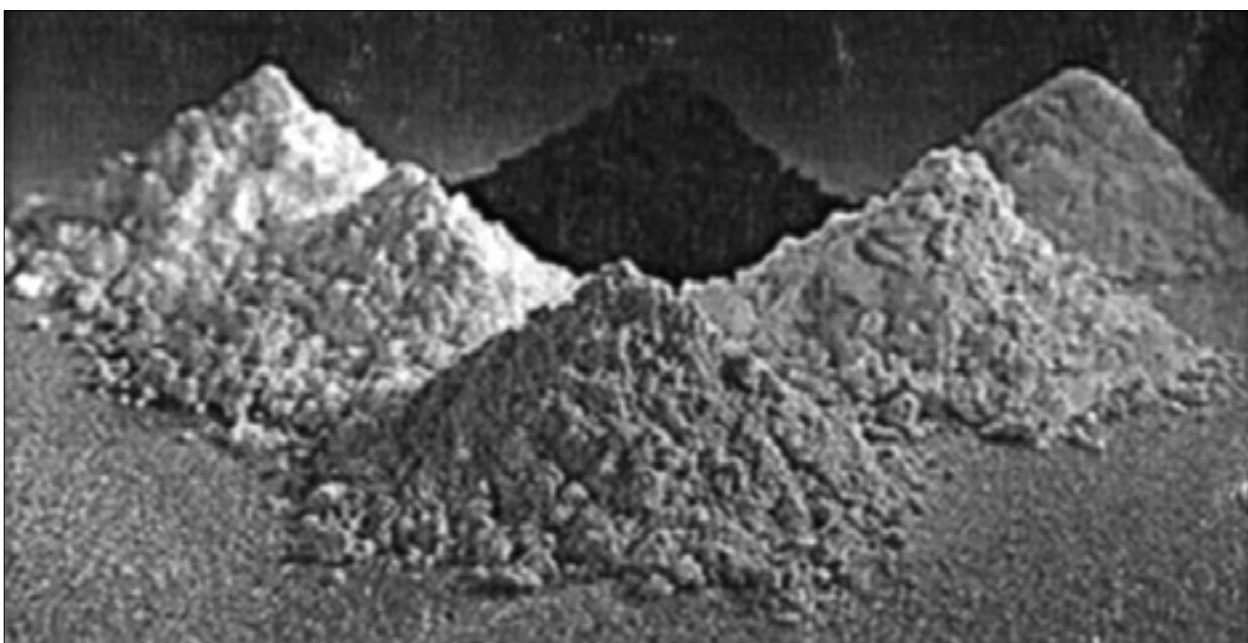
Potrebno je še omeniti, da bodo morali od 1. januarja 2012 dalje oglašati nepremičninskih agencij obvezno seznanjati potencialne kupce z razredom energetske učinkovitosti, v katerega spadajo stavbe. Očitno se bo moralo naše mišljenje, a predvsem naše obnašanje spremeniti, kajti, ko se bomo odločili za nakup novega objekta, bomo ocenili poleg estetskih, funkcionalnih in gospodarskih faktorjev tudi energetskega. Naučiti se moramo gledati dolgoročno, razbrati iz izkaznice, kolikšni so stroški za ogrevanje, in začeti obnavljati naša stanovanja s poudarkom na energetsko učinkovitost, kajti samo tako se bo vrednost nepremičnine ohranila v prihodnosti. Zavedati se moramo, da zakoni ne predstavljajo vedno in samo omejitev naše svobode, ampak so lahko tudi izhodišče za bolj pametno in odgovorno obnašanje.

Barbara Žetko

Je že res, da se energijo pretežno enači z nafto, ki ima nad plinom prednost, da je v tekočem stanju in se derivate lahko v cisternah, sodih ali kantah uporabljajo daleč od njenega vira. Vsaj del sedanjih vojn je vezanih na nafto, večkrat pa v retoriki gospodarstvenikov in politikov nastopajo »redke zemlje«. Definicija izgleda nekoliko kmečka, bo pa taka ostala, ker je pojem trdno vkoreninjen že nekaj desetletij, aktualen pa postaja sedaj, ko je zahodni svet odkril, da ima Kitajska daleč največje zaloge redkih zemelj. In Kitajska je tista, ki v vlogi velesile jasno naskakuje svetovni vrh.

Redke zemlje so kemijski elementi, ki jih danes vse bolj uporabljajo v elektroniki in v brezštevilnih aparatih, ki so vgrajeni v avtomobile, pralne stroje, električna orodja. Potrebne so pri izdelovanju svetil, laserskih apar-

LOV NA SUROVINE

Redke zemlje domena Kitajcev

ne motorizacije na Kitajskem bo brez dvoma povečal uporabo redkih zemelj tudi v tej stroki. Na vzhodu so namreč napisali okoljevarstvene zakone, ki po strogosti ne zaostajajo za evropskimi, čeprav je njihovo spoštovanje precej omejeno.

Na meji med ameriškim država Nevada in Kalifornija se v puščavi Mojave znova oživlja velik lijak, ki je nastal v prešnjih časih, ko so Američani iz lastnih rezerv napajali povpraševanje po dragocenih kovinah. Rudnik v kraju Mountain pass so svoj čas opustili. Na dnu se je ustvarilo jezero smaragdno zelene vode in nekaj metrov pod gladino so še nedotaknjene plasti na katera bodo znova zahajali kopači, težki tovarnjaki pa bodo po serpentinah vozili rudo v predolovni obrat. Jezero bo prva žrtev ponovnega zagona izkopavanja. Vodo bodo morali prečrpati drugam. Rudnik pri Mountain passu ni posebno velik. S samim poglobljanjem ob obstoječem naklonu pobočij, bodo dokaj hitro dosegli dno. Na zgornjem robu bodo tako načeli nove plasti, v cellem obsegu širili lijak in se nato spuščali na spodnje terase. Zaloge so velikanke. Izkop se razteza na 22 hektarih, rude, ki vsebujejo redke zemlje pa so našli na površini 890 hektarov. Že prihodnje leto bodo proizvedli 20 tisoč ton čistih materialov, potrebe industrije pa bodo nato narekovale ritem nadaljnega izkoriščanja. V kratkem času samo poldruga leta, bi proizvodnjo lahko podvojili. Delo v Mountain passu se mora soočiti z okoljskimi zakoni. Proizvodnja dragocenih elementov sprošča namreč radioaktivno sevanje. Take nevarnosti so na Kitajskem enostavno prezrte.

Zelo velike zaloge redkih zemelj imajo tudi države bivše Sovjetske zveze in Rusija sama. V celoti je rezerv za polovico kitajskih, pomanjkanje primerne tehnologije za popolno separacijo, pa razvoj tako zadržuje, da so te države trenutno na svetovnem tržišču neaktivne. Razpoložljivost pa jim isto-

Na fotografijah: Zgoraj primerki redkih zemelj; niže: ena izmed mnogih obrtnih livarn na Kitajskem; desno odprt rudnik redke zemlje in različni primerki iz podzemeljskih sondaž.

tov, magnetov, televizijskih in računalniških zaslonov. Z njimi barvajo stekla in izdelujejo barvila za keramične plošče.

Kaj je »lantan«? Kaj je »erbij«? Kaj je »iridij«? Povprečen bralec našega dnevnika se s temi elementi srečuje pri reševanju križank, ko mora navesti simbole s katerimi so izpisani v periodnem sistemu. Ime »redke zemlje« verjetno ni povsem točno. Najprej ti elementi niso redki in ne gre niti za zemlje. Kemiki so jih pridobili najprej v oksidnih oblikah. Elementi so v resnici kovine pretežno srebrne barve in so v naravi spojene z nekovinskimi elementi. V obliki fosfatov, fluoridov, karbonatov in silikatov. Glavna minerala z redkimi zemlji sta monazit in bastnazit.

Redke zemlje v kemiji nastopajo od konca 18. stoletja. Odkrili so jih v rudah švedskega izkopa pri vasi Ytterby. Iz švedske vasi izhaja tudi element z imenom »iterbij«. Vse do leta 1945 so pridobivali redke zemlje počasi in preko zapletenih postopkov. Količine so bile majhne, cene pa ustrezno visoke. Moderna obdelava rud vsebuje ionsko izmenjavo, frakcionirano kristalizacijo, elektrolizo in pridobivanje iz raztopin. Delo je hitrejšo, proizvodi čistejši in predvsem cenejši. Z golo močjo ognja je pridobivanje zelo potratno z energijo. Tališče je navadno pri temperaturah preko tisoč stopinj.

Izjava, ki jo je pred dvajsetimi le-

ti dal Maocetungov naslednik Deng Xiaoping »Srednji vzhod ima nafto, mi pa imamo redke zemlje« je na vrednosti pridobila komaj v zadnjih časih. Tedaj se še ni slutilo tehnološkega razvoja in besede so zvenele kot retorično bahanje. Bila pa je resnica, ki v modernih časih skrbi industrijo, ki redke zemlje uporablja.

Kitajsko podzemlje naj bi v svojih nedrjih skrivalo morda kar 80 odstotkov svetovnih rezerv, kar je velik kapital. Največje zaloge so v notranji Mongoliji (jugovzhodno od istoimenske države) in v nekaterih južnih pokrajinah. Naknadno so velike zaloge odkrili v pokrajini Šičuan, vzhodno od Tibeta. Za potrebe svoje industrije in za izvoz so Kitajci vztrajno iskali najboljše metode pridobivanja. V začetnih fazah trgovanja so redke zemlje dosegale koristnike v obliki bogatih žlinder kot stranski proizvod jeklarn.

Nekako pred 30 leti je bila proizvodnja pri 60 tonah. Nove tehnologije so leta 1986 dosegle izplen preko 11 tisoč (!) ton in s to količino so Kitajci prehiteli Američane, tedaj največje proizvajalce. Niti deset let kasneje se je proizvodnja skoraj potrojila do 28 tisoč ton, pred desetimi leti pa dosegla skoraj 50 tisoč ton. Vrtoglave količine so nastale prej zaradi boljše separacije, kot zaradi večjega grobega izkopa.

Na Kitajskem je zelo veliko obratov, ki se ukvarjajo s pridobivanjem red-

kih zemelj. Morda se število približuje stotici. Pretežno so v lasti državnih ustanov, ki skrbijo za industrijo in energetiko, pronicanje redkih zemelj na tržišča mimo uradnih trgovskih tokov pa nakazuje, da obstajajo tudi ilegalne topilnice, ki so skrbno skrite ali pa delujejo s privoljenjem podkupljenih funkcionarjev.

Dve tretjini kitajskih redkih zemelj sta namenjeni izvozu. Veliki odjemalci so Američani, Francozi in Japonci, na trgu pa se je v določenem trenutku pojavila preobilna ponudba, kar je z avtomatičnim padcem cen povzročilo zmanjšanje obsega delovanja in celo zapiranje manjših rudnikov. Razvoj domače industrije je v zadnjih letih močno povečal povpraševanje v sami Kitajski. V dvajsetih letih se je količina povečala kar za desetkrat.

Redke zemlje pridobivajo tudi v Indiji. Vse do leta 1947 so rude izkopavali brez vsake omejitve, ko pa so začeli slutiti strateški pomen rezerv, so delo v rudnikih dali pod nadzor. Indijska najdišča so v pokrajinah Kerala in Tamil Nadu, torej na jugu države. Obratovanje rudnikov nadzira ustanova za jedrsko energijo. Indija zase zadrži nekaj več kot desetino pridobljenih materialov, ostalo pa izvozi pretežno na Japonsko. Izkazala se je težnja po zmanjšanju izkopavanja in izvoza. Indija si morda želi redke zemlje pustiti kot rezervno za svoje dolgoročne potrebe.

Alternativa Kitajski so Združene države Amerike, kamor gre največ kitajskega izvoza, čeprav imajo Američani sami zelo velike zaloge dragocenih elementov. Delo v svojih rudnikih so pred leti načrtno upočasnili, nekatere pa začasno zaprli.

Blagodejno redke zemlje vplivajo na poljedelstvo. Kitajci so menda ugotovili, da se je s pomočjo dodatno obogateneh gnojil hektarski izplen pri pšenici povečal za več kot osem odstotkov, pri krompirju in drugih rastlinah s podzemnimi plodovi pa tudi do 30 odstotkov. Gnojila s kombinacijo redkih zemelj in amonijevega karbonata naj bi delala prave čudeže.

V metalurgiji se redke zemlje po novem uporabljajo pri izdelavi posebnih jekel, potrebnih pri proizvodnji cevi za plinovode in naftovode in za posebno kakovostne železniške tirnice. Potrebe v proizvodnji posebnih litin iz aluminija bi lahko kitajsko uporabo redkih zemelj skokovito povečale. S tem bi se primerno zmanjšal izvoz in ustvaril med tujimi porabniki dodatne skrbi.

V avtomobilski industriji redke zemlje največ uporabljajo pri izdelavi katalizatorjev. Velik porast individual-

časno daje trdna jamstva za bodoči razvoj. Velik del nahajališč ali rudnikov tega dela sveta je posejanih po republikah srednje Azije, pretežno pa so lastniki ali solastniki ruski koncerni.

Z manjšimi rezervami razpolagajo Avstralija, Brazilija, Malezija in Južna Afrika. Še neizkoriščene so zaloge na Grenlandiji, v Malaviju, Keniji in na Madagaskarju. Pomanjkanja se torej ni bati. Skrb povzroča izključno velika koncentracija s katero razpolagajo Kitajci.

Bolj zaradi panike, da bi redkih zemelj zmanjkalo ali pa, da bi se njihova cena preveč zvišala, so začele nekateri družbe raziskovati alternativne rešitve za svoje proizvode. V tak krog spadajo turbine vetrnih elektrarn, po katerih v svetu zelo narašča povpraševanje. Družba General Electric razvija nove proizvode z omejeno uporabo redkih zemelj, japonska Hitachi pa se je lotila organizacije zbirnih centrov odvzetenih apartur iz katerih odvzame čimveč dragocenih delov. Tudi ločeno zbiranje posebnih odpadkov v naših zabožnikih je večkrat namenjeno reševanju delov zgrajenih iz redkih materialov.

Bruno Križman

Ko so naši predniki, stari Slovani, zapustili svoja nekdanja bivališča tam daleč na vzhodu in so, sledeč soncu, krenili proti zahodu, so nekega lepega dne prišli do Emone, sedanje Ljubljane, bolje rečeno, do ostankov nekdanjega rimskega mesta. Njihova sla po odkrivanju neznanega jih je gnala naprej, tako kot toliko časa pred njimi Argonavte, in jih privedla do planote, s katere se jim je odprl širok pogled na morje. Tu so se nastanili in počasi poselili vso obalo od Trsta do izliva reke Timave.

Langobardski zgodovinar Pavel Diakon navzočnost naših prednikov navaja v svojih spisih. Postali smo mejaši. Njegovo plemo je imelo v Čedadu še danes dobro ohranjen tempelj. Pripadali so struji verskega voditelja Aria iz starogrške Aleksandrije, ki je drugače kot papež razlagal evangelij in mu bil, tako kot tudi sami Langobardi, ki so stegovali roke po papeških ozemljih, trn v peti. V tistih časih je svet, bolj ali manj, predstavljalo Sredozemsko morje in ozemlje, ki ga je oblivalo. O Aziji ali Ameriki niso vedeli nič. Pet dejavnikov je obvladovalo ta svet: Langobardi, Bizanc (Vzhodno sveto rimsko cesarstvo), islamske dežele, papeški Rim (Zahodno sveto rimsko cesarstvo) in Franki. Vera je v takšni ali drugačni obliki urejala njihovo življenje. Tako je, z znanimi posledicami, še danes marsikje po svetu. S tem v zvezi sem imel pred kratkim zanimiv pogovor z italijanskim kapitanom dolge plovbe, ki je v šestnajstih letih preplul vse oceane. Posadki je strogo prepovedoval dvoje: pogovor o politiki in veri. »Če tega ne bi storil, bi se posadka tako sovražila, da bi se potopili«, je pristavil.

Naši predniki, k njim se vračam, kajti njim je pretežno posvečen tale izdelek, so se rodili pod srečno zvezdo. Na pot so se odpravili tri stoletja pred Madžari. Če bi takrat zamudili vlak, bi najbrž nikoli ne videli tega lepega morja, ne bili bi pomorski narod in kdo ve, kakšna bi bila narodnostna podoba teh krajev. Madžari so se namreč zaradi kdo ve kakšnih razlogov v obdobju preseljevanja narodov pojavili v Srednji Evropi nekako okoli leta tisoč. Zagozdili so se med nas, južne Slované, in sedanje Čehe in Slovake. Sprva so obvladovali velik del srednje Evrope in bili celo gospodarji Zadra. Toliko je res, da je beneški dož kot plačilo za prevoz križarjev v Sveto deželo zahteval od njih osvojitve tega mesta, pomembnega za obvladovanje Jadrana in trgovanje z Bližnjim vzhodom. Madžari so odigrali pomembno vlogo v zgodovini. Kdo ve, če ni naše sobivanje z njimi in z Judi v Pomurju vplivalo na gene, zaradi katerih nam ti kraji, dasiravno so na obrobju, dajejo toliko pomembnih ljudi. Madžari, denimo, imajo kar nekaj nobelovcev, za Jude pa itak vemo. Ne morejo pa se pohvaliti, da so pomorski narod. Njihovo morje je postalo Blatno jezero, ostank nekdanjega ogromnega Sredozemskega morja, ki je prekrivalo večji del sedanje srednje Evrope, predvsem pa Panonsko nižino.

Toda vrnimo se k našim prednikom. V novi domovini se je en del ukvarjal z živinorejo in poljedelstvom, tisti, ki so bili bližje morju, pa z ribištvom. Izdoblji so si čupe, kakršne so njihovi predniki uporabljali v pradomovini in o katerih je kapitan Bruno Volpi Lisjak napisal obširno, znanstveno utemeljeno knjigo.

Če vas danes pot zanese v Križ, boste na obronkih planote, kjer se Kras prevesi k morju, videli majhne hišice, v katerih so živeli vaščani, ki so se preživljali z ribištvom. Še po drugi svetovni vojni so imeli kar velike motorne ladje, z njimi so ribarili in zalagali tržaške in trziške ribarnice.

Po zgodovinskih virih je bila za časa Avstrije v Devinu prva tovarna za predelavo rib v tem delu Evrope in je zaposlovala pretežno domačine. Kriški ribiči, ki so bili na podlagi dekreta devinskega grofa lastniki priobalnega morja, so bili dejavni še kakšno leto po drugi svetovni vojni. Spominjam se, da smo se po zaključku redakcije, ko je okoli pete ure zjutraj rotacija natisnila prve izvede Primorskega dnevnika, od Svetega Jakoba spustili k morju pogledat njihov ulov.

NAŠA (PRAVA) SLOVENSKA OBALA

Spomin bo zapisan v Ribiškem muzeju

Na fotografijah: prizori iz življenja kriških ribičev po drugi svetovni vojni. Fotografije so iz knjige Bruna Volpija Lisjaka Tržaško morje (kraška obala, mesto in vasi); spodaj maketa bodočega Ribiškega muzeja.

Iz ribiških vrst so bili tudi družbeni delavci. Franc Štoka, partizan, ki je bil prva povojna leta v Trstu pravi ljudski tribun in je pogostoma govoril na zborovanjih, je bil ribič in je bil na to ponosen. Kakšen kriški antifasist se je, podobno kot jaz, zaradi svojega udejstvovanja, znašel v zaporu Coroneo v Trstu. Tam sem leta 1946 spoznal markantnega in postavnega Križana, zagorelega v obraz. Če se ne motim, je bil Tence po priimku. Tudi on je bil ribič.

O ribičih in ribah se je govorilo tudi v menzi v Domu pristaniških delavcev v Trstu, (še danes je na poslopju ta napis!), kjer so se takrat zbirali Boris Pahor, Vladimir Bartol, Zorko Jelinčič in še toliko drugih za-

nimivih osebnosti. Eden izmed njih je bil profesor Tone Penko, bister, izobražen in duhovit človek, glede rib pa živa enciklopedija. O njih je imel rubriko v Primorskem dnevniku. Trdil je, da je en dan star dnevnik, vsak dnevnik, da se razumemo, dober samo še za zavijanje rib. To smo ugotavljali v ribarnici, kjer so trgovci prodane ribe, ker druge možnosti takrat niso imeli, zavijali v stare časopise.

Ob vseh teh zgodovinskih danostih in okoliščinah je povsem naravno, da se je v ljudeh, ki globoko dojemajo to izjemno bogastvo, porodila ideja o izgradnji Ribiškega muzeja

tržaškega Primorja. Objekt je zgrajen do tretje faze. Zbranih je veliko dokumentov, ribiških primomočkov in drugih eksponatov, ki so jih darovali tudi Nabrežinci. Obstaja tudi zamisel, da bi iz nekdanjih ribiških bivališč naredili razpršeni hotel. Kogar zanima, se že sedaj lahko sprehodi po krajih, kjer so naši predniki pisali zgodovino slovenskega ribištva.

Na našo prisotnost ob morju je opozoril že France Prešeren v pesmi o Lepi Vidi, motiv, ki bi lahko bil izhodišče za filmsko obdelavo. Skala, ki naj bi predstavljala njeno obličje, je še vedno pod ruševinami starega de-

vinskega gradu. Kadarkoli prijadram do nje, si jo ogledujem in se v domišljiji prepuščam njenemu navdihu. V italijanski verziji ji pravijo Dama bianca in se po njej imenuje restavracija v Devinskem portiču. Anton Aškerc je tej prisotnosti posvetil balado o tragičnem spopadu z ribiči »Čožoti« iz Chioggie, ki so k nam prihajali krast ribe. V obrambi svojega morja in preživetja je Kržan izgubil življenje. Dogodek za shakespearovo tragedijo. Domačin Albert Sirk je vas in morje ovekovečil v slikah, Miroslav Košuta pa v pesmih. Turost, ki ga pot zanese v Križ, ima že sedaj na voljo izvrstno ribjo restavracijo Pr Bibcu, potomcu zadnjega kriškega ribiča. Za trimček se lahko spusti še k morju po stopnicah, ki so jih kriški predniki uporabljali stoletja in stoletja, in obišče kraje opremljene z značilnimi ledinskimi imeni. Za lažji dostop bi bilo potrebno še kaj postoriti.

Žal zgodovine slovenskega morskega ribištva nekateri v Trstu ne sprejemajo. Gre za dolgoletna znana in dokumentirana prizadevanja, za katera v novih časih ne bi smelo biti prostora. Pojavil se je namreč predlog, da bi ribiški muzej v nastajanju prenesli v Pomorski muzej v Trstu. Najbolj aktivna v tej smeri je avtorica odmevne knjige o »ezulih«. Moti jih tudi Pomorski muzej v Piranu. Celo hrvaška HAZU kritizira nastajanje malih regionalnih muzejev.

Slovenija premalo pozna svojo ribiško tradicijo. Zato lahko Ribiški muzej v Križu, če obstaja politična volja, poveže strokovnjake na tem področju in utrdi spoznanje, da se Kras ne konča pri Sežani, ampak sega do

morja. Ni lepšega kot to, da zavedna skupnost postavi takšen spomenik svojim vsega spoštovanja vrednim prednikom, spomenik, ki bo tudi naslednjim rodovom dopovedoval, zakaj smo pomorski narod in upravičeno tudi pomorska država. In to ne šele po mirovni pogodbi in Londonskem sporazumu. To morje nam je dalo moč, da smo v boljših razmerah postali ladjarji in si ustanovili pomorsko fakulteto, na kateri je bil naš znanec Lisjak eden izmed prvih diplomirancev V okviru Muzeja je bilo v zbirki »Morje« na to temo izdanih že pet knjig. Ustanova deluje v skladu z resolucijo UNESCO iz leta 2003 o ohranitvi kulture in tradicije naroda. To resolucijo vedno bolj podpirajo države, ki na sodoben način z odpravljanjem posledic kolonializma in zaslužnjevania izpostavljajo korenine nekega naroda.

Ob vsem povedanem si je potrebno zastaviti vprašanje: ali smo sposobni sprejeti izziv, ki nam ga zastavlja čas, in podpreti trud domačih entuziastov in strokovnjakov na področju pomorstva v najširšem pomenu besede? Ali pa bomo, meni nič tebi nič, dopustili, da bo cunami globalizacije, skupno z nam nasprotnimi silami, opravil svoje.

PS. Ker sem tale članek pisal meseca junija, nisem vedel, kar sem prebral pozneje v časniku, da celotni projekt vodi Združenje za Križ, ki so ga ustanovili Franko Košuta in podjetnik Valentin Košuta z ženo Elizabeto Birsar.

Gozard Vesel

GOSPODARSTVO - Priprava novega načrta proti krizi

Evropska unija sprožila alarm za Italijo in Španijo

S svetovnim denarnim skladom in centralnimi bankami skuša pripraviti plan s preventivnimi ukrepi

BRUSELJ - Nova zaskrbljenost evropskih forumov zaradi gospodarske krhkosti Italije. Evropska unija, mednarodni denarni sklad in centralne banke naj bi pripravljale izredni načrt, s katerim naj bi omilili posledice morebitnega poslabšanja gospodarske krize v Italiji in v Španiji. To naj bi bilo neke vrste padalo, varnostna mreža, ki naj bi jo vzpostavili, ko bi se zahotelo zvišanje kapitala za eno od držav v krizi.

Ta kontingentni načrt - kot so se izrazili njeni snovalci - naj bi pripravljali na osi Washington-Bruselj-Frankfurt, pri operaciji pa naj bi sodelovali tudi »azijski subjekti«, to je tisti, ki so prevzeli dolgove obeh držav.

V Bruslju se bojijo, da bo krizni val - po Grčiji - pljusnil in oplazil eno ali dve od gospodarsko močnejših držav od Grčije (Italijo in Španijo), kar bi lahko imelo na Evropsko unijo neprimerno hujše posledice kot grška kriza. Da bi se temu izognili, je potreben preventivni ukrep. Prav tega sedaj iščejo, spet v sodelovanju s svetovnim denarnim skladom.

Za ta korak naj bi bila najbolj zainteresirana Nemčija. Skrbi jo italijansko gospodarstvo, protikrizni načrt, ki ga je s svojim pisemčkom napovedal Berlusconi, je vzbudil marsikateri pomislek, izvedenci ne verjamejo, da ga bo Italija zmožna udejaniti. Prav tako pa skrbi rezultat zadnje dražbe italijanskih državnih obveznic. Obresti na desetletne obveznice so poskočile na 6 odstotkov, in to kljub posegu evropske unije na tržišče. Na ta alarmni zvonec je opozoril gospodarski dnevnik Financial Times. Na prvi strani je naslovil: Italija kvari atmosfero po dogovoru z Evropsko unijo. V članku je zapisano, da so stroški za financiranje Italije porasli na rekordno raven. Prihodnje leto mora država obnoviti obveznice za skoraj 300 milijard lir, ima pa goro dolgov za 1.900 milijard evrov. V takem položaju bi morala država resno poseči na gospodarskem področju, morala bi klestiti stroške, ravnati odgovorno, da bi prepričala tržišče. Tako poseganje v gospodarstvo pa je vprašljivo. Na Berlusconija pritiskajo tako Evropska unija kot evropska centralna banka, da bi hitro in korenito začel izvajati ukrepe proti gospodarski krizi, da bi se država izvila iz sedanje gospodarske stagnacije. Le na ta način naj bi se Italija izognila tistemu, kar je dočakalo Grčijo, Portugalsko in Irsko, je zapisal gospodarski dnevnik Financial Times.

Zapatero (levo) in Berlusconi: Španiji in Italiji trda prede

ANSA

ITALIJA - Z novimi normami o odpustih z dela

Večja brezposelnost

Tako kaže študija združenja obrtnikov iz Veneta - Ministrstvo za delo zanika

MILAN - Nove norme o lažjih odpustitvah z dela bodo povečale brezposelnost. Tako ugotavlja študija, ki jo je opravilo združenje obrtnikov iz Mester. Ko bi te norme začele veljati ob začetku sedanje krize leta 2009, bi se število novih brezposelnih v dveh letih in pol povečalo za skoraj 738 tisoč ljudi, brezposelnost pa bi poskočila od sedanjega 8,2 odstotka na 11 odstotkov. Torej: povečala bi se za skoraj 3 odstotke.

Podatek je sporočil tajnik združenja obrtnikov Cgia iz Mester Giuseppe Bortolussi. Izvedenci združenja so opravili tehnično simulacijo. Izvedli so hipotezo, kaj bi bilo, ko bi nove norme o lažjem odpušcanju z dela stopile v veljavo že leta 2009, ob začetku zadnje gospodarske krize. Z novimi normami bi leta 2009 izgubilo delo skoraj 300 tisoč ljudi (ki so bili s še doslej veljavnimi normami vključeni v dopolnilno blagajno), lani bi izgubilo službo 309 tisoč ljudi, v prvih sedmih mesecih letos pa nekaj več kot 128 tisoč ljudi. Skupno bi izgubilo službo nekaj več kot 737 tisoč ljudi, s čemer bi se odstotek brezposelnih v državi povzpел na 11,1 odstotka.

Ministrstvo za delo je zavrnilo po-

ANSA

Zaskrbljenost za delovna mesta

datke združenja obrtnikov iz Mester (»ki ga vodi kandidat leve sredine za predsednika dežele Veneta,« je pristavljeno v tiskovnem sporočilu ministrstva ...). Po njegovem mnenju nima izračun o po-

večanju brezposelnosti »nobene podlage«. Ob tem se je navezalo na »zahtevo Evropske unije,« ki želi »večjo prožnost pri prekinitvi delovnih odnosov in večjo zaščito delavcev.

Kosovski Srbi spet postavljajo barikade

PRIŠTINA - Kosovski Srbi, ki že več tednov vztrajajo na barikadah na severu Kosova, očitno ne želijo popustiti. V bližini mejnega prehoda Brnjak so na mestu, kjer so mednarodne sile Kfor v petek odstranile barikado iz tovornih vozil, včeraj znova postavili cestno zaporo iz lesa in zemlje, poroča nemška tiskovna agencija dpa. Kosovski Srbi so sicer pred dnevi v skladu z napovedjo odstranili del barikad, da bi tako omogočili nemoten prehod Kforju z namenom oskrbe njegovih pripadnikov ob kosovsko-srbski meji.

Kfor je delno odstranitev barikad ocenil kot pozitiven, a obenem »nezadosten« korak. Poveljnik Kforja Erhard Drews pa je za trdil, da Kfor ne bo izkoristil možnosti prostega gibanja na tem območju, dokler to ne bo veljalo tudi za misijo EU na Kosovu (Eulex).

Zupan ene od srbskih občin Zubin Potok Slaviša Ristić je glede izjave Drewsa ocenil, da Kforju očitno ni do prostega gibanja, temveč da je njihov cilj nasilno delovanje na severu Kosova, danes poroča srbska tiskovna agencija Beta.

Kosovski Srbi, ki nasprotujejo namestitvi kosovskih carinikov na mejnih prehodih Jarinje in Brnjak, že od sredine septembra vztrajajo na barikadah, zaradi česar sta motena promet in oskrba sil Kforja. Kfor je skušal že večkrat odstraniti barikade, potem ko jih kljub njegovi zahtevi Srbi niso odstranili sami. Ob tem so izbruhnili izgredi, v katerih je bilo poškodovanih več vojakov Kforja in Srbov.

15 aretiranih zaradi atentata v Sarajevu

BEOGRAD/SARAJEVO - Srbska policija je po petkovem napadu na ameriško veleposlaništvo v Sarajevu, ki ga je izvedel napadalec iz Novega Pazarja v Srbiji, včeraj aretirala 15 ljudi, domnevno povezanih z radikalnim islamističnim gibanjem vahabitov. Policija je po poročanju medijev preiskala 18 objektov v Novem Pazarju, Sjenici in Tutinu ter zasegla številne predmete. Po poročanju srbske tiskovne agencije Beta je policija v Novem Pazarju, od koder prihaja napadalec, aretirala enajst ljudi, po dva pa v Sjenici in Tutinu. Direktor srbske policije Milorad Veljović je za Beto potrdil, da so ob preiskavi objektov odvzeli več prenosnih računalnikov, zgoščenk, telefonskih kartic in knjig.

GAZA

Izraelski napad, pet mrtvih

GAZA - V letalskem napadu izraelskih sil na vadbišče za urjenje borcev skrajnega gibanja Islamski džihad na jugu območja Gaze je bilo včeraj ubitih najmanj pet ljudi, enajst pa ranjenih. Izraelska vojska je potrdila napad na vadbišče, pri čemer so uničili napravo za izstreljevanje raket, vendar podrobnosti ni navedla. Ubiti palestinski skrajneži so bili pripadniki oboroženega krila Islamskega džihada, Brigad al Kuds. Po navedbah Islamskega džihada je bil med ubitimi tudi poveljnik Brigad al Kuds Ahmed al Šejk Halil.

Po navedbah izraelske vojske je bila tarča današnjega letalskega napada skupina, ki naj bi v sredo zvečer na izraelsko ozemlje izstrelila raketo ruske izdelave grad. Raketo so izstrelili v bližini pristaniškega mesta Ašdod južno od Tel Aviva. Žrtev v napadu ni bilo.

AFGANISTAN - Samomorilski napad na konvoj sil Isaf v Kabulu

Avtobomba eksplodirala, 14 mrtvih

Umrlo deset vojakov mednarodnih sil, trije civilisti in afganistanski policist - V Kandaharju ubita avstralska pripadnika sil Isaf

KABUL - V samomorilskem napadu na konvoj mednarodnih sil Isaf v afganistanski prestolnici Kabul je bilo včeraj ubitih najmanj deset pripadnikov Isafa. Med žrtvami naj bi bili večinoma ameriški vojaki. V napadu z avtomobilom bombo so bili ubiti tudi trije civilisti in afganistanski policist, zdravniški viri pa so sporočili, da so bili ranjeni še trije Afganistanci.

Napad se je zgodil v bližini palače Dar-ul-Aman, sedeža nekdanjih afganistanskih kraljev, na jugozahodu Kabula. Na prizorišču napada je bilo po siloviti eksploziji videti goreča vozila in helikopterje sil Isaf, ki so odvažali žrtve.

Odgovornost za napad so že prevzeli talibani, ki so sporočili o tem posredovali medijem. Predstavniki talibanov Zabihullah Mudžahid je po poročanju nemške tiskovne agencije dpa dejal, da so bili cilj napada ameriški inštruktorji. V avtomobilu samomorilskega napadalca je bilo 700 kilogramov eksploziva, je še povedal Mudžahid.

O napadih so poročali tudi iz drugih delov Afganistana. V južni provinci Kandahar sta bila v napadu ubita avstralska pripadnika sil Isaf. Po navedbah predstavnika afganistanske vojske je moški, oblečen v uniformo afganistanske vojske, uperil orožje proti afganistanskim in tujim vojakom. Napadalec, za katerega še preverjajo, ali je bil dejansko vojak oziroma se je le izdajal zanj, je bil prav tako ubit.

V glavnem mestu province Kunar, Asadabad, pa se je razstrelila ženska. Pri tem sta bila ranjena afganistanska policista, je povedal vodja tamkajšnje policije Mohamed Hevas. (STA)

Prizorišče napada avtomobila bombe

ANSA

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM
Na kanalu 103

20.25 Tv Kocka: Risanka »Riba vas gleda«
- Vesolje Novakovi

20.30 Deželni TV dnevnik

20.50 Lynx - Film: Piran - Pirano, scenarist in režiser Goran Vojnović; sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Quello che **6.30** Aktualno: UnoMattina in famiglia **7.00** 8.00, 9.00 Dnevnik **9.35** Aktualno: Easy Driver **10.00** Aktualno: Linea cerde Orizzonti **10.30** Prenos svete maše in Angelusa **12.20** Aktualno: Linea verde **13.30** Dnevnik **14.00** Variete: Domenica in...L'Arena **16.25** Dnevnik in vremenska napoved **16.35** Variete: Domenica in - Così è la vita **18.50** Kviz: L'eredità (v. C. Conti) **20.00** Dnevnik in športne vesti **20.40** Kviz: Soliti ignoti (F. Frizzi) **21.30** Nan.: Cenerentola **23.20** Dnevnik - kratke vesti **23.25** Aktualno: Speciale Tg1 **0.35** Nočni dnevnik in vremenska napoved **0.55** Aktualno: Cinematografo

Rai Due

6.00 Nan.: 7 vite **6.25** Aktualno: A ruota libera **7.00** Risanke **8.40** Aktualno: Culto evangelico **9.40** Šport: Pole Position **10.25** Avtomobilizem: VN Indije **13.00** Dnevnik, Tg2 Motori in vremenska napoved **13.45** Talk show: Quelli che aspettano..., sledi Quelli che il calcio... (v. V. Cabello) **17.10** Šport: Rai Sport Stadio Sprint **18.00** Šport: 90° Minuto **19.30** Šport: Speciale Numero 1 **20.30** Dnevnik **21.00** Nan.: NCIS **21.45** Nan.: Hawaii Five-0 **22.35** Šport: La Domenica Sportiva **1.00** Nočni dnevnik **1.20** Aktualno: Protestantesimo

Rai Tre

7.40 Nan.: La grande vallata **8.35** Film: Maruzzella (dram., It., '56, r. L. Capuano, i. R. Carosone) **10.05** Nan.: Doc Martin **10.55** Aktualno: TGR EstOvest **11.15** Aktualno: TGR Mediterraneo **11.40** Aktualno: TGR RegionEuropa **12.00** Dnevnik, deželni dnevnik, športne vesti in vremenska napoved, rubrike **12.55** Opera: Prima della prima

13.25 Aktualno: Passepartout (V. Philippe Daverio)**14.00** Deželni dnevnik, vremenska napoved in Dnevnik **14.30** Aktualno: In 1/2 h (v. L. Annunziata) **15.00** Dnevnik L.I.S. **15.05** Dok.: Alle falde del Kilimangiaro **18.55** Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Aktualno: Blob **20.10** Talk show: Che tempo che fa (v. F. Fazio) **21.30** Aktualno: Report **23.25** Dnevnik in deželni dnevnik **23.40** Variete: Lilit - In un mondo migliore **0.40** Nočni dnevnik **0.50** Aktualno: TeleCamere Salute **1.40** Vremenska napoved

Rete 4

6.15 Nan.: Classe di ferro **6.55** Dnevnik **7.45** Aktualno: Superpartes **8.50** Dokumentarec **9.20** Dok.: Magnifica Italia **10.00** Sv. maša **11.00** 13.20 Aktualno: Pianeta mare **11.30** Dnevnik in vremenska napoved **12.00** Aktualno: Melaverde **13.20** Aktualno: Pianeta mare - sulle rotte dei gabbiani **14.00** Dok.: Donnavventura **14.55** Film: In-vito a cena con delitto (kom., ZDA, '76, r. R. Moore, i. P. Sellers) **16.40** Dnevnik - prometne informacije **16.50** Film: L'urlo dei giganti (vojna, Šp., '69, i. L. Klimowsky) **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35**

Nan.: Colombo **21.30** Film: Rocky II (dram., ZDA '79, r.-i. S. Stallone)

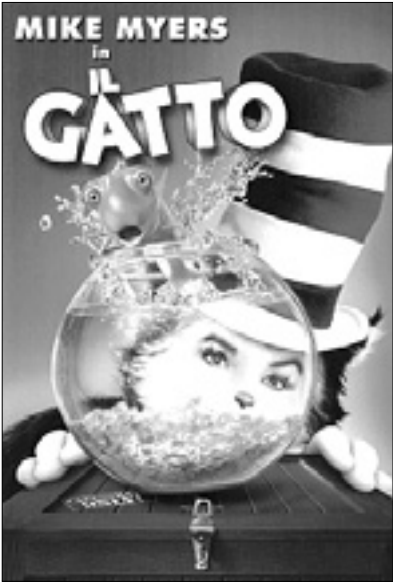
0.05 Film: The Informant (triler, ZDA, '09, r. S. Doderbergh, i. M.Damon) **1.35** Nočni dnevnik **2.00** Glasba: Vintage Dance Parade

Canale 5

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik - prometne informacije in vremenska napoved **8.50** Aktualno: Le frontiere dello spirito **10.00** Film: Junior (kom., ZDA '94, r. I. Reitman, i. A. Schwarzenegger) **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Aktualno: Domenica cinque (v. F. Panicucci, C. Brachino) **18.50** Kviz: Avanti un altro! **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** 1.00 Show: Paperissima Sprint **21.30** Nan.: Distretto di polizia 11 **23.30** Aktualno: Terra! **0.50** Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

7.00 Aktualno: Superpartes **7.40** Risanke **10.25** Power Rangers Samurai **10.55** Risanke **12.25** Dnevnik in vremenska napoved **13.00** Šport: Guida al campionato **14.00** Šport: Grand Prix

14.30 Film: Il gatto...e il cappello matto (kom., ZDA, '03) **16.00** Film: Dragon Ball Z: L'invasione di Neo Namecc (ris., Jap., '92) **17.05** Film: Batman: Il mistero di Batwoman **18.30** Dnevnik in vremenska napoved **19.00** Variete: Bau Boys **19.30** Film: Big mama (kom., ZDA, '00, r. R. Gosnell, i. M. Lawrence) **21.25** Nan.: A&F - Ale & Franz Show **22.30** Variete: Zelig Off **23.25** Nan.: Così fan tutte **0.20** Šport: Controcampo - Linea notte **1.40** Film: Night club (kom., It., '89, r. S. Corbucci, i. C. De Sica)

Tele 4

7.30 Variete: Letà non conta (pon.) **8.00** Aktualno: Lezioni di pittura **8.30** Šport: Hard Trek **9.00** Variete: Mukko Pallino **9.30** Nad: Maria Maria **11.00** Šport: FMI Magazine **11.30** Šport: Super Sea **12.00** Dok.: Le perle dell'Istria **12.30** Variete: Archeologie **12.40** Aktualno: Idee in tavola **13.05** Dok.: Agrisapori **13.35** Variete: Camper Magazine **13.55** Dok.: Piccola grande Italia **14.50** Glasb.: ...E oggi, tutti all'opera **14.55** Lirika: Pagliacci **15.35** Film: Grand Champion (kom., r. B. Tubb, i. J. Roberts, B. Willis) **17.10** Variete: Videomotori **17.25** Risanke **19.30** Variete: 80 nostalgia **20.00** Pagine e fotogrammi **20.20** Aktualno: Dai nostri archivi **20.40** Aktualno: Rotocalco ADNKronos **21.00** Dnevnik **21.30** Film: La vida es un carnaval (kom., r.-i. S. Sbrighi, i. P. Maggio) **23.00** Dnevnik **23.30** Film: Terrore sul mar nero (vojna, ZDA, '42, r. N. Foster, i. O. Welles)

La 7

6.00 Dnevnik, vremenska napoved, horoskop in prometne informacije **7.00** Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **10.00** Aktualno: m.o.d.a. **10.40** Nan.: Mike Hammer **11.40** Nan.: Due South - Due poliziotti a Chicago **14.05** Film: Il generale (dram., It., '59, r. R. Rossellini, i. V. De Sica) **16.05** Nan.: Cuore d'Africa **17.35** Film: Il falso traditore (dram., ZDA, '62, r. G. Seaton, r. W. Holden) **20.00** Dnevnik **20.30** Aktualno: In Onda **21.30** Film: The Unsaid - Sotto silenzio (triler, ZDA, '01, r. T. McLoughlin, i. A. Garcia) **23.35** Dnevnik **0.00** Film: La quarta guerra (dram., ZDA, '90, i. R. Scheider) **2.05** Aktualno: Bookstore

Slovenija 1

6.40 Kultura (pon.) **7.00** 9.00, 9.45, 18.40 Risanke **8.40** Ris. nan.: Smrkci **9.25** Ris. nan.: Žametek **10.15** Žogarija, oddaja o športu, zdravju in okolju **10.55** Izvir(n)i (pon.) **11.20** Obzorja duha **12.00** Ljudje in zemlja - odd. Tv Maribor **13.00** Poročila, šport in vremenska napoved **13.20** Na zdravje! **15.10** Prvi in drugi **15.30** 0.45 Slovenski magazin **16.00** Dok.: Veliki tektonski jarek **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.15** Dok. film: Zgodba z Arktike **18.55** Dnevnik, vremenska napoved, Zrcalo tedna, športne vesti **20.00** Misija Evrovizija **21.40** Regens Chori - Portret dr. Mirka Cudermama, ob 80-letnici rojstva **22.35** Poročila, športne vesti in vremenska napoved **23.05** Ars 360 **23.15** Nan.: Nemi bog **1.15** Dnevnik (pon.) **1.35** Dnevnik Slovencev v Italiji **2.05** Infokanal

Slovenija 2

7.45 Skozi čas **7.55** Globus (pon.) **8.25** 31. tekmovanje slovenskih godb **8.45** Film: Kino Kekec **10.00** Formula 1, VN Indije, prenos iz New Delhija **12.30** Rad igram nogomet **13.15** Turbulenca **13.45** Univerza (pon.) **14.15** Odbojka, Liga prvakov: ACH Volley Ljubljana - Budvanska Rivijera, posnetek iz Ljubljane (pon.) **16.20** Rokomet, Liga prvakinj: Viborg - Krim Mercator, posnetek iz Viborga (pon.) **17.55** Nogomet, Prva liga: Maribor - Olimpija, prenos iz Maribora **19.55** Zrebanje Lota **20.05** Nad: Marli širni svet **20.55** Dok. feljton: Soline, Genius Loci (pon.) **21.30** Dok. odd.: Slovo **23.00** Kratka Tv-igra : Nina in zajec **23.15** Tv-igra: Beli zajec **0.00** Zabavni infokanal

Slovenija 3

6.00 Sporočamo **7.30** 11.25, 16.50 Svet v sliki in besedi **8.05** 21.30 Žarišče **10.40** Firma.tv (pon.) **13.10** Satirično oko **13.30** Poročila Tvs1 **15.05** Na tretjem... **17.30** Poročila Tvs1 **19.00** Tv Dnevnik Tvs1 **20.00** Slovenija in Evropa

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.10** Vsedanes - Svet **14.30** Tednik **15.00** »Q«
- trendovska oddaja **15.45** Sredozemlje **16.15** Istrska potovanja **18.00** Ljudje in zemlja **18.50** Presek **19.00** 22.00, 0.00 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Vzhod - Zahod **19.45** Kino premiere **20.00** Vesolje je... **20.30** Istra in... **21.00** Dok.: Kongo **22.15** Nedeljski športni dnevnik **22.30** Čezmejna Tv: Piran - Pirano **0.15** Čezmejna Tv - TDD

Pop TV

6.30 Tv prodaja **7.00-9.30** Risanke **10.05** Nan.: Beverly Hills 90210 **11.00** Oprah show (pogovorne oddaje) **12.00** Film: Tatitca umetnin Jane Doe (ZDA) **13.15** Jamie - obroki v pol ure (kuh. serija) **14.30** Zmenki milijonarjev (resn. serija) **15.10** Nan.: Grda račka **16.05** Film: Corrina, Corrina (ZDA) **18.15** Ljubezen skozi želodec (hrana in pijača) **18.55** 24UR vreme, Vremenska napoved **19.00** 24UR, Novice **20.00** Kmetija išče lastnika **21.30** Film: Šepetati konjem (ZDA) **0.40** Film: Fant od fare (ZDA) **2.20** 24UR (pon.) **3.20** Nočna panorama

Kanal A

7.55 TV prodaja **8.10** 14.10 Nan.: Merlinove pustolovščine **9.00** Nan.: Janstniške zdrahe **9.30** Dok. film: Popotovanje cesarskega pingvina **11.00** 19.05 ŠKL, mladinski oddaja **11.55** Hum. nan.: Družina za umret

12.25 Nan.: Peklenski teden **12.50** Resn. serija: Boksarjeva družina **13.15** Dok. serija: Šef pod krinko **15.05** Film: Poletna šola (ZDA) **17.00** Top Gear (avtomob. serija) **18.00** Norci na delu **18.30** Magazin Lige prvakov **20.00** Film: Gospodar prstanov (ZDA)

23.20 Nan.: Terminator: Kronike Sare Connor **0.10** Nan.: Butasti moški **0.45** Love Tv **2.45** Nočna ptica

RADIO

RADIO TRST A
8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Prenos sv. maše; 9.45 Pregled slovenskega tiska; 10.00 Iz domače zakladnice; 10.35 Otroški kotichek: Nataša Mrvar - Špela detektivka; 11.10 Nabožna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in čas; 12.00 V spomin na preminulega pesnika Toneta Pavčka; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.15 Za smeh in dobro voljo; 14.30 Nedeljskih sedem not; 15.30 Z goriške scene; 16.00 Šport in glasba, vmes kratka poročila; 17.30 Z naših prireditev, Draga 2011; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
7.15 Dobro jutro; 7.30 Kmetijska oddaja; 8.00 Noč in dan; 8.10 Kronika; 8.30 Jutranjik; 9.00 Pregled prireditev; 9.15 Glasbeni trenutki: skladatelj in zborovodja Ignacij Ota; 9.30 Torklja; 10.00 Nedelja z mladimi; 10.30 Poročila; 11.00 Primorski kraji in ljudje: Robert Ličen, prvi tenor in predsednik goriškega okteta Vrtnica; 12.00-14.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Du jes; 14.30-19.00 Nedelja na športnih igriščih; 15.30 DIO; 17.30 Vremenske in cestne razmere; 19.00 Dnevnik; 19.45 Kronika; 20.00 Večer večnozelenih; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30-0.00 Napovednik, sledi Easy come, easy go....

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.00 Dobro jutro; Almanah; 7.15, 8.28, 10.30, 12.28, 13.30, 17.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 6.45 Drobci zgodovine; 6.58 Viaggiano (vsako uro do 19.58); 8.05, 14.45 Pesem tedna; 18.15, 12.00 Kratke vesti; 9.00 Fonti di acqua viva; 9.30 Sonoramente classici; 10.00 Il giardino di Euterpe; 10.45 Sigla single; 11.00 Osservatorio; 11.35, 14.30, 17.33 Playlist; 12.05, 20.00 Fegiz files (od novembra dalje); 12.30 Dogodki dneva; 13.00, 20.30 La rosa dei venti; 14.00 Classici Italiani; 15.00-17.30 Ferry Sport; 17.45 Sigla single; 18.00 Album Charts; 19.00, 21.30 Scaletta musicale; 20.00-21.55 E...state freschi; 22.00 Extra Extra Extra; 22.30 Pic nic electronique; 0.00 Prenos RSI.

SLOVENIJA 1
5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.10 Rekreacija; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Igra za otroke; 9.30 Medenina; 10.10 Sledi časa; 10.40 Promenada; 11.05, 12.10 Pozdravi in čestitke; 12.05 Na današnji dan; 13.10 Osmrtnice in obvestila; 13.20 Za kmetovalce; 14.30 Reportaža; 15.30 DIO; 16.30 Sempre primeros; 18.15 Violinček; 19.30 Obvestila; 19.40, 22.20 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 (Ne)obvezno v nedeljo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd.; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2
5.00, 6.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.00, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 6.40 Športna zgodba; 6.45, 7.25 Vremenska napoved; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.45 Koledar prireditev; 8.50 Napoved sporeda; 9.15 Na Val na šport; 9.35, 16.05 Popevki tedna; 10.00 Nedeljski izlet; 10.45 Nedeljski gost; 11.35, 14.20 Obvestila; 12.00 Centrifuga; 13.00 Športno popoldne; 13.10 Predstavitve oddaje s pregledom novic; 14.35 Športnik izbira glasbo; 15.30 DIO; 18.00

Morda niste vedeli; 18.35 Pregled športnih dogodkov dneva; 19.00 Dnevnik; 19.30 Generator; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Drugi val. **SLOVENIJA 3**
6.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.22 Dobro jutro, 8.00 Lirični utrinek; 10.00 Prenos sv. maše; 11.05 Evroradijski koncert; 13.05 Arsove spominčice; 14.05 Humoreska tega tedna; 14.35 Nedeljsko operno popoldne; 15.30 DIO; 16.00 Popoldanski spored; 16.05 Musica noster amor; 18.05 Spomini, pisma in potopisi; 18.25 Serenade; 18.40 Sedmi dan; 19.00 Obiski kraljice; 20.00 Vokalnoinstrum. glasba; 21.00 Obisk kraljice; 22.05 Literarni portret; 22.30 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA
6.00-9.00 Dobro jutro - Guten Morgen; 9.00-10.00 Zajtrk s profilom; 12.00-13.00 Čestitke in pozdravi; 15.00-18.00 Vikend, vmes Studio ob 17-ih; - Radio Agora: dnevno 13.00-15.00 Agora - Divan; 18.00-6.00 svobodni radio; -Radio Dva: 10.00-12.00 Sedmi dan.

HOROSKOP

OVEN 21.3.-20.4.: S prijatelji se v naslednjih dneh ne boste veliko videvali, saj boste imeli polno drugih obveznosti. Oddolžite se jim za konec tedna ter jih peljite na pijačo in pogovor. Denar: srednje.

BIK 21.4.-20.5.: V pogovoru s partnerjem ne boste popolnoma odkriti, kar se vam lahko pozneje vrne. Pomembno je, da mu poveste vse, kar vam leži na duši. Imeli boste dobre miselne sposobnosti.

DVOJČKA 21.5.-21.6.: V službi vam delo ne bo šlo najbolje, primanjkovalo vam bo zbranosti in volje. Prihodnji teden se boste poglobili vase in začeli razmišljati bolj poglobljeno. Ljubezen: srednje.

RAK 22.6.-22.7.: Vaš odnos na delovnem mestu ni najbolj primeren, zato vas bodo sodelavci začeli gledati postrani. Bodite bolj ambiciozni in zaupajte v svoje sposobnosti, saj lahko veliko dosežete.

LEV 23.7.-23.8.: Med vami in prijatelji so bila trenja, zaradi katerih vam ni bilo prijetno. Nesoglasja boste rešili, vendar boste pri tem uspešni le, če boste pripravljivi popustiti in se mirno pogovoriti.

DEVICA 24.8.-22.9.: Več časa namenite razmišljanju o prihodnosti ter pustite preteklost za sabo. Postavite si višje cilje in se jim posvetite ter prenehajte neracionalno zapravljeti čas. Zdravje: dobro!

TEHTNICA 23.9.-22.10.: V prihodnjem tednu boste bolj nestrpni kot ponavadi. Poskrbite za to, da boste do svojih najbližjih dovolj potrpežljivi in prijazni, saj vam lahko v nasprotnem primeru zamerijo.

ŠKORPION 23.10.-22.11.: Premalo skrbite za prehrano, kar se vam pozna na zdravju. Če se boste ustrezno prehranjevali in boste primerno fizično aktivni, boste okrepili svoj imunski sistem.

STRELEC 23.11.-21.12.: Na delovnem mestu se vam bo ponudila priložnost, ki je ne smete izpustiti. Če se boste pri neki nalogi dobro izkazali, bo uspeh opazil nadrejeni in vas bo primerno nagradil.

KOZOROG 22.12.-20.1.: V začetku prihodnjega tedna se boste morda zapletli v neki prepir, pri svojih stališčih pa ne boste popuščali. Pazite, kaj počnete, saj je možno, da se boste motili. Denar: ni sprememb.

VODNAR 21.1.-19.2.: Mars in Venera vas bosta nabila z močno ljubezensko energijo, ki jo boste delili s svojimi najbližjimi. Na sredi tedna se vam obetajo manjše težave z nadrejenim na delovnem mestu.

RIBI 20.2.-20.3.: Vaš partner se v nekaterih stvareh ne bo popolnoma strinjal z vami, hkrati pa tudi ne bo odstopil od svojih prepričanj. Povejte mu, kaj vam leži na duši in dosegli boste kompromis.

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.25 Tv Kocka: Števerjan 2011 - An-sambel Topliška pomlad
20.30 Deželni Tv Dnevnik
20.50 Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Euronews **6.10** Aktualno: Unomattina Caffè **6.30** Dnevnik in prometne informacije **6.45** Aktualno: Unomattina **10.55** Dnevnik in vremenska napoved **11.05** Aktualno: Occhio alla spesa **12.00** Aktualno: La prova del cuoco (v. A. Clerici) **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Aktualno: Verdetto finale **15.15** Aktualno: La vita in diretta **16.50** Dnevnik - Parlament **17.00** Dnevnik in vremenska napoved **18.50** Kviz: L'eredità **20.00** Dnevnik **20.30** 2.00 Aktualno: Qui Radio Londra **20.35** Kviz: Soliti ignoti (v. F. Frizzi) **21.10** Nan.: Cenerentola (It., i. V. Hessler, F. Parenti) **23.15** Dnevnik - kratke vesti **23.20** Aktualno: Porta a porta (v. B. Vespa) **0.55** Nočni dnevnik in vremenska napoved **1.30** Aktualno: Cinematografo **2.05** Aktualno: Fuoriclasse - Canale Scuola Lavoro

Rai Due

6.00 Nan.: 7 vite **6.30** Risanke: Cartoon flakes **9.30** Variete: Sorgente di vita **10.00** Aktualno: Tg2punto.it **11.00** Variete: I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** 1.50 Aktualno: L'Italia sul Due **16.10** Nan.: Ghost Whisperer **16.50** Nan.: Hawaii Five-O **17.45** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **18.45** Nan.: Numb3rs **19.35** Nan.: Squadra speciale Cobra **11** **20.30** Dnevnik **21.05** Dok.: Voyager **23.10** Dnevnik **23.25** Film: Wild target (kom., Fr./V.B., '10, r. J. Lynn, i. B. Nighy, E. Blunt) **1.05** Dnevnik - Parlament **1.15** Aktualno: Protestantesimo **1.45** Vremenska napoved

Rai Tre

6.00 Dnevnik **7.00** Aktualno: Tgr Buongiorno Italia **7.30** Aktualno: Tgr Buongiorno Regione **8.00** Aktualno: Agorà **10.00** Dok.: La Storia siamo noi **11.00** Variete: Apprescindere **11.10** Dnevnik - kratke vesti **12.00** Dnevnik in športne vesti **12.25** Aktualno: Tgr Fuori Tg **12.45** Aktualno: Le storie - Diario italiano **13.10** Nad.: La strada per la felicità **14.00** Deželni dnevnik **14.20** Dnevnik **14.50** Aktualno: Tgr Leonardo **15.00** Dnevnik L.I.S. **15.05** Nan.: The Lost World **15.50** Dok.: Cose dell'altro Geo **17.40** Dok.: Geo & Geo **19.00** Dnevnik **19.30** Deželni dnevnik **20.00** Variete: Blob **20.15** Nan.: Sabrina, vita da strega **20.35** Nad.: Un posto al sole

21.05 Film: The Guardian (akc., ZDA, '06, r. A. Dawis, i. K. Costner, A. Kutcher) **22.55** Dok.: Correva l'anno **0.00** Nočni in deželni dnevnik ter vremenska napoved

NAŠA SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV (29. oktobra 2011)

Vodoravno: amputiranec, Portugalska, Erian, B. M., Er, lajnar, etri, at, Adrien, avt, Indiana, Spielberg, S. T., Clio, omot, Anastazija, I. S., ime, Dekleva, Ontario, I. V., Ivangrad, umik, Diane, Uatuma, Aare, antenist, Doberdob, Sao, Loi, I. R., Loano; na sliki: Steven Spielberg. Mala križanka, vodoravno: 1. Komar, 6. Abava, 7. Piran, 8. arara, 9. čir, 10. Ate, 12. Marta, 15. pinot, 16. enica, 17. reces.

Rete 4

7.00 Nan.: Zorro **7.30** Nan.: Starsky e Hutch **8.30** Nan.: Hunter **9.55** Nan.: RIS 5 - Delitti imperfetti **10.50** Aktualno: Ricette di famiglia **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.05** Nan.: Un detective in corsia **13.00** Nan.: La signora in giallo **13.50** Aktualno: Il tribunale di Forum **15.10** Nan.: Hamburg Distretto 21 **16.15** Film: Sognando l'Africa (dram., ZDA, '00, r. H. Hudson, i. K. Basinger, V. Perez) **18.55** Dnevnik **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nan.: Walker Tewas Ranger **21.10** Film: Lo specialista (akc., ZDA, '94, r. L. Llosa, i. S. Stallone, S. Stone)

23.30 Film: Donnie Brasco (polic., ZDA, '97, r. M. Newell, i. A. Pacino, J. Depp) **2.00** Nočni dnevnik

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** Aktualno: La telefonata di Belpietro **8.50** Aktualno: Mattino Cinque **10.10** Dnevnik **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: CentoVetrine **14.45** Resničnostni show: Uomini e donne **16.15** Aktualno: Pomeriggio Cinque **18.00** Dnevnik - kratke vesti **18.50** Kviz: Avanti un altro! (v. P. Bonolis) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.30** 1.30 Aktualno: Striscia la notizia (v. E. Greggio, E. Iacchetti) **21.10** Resničnostni show: Grande Fratello 12 (v. A. Marcuzzi) **0.15** Show: Mai dire Grande Fratello **1.00** Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

6.50 Risanke **8.50** Nan.: Una mamma per amica **10.35** Aktualno: Grey's Anatomy **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Risanke: Simpsonovi **14.35** Risanke: Dragon Ball Z **15.00** Nan.: Big Bang Theory **15.35** Nan.: Chuck **16.25** Nan.: La vita secondo Jim **16.50** Nan.: Glee **17.45** Risanke **18.30** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.25** Nan.: Dr. House Medical Division **20.20** Nan.: CSI - Scena del crimine **21.10** Nan.: CSI - Miami **23.00** Nan.: Undercovers **23.55** Variete: Real CSI **1.00** Variete: Modamania **1.35** Variete: PokerImania **2.25** Nočni dnevnik

Tele 4

7.00 8.30 Dnevnik **7.30** Aktualno: Domani si vedrà **8.00** Aktualno: Lezioni di pittura **9.00** Šport: Super Sea **9.30** Nan.: Maria Maria **10.30** Nan.: Police Rescue **12.10** Variete: Camper magazine **12.50** Videomotori **13.05** Aktualno: Dai nostri archivi **13.30** Dnevnik **14.05** Aktualno: ...E se domani **14.35** Aktualno: Mukko Pallino **15.00** Dok.: Patrimonio dell'Unesco **16.00** Dok.: Italia da scoprire **16.30** Dnevnik **17.00** Risanke **19.10** Dok.: Energia e ambiente **19.30** Dnevnik in športne vesti **20.05** Aktualno: Archeologie **20.30** Deželni dnevnik **21.00** Šport: Sportiva...mente **22.00** Košarka: Orlandina BK Capo D'Orlando - Pallacanestro Trieste **23.32** Nočni dnevnik **0.05** Aktualno: Incontri al caffè de La Versiliana

La 7

6.00 Dnevnik, vremenska napoved, horoskop in prometne informacije **7.00** Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.40** Aktualno: Coffe Break **10.35** Aktualno: L'aria che tira **11.00** Aktualno: (ah)iPiroso **11.55** 19.30 Show: G'Day **12.25** Rubrika: I menù

di Benedetta **13.30** Dnevnik **14.05** Film: Amore mio aiutami (kom., It., '69, r.-i. A. Sordi, i. M. Vitti) **16.15** Dok.: Atlantide **17.30** Nan.: JAG - Avvocati in divisa **19.30** Variete: G'Day **20.00** Dnevnik **20.30** 2.45 Aktualno: Otto e mezzo **21.10** Aktualno: L'infedele (v. G. Lerner) **0.00** Aktualno: InnovatiON **0.30** Nan.: Crossing Jordan **0.35** Dnevnik **0.50** Nan.: N.Y.P.D. **1.50** Nan.: Cold Squad

Slovenija 1

6.05 Ars 360 (pon.) **6.20** Utrip (pon.) **6.35** Zrcalo tedna (pon.) **7.00** Ris. nan.: Žame-tek **7.30** 18.35 Risanke **7.25** Tv kotiček - Pravljica za otroke **7.35** Gledal. predstava: Poštarska pravljica **8.10** Poučna odd.: Iz popotne torbe (pon.) **8.30** Žogarija, oddaja o športu, zdravju in okolju (pon.) **9.05** Risan- ni film: Peter in volk **9.35** Kratki igr. film: Deklica, ki je rešila nebesa **10.00** Evangeli- čansko bogoslužje ob dnevu reformacije, prenos iz Murske Sobote **11.00** Pot, dokumentarni sprehod po Trubarjevih krajih (pon.) **12.00** Ljudje in zemlja (pon.) **13.00** Poročila, šport in vremenska napoved **13.20** Slovenski magazin (pon.) **13.45** Med valovi (pon.) **14.10** Obzorja duha (pon.) **15.00** Dober dan, Koroška **15.40** Prvi in drugi (pon.) **16.00** Regens Chori - Portret dr. Mirka Cudermana, ob 80-letnici rojstva (pon.) **17.00** Novice, kronika, šport in vre- menska napoved **17.20** 0.15 Duhovni utrip **17.35** Dok. odd.: Bil sem kot kralj, portret Vekoslava Batiste **18.00** Nad.: Vrtičkarji **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **20.00** Tednik **21.00** Studio City **22.00** Odmevi, kultura, šport in vre- menska napoved **22.20** Umetni raj **22.55** Ob 200-letnici rojstva Franza Liszta: Kon- cert za klavir in orkester **23.25** Glasba: Sa- mospevi **0.30** Dnevnik (pon.) **1.05** Dnevnik Slovencev v Italiji **1.35** Infokanal

Slovenija 2

7.00 Otroški infokanal **8.00** Izobr.-dok. odd.: Invazivne živali (pon.) **8.30** Film: Kar- la in Katarina (pon.) **9.50** Dok. odd.: Šim- panzi vrtec in mačja šola **10.20** Ciciban po- je in pleše, 1. del (pon.) **11.40** Dok. odd.: Črna človeška ribica **12.10** Film: Nauči me žvižgati (pon.) **13.05** Videozid (pon.) **13.55** Dok. odd.: Skriti zid (pon.) **14.50** Sobotno popoldne (pon.) **16.00** Proslava ob dnevu reformacije, posnetek iz Krškega (pon.) **17.10** Hum. nad.: Moja družina **17.40** Kaj govoriš? = So vakeres? (pon.) **17.55** Dober dan, Koroška (pon.) **18.25** Firma.tv **19.00** 23.45 Peklenski izbor **19.50** Žrebanje 3x3 plus 6 **20.00** Film: Pisma za očeta Jakoba **21.10** Ob 200-letnici rojstva Franza Liszta: Leta romanja **22.15** Film: Dediščina Evro- pe (pon.) **0.35** Zabavni infokanal

Slovenija 3

6.00 Sporočamo **7.30** 11.25, 15.50 Svet v sli- ki in besedi **8.40** Kronika **10.40** Firma.tv (pon.) **13.10** Satirično oko **13.30** Poročila Tvs1 **15.05** 16.40 Na tretjem... **17.30** Poro- čila Tvs1 **19.00** Tv dnevnik Tvs1 **20.00** Slo- venija in Evropa **21.30** Žarišče

Koper

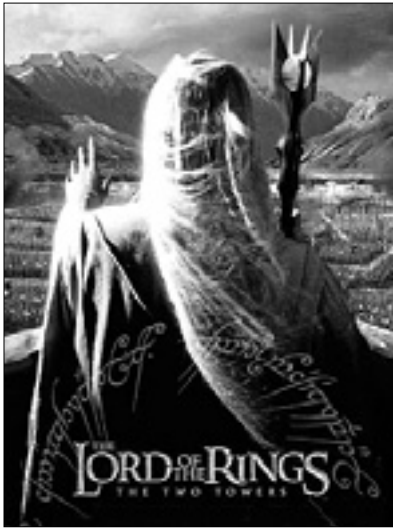
13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - TDD **14.20** Euronews **14.30** Vsedanes - vzgoja in izobraževanje **15.00** Ciak Junior - mlad. odd. **15.30** Koncert: Duo Nordio - Somenzi **16.00** Vesolje je **16.30** Tednik **17.00** Avtomobilizem **17.15** Istra in... **18.00** 23.15 Športna mreža **18.20** Spomini šport **18.35** 23.45 Vremenska napoved **18.40** 23.00 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vse- danes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Ma- la Nell - risanke **20.00** Sredozemlje **20.30** Artevisione Magazin **21.00** Meridiani - ak- tualna tema **22.15** Kino Premiere **22.30** Športel **23.50** Čezmejna Tv - TDD

POP Pop TV

6.45 8.10, 10.05, 12.15 Tv prodaja **7.15** Či- sta hiša (nan.) **8.25** Risani film: Zvončica in izgubljeni zaklad **9.10** 15.45 Nad.: Tereza **10.35** Risani film: Dežela igrač **12.45** Za- bavna serija: Najboljši domači video pos- netki **13.35** Ljubezen skozi želodec **13.40** Film: Družinski prazniki **15.20** Film: Veli- ke punce ne jokajo **17.15** Film: Shrek **18.55** 24UR vreme, Vremenska napoved **19.00** 24UR, Novice **20.00** Hum. serija: Trdoglavci **21.00** Nan.: Razočarane gospodinje **22.00** 24UR zvečer **22.30** Film: Tessin telesni stra- žar **0.25** Nan.: Harperjev otok **1.20** 24UR, ponovitve **2.20** Nočna panorama

Kanal A

7.20 Nan.: Obalna straža **8.10** Svet: Pove- čava (pon.) **8.40** Magazin Lige prvakov (pon.) **9.10** Ris. serija: Tom in Jerry **9.35** Ris. serija: Shaggy in Scooby-Doo **10.05** Ris. se- rija: Požuruh **10.30** 13.10 Nan.: Vsi županovi moške **10.55** Na kraju zločina: CSI Miami (krim. serija) **11.45** 16.00 Faktor strahu ZDA (resnič. serija) **12.40** TV prodaja, Re- klame **13.35** Film: Brez dvoma (ZDA) **15.30** 10 razlogov, zakaj te sovražim (hum. nan.) **16.50** Film: Pa ne še en film za mul- ce **18.35** Norci na delu **19.05** Svetovne ple- sne zvezde

20.00 Film: Gospodar prstanov - Kralje- va vrnitev (ZDA) **23.35** Nan.: Will in Gra- ce

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro: pravljica, napovednik; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 V novi dan (Marko Sancin in Alenka Florenin); 10.00 Poročila; 10.10 V novi dan: Glasbene muze; 11.00 Studio D: 11.15 Pogovor o hi- peraktivni motnji; 13.30 Kmetijski tednik; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 V spomin na preminulega pesnika Toneta Pav- čka; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kul- turna kronika; 17.30 Odpрта knjiga: Jerome Klapka Jerome; 18.00 Hevrekla - iz sveta zna- nosti; 18.40 Vera in naš čas; 19.35 Zaklju- ček oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK; 6.45, 19.45 Kronika; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noč in dan; 8.00 Pregled ti- ska; 8.15 Klepet ob kavi; 9.00 Dopoldan in pol; 10.00 Pod dresom; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Z vročega asfalta; 15.30 DIO; 16.30 Fe- stival »Prvi glas Primorske«; 18.10 Prote- stantski naprevi; 19.45 Radijska kronika; 20.00 Sotočja; 21.00 Gremo plesat; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30-0.00 Radio Kažin.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; Almanah; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Dnevnik, vre- menska napoved in prometne informacije; 6.25 Drobci zgodovine; 6.58 Viaggiando (vsako uro do 19.58); 7.00 Jutranji dnevnik, vremenska napoved, prometne informaci- je in športne vesti; 8.00-10.30 Calle degli or- ti grandi; 8.05 Horoskop; 8.10 Appunta- menti; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.40, 15.05 Pesem tedna; 9.00 La traversa; 9.35, 22.30 Storie di bipedi umani e non; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Radijski in televi- zijski program; 10.35-12.28 Glocal; 12.30, 15.30 Dogodki dneva; 13.00 Ballando con Casadei; 13.10 Anteprima classifica; 14.00 Baluardi di cultura e tradizioni; 14.35 Reg- gae in pillole; 16.00-18.00 Popoldan ob šti- rih; 18.00 In orbita show; 20.00 Proza; 20.30-22.30 Glocal; 23.00 Osservatorio; 0.00 RSI.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Po- ročila; 6.10 Rekreacija; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.40 Varčevalni nasveti; 8.05 Svetovalni servis; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Junaki na- šega časa; 10.10 Med štirimi stenami; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13.ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Eppur si muove; 15.00 Ra- dio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obve- stila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Naše poti; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Etnofonija; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.50, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 19.00, 0.00 Poročila; 6.40 Športna zgodba; 6.45, 7.30, 8.25 Vremenska

napoved; 6.50 Črna kronika; 7.00 Kronika; 8.00, Ime tedna - kandidati ; 8.45 Koledar prireditve; 9.15, 17.45 Na val na šport; 9.35, 16.10 Popevki tedna; 10.10 Teren; 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30 Novice; 11.00-12.00 Ime tedna; 11.35, 14.20 Obvestila; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne drob- tinice; 14.40 Ekspres; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.15 Spored; 16.30 Twitamo z...; 18.00 Telstar; 19.00 Radijski dnevnik; 19.30 Nocoj ne za- mudite; 19.45 Londomat; 20.00 Top albu- mov; 21.00 Razmerja; 21.30 Vzhodno od ro- cka; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 V soju žaro- metov.

SLOVENIJA 3

6.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.25 Glas- bena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Mojstri samospoje; 11.33 Na štirih strunah; 12.05 Arsove spo- minčice; 13.05 Pogled v znanost; 13.30 Žen- ske v svetu glasbe; 14.05 Ars humana; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Svet kultu- re; 16.30 Iz slovenske glasbene ustvarjalno- sti; 17.30 S knjižnega trga; 18.00 Nove glas- bene generacije; 19.00 Allegro ma non troppo; 19.25 Sporedi; 19.30 Mali koncert; 20.05 Koncert Evroradja; 22.05 Radijska igra; 23.15 Jazz avenija; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; - Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.006.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan. (105,5 MHZ)

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.ž. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347
Cena za Slovenijo: 1,00 €
Letna naročnina za Slovenijo 215,00 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska
75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v
Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne
prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Ogllaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina
1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,
finančni in legalni 92,00 €,
ob praznikih povišek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: mali oglaš 20,00 € + 0,50 €
na besedo; nekomercialni oglaš po formatu,
smrtnice, sožalja, čestitke in zahvale
na besedo. DDV - IVA 21%

Registriran na sodišču v Trstu
št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze
časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen
v Evropsko zvezo
manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi
Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence
v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je
bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu,
ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje
uredništva oziroma založnika za objavo ali
drug način uporabe; za objavo člankov, ki jih
posredujejo uredništvo, imajo avtorji pravico
do morebitnega honorarja samo po predhod-
nem dogovoru z založnikom.

NOGOMET - V vnaprej odigranih tekmah A-lige zmagala tudi Milan in Catania

Poraz proti Juventususu je Inter izločil iz boja za naslov

Črnogorski napadalec Juventus Mirko Vučinić je takole premagal Castellazzija. Na sliki spodaj Milanov napadalec Zlatan Ibrahimović

ANSA

Inter - Juventus 1:2 (1:2)

Strelci: v 12. Vučinić, v 28. Maicon, v 33. Marchisio

Inter (4-3-1-2): Castellazzi 6,5; Maicon 6,5, Lucio 6, Chivu 5, Nagatomo 5; Zanetti 6, Cambiasso 6, Obi 5,5 (19.dp Stanković 5,5); Sneijder 5,5 (33.dp Alvarez 6); Zarate 5 (1.dp Castagnos 5,5), Pazzini 6. Trener: Ranieri. Juventus (4-2-3-1): Buffon 6; Liechsteiner 6,5, Bonucci 5,5, Barzagli 6,5, Chiellini 6; Marchisio 6,5, Pirlo 5,5; Pepe 6, Vidal 6,5 (44.dp Pazienza), Vučinić 6,5 (39.dp Del Piero); Matri 6 (25.dp Estigarribia 5,5). Trener: Conte.

Sodnik: Rizzoli iz Bologne 5; opomini: Bonucci, Vidal, Chiellini, Pepe, Chivu, Sneijder, Pirlo.

MILAN - Inter je po včerajšnjem porazu skorajda odpisan iz boja za naslov. Juventus je namreč z zmago na San Siru pahnil Ranierijevo moštvo na 11 točk razdalje. Prvenstvo je še dolgo, a s psihološkega vidika je včerajšnji poraz za Zanettija in soigralce morda dokončni signal, da je nekega obdobja konec ter da je popolna prenova ekipe ne več le priporočljiva, temveč obvezna.

Tekmo je Inter odlično začel. Juventus je spravil v kot in prednjačil zlasti na desnem pasu, kjer je dvojica Maicon-Zanetti imela kar precej svobode, saj je Vučinić premalo sodeloval v fazi obrambe. Na splošno pa je v celotnem prvem polčasu prišlo do očitne prevlade napadov nad obrambami, kar pa je imelo kot pozitivno posledico res številne priložnosti na obeh straneh. Domača ekipa pa ni izkoristila očitne premoči in drago plačala prvo napako. Nagatomo je prepustil preveč prostora Liechsteinerju, ki je skoraj z gol črte postal do Matrija. Strel slednjega je Castellazzi vrhunsko odbil, a nato Vučinić ni imel težav potrditi v prazen gol. Pretreseni Inter je bil na robu poloma, a Matri ni izkoristil dveh 100% priložnosti in znova je obveljalo pravilo zgrešeni gol, prejeti gol. V 28. minuti je Maicon prodril po desni in silovito streljal, Bonuccijev dotik pa je presenetil Buffona, ki je bil tako brez moči. Takoj zatem je Pazzini zadel prečko, razigrani Inter pa je moral znova požreti grenko pilulo, ko se je Marchisio po povratni podaji Matrija znašel sam na robu kazenskega prostora in s počasnim a zelo preciznim strelom drugič premagal Castellazzija. Polčas pa se je zaključil z zelo spornim dogodkom: Marchisio je z lobom poskušal ukaniti Castellazzija, ki ga je zrušil, Rizzoli pa 11-metrovke ni dosodil. Očitno so se medtedenske Morattijeve izjave na račun sodnikov le obrodile sadove.

V drugem polčasu se je Ranieri takoj odločil za menjavo in v igro poslal Castagnosa, ki je gotovo dal večji doprinos kot Zarate. Zlasti na sredini je namreč domača ekipa v prvem delu tekme zelo trpela, saj trojica napadalcev ni konkretno pomagala vezni vrsti. Po začetnih minutah, ko je Inter le uspel spraviti v težave Juventusovo obrambo, ki je nekajkrat zašla v dokaj hude težave, pa je nato ritem tekme zelo padel. Videlo se je, da sta ekipi igrali pred le nekaj dnevi. Inter je poskušal napadati vse dokler je imel še nekaj energije, vendar pravih priložnosti ni imel. Obratno je v protinapadu Juventus zamudil dve ugodni priložnosti z Estigarribio in Del Pierom. Pohvalo pa si ne nazadnje zasluži tudi slednji, ki je vstopil v zadnjih minutah tekme, zapravlil sicer edinstveno priložnost za zadek, a si priigral vsaj štiri proste strelce, za katere so mu bili obrambni igralci zelo hvaležni, saj so si lahko oddahnili. (I.F.)

Milan v pravi formi

RIM/CATANIA - Po šestih letih je Milan »osvojil« rimski Olimpico in se približal vrhu lestvice. Allegrijevi varovanci so zaslužno premagali trdoživo Romo s 3:2. Za rdeče-črne je bil dvakrat natančen Ibrahimović, enkrat pa Nesta. Roma je sicer v prvem polčasu izenačila z Burdissom. Zgolj za častni drugi gol pa je poskrbel Krkić dve minuti pred koncem tekme. Mazzarijev Napoli pa je izgubil na sicilskem gostovanju v mestu ob vznožju Etna. Catania je namreč slavila zmago z 2:1. Gostje so povedli s Cavanijem. Catania, ki je tudi po zaslugi trenerja Montelle v odlični formi, pa je spreobrnila izid v svojo korist z Marc-hesejem in Bergessiom.

B-LIGA

Za Torinom zdaj Pescara

Izidi 12. kroga: Ascoli - Modena 0:1, Bari - Pescara 0:2, Brescia - Reggina 0:3, Cittadella - Verona 1:2, Crotone - Padova 2:1, Livorno - Gubbio 1:1, Nocerina - Sampdoria 4:2, Sassuolo - Grosseto 1:0, Torino - Empoli 2:1, Varese - Juve Stabia 2:1, Vicenza - Albinoleffe 2:1. Vrstni red: Torino 29, Pescara 25, Sassuolo 24, Reggina in Padova 23, Sampdoria in Varese 18, Grosseto in Bari 17, Livorno, veorna in Brescia 16, Crotone (-1) 15, Cittadella 14, Nocerina in Modena 13, Gubio 11, Juve Stabia (-6), Vicenza in Albinoleffe 10, Empoli 8, Ascolo (-10) -1.

1. SNL - Izidi 16. kroga 1. slovenske nogometne lige: Domžale - Mura 05 2:1 (2:0), Rudar Velenje - Luka Koper 0:1 (0:0), Nafta Lendava - Hit Gorica 2:3 (0:1). Maribor 30 točk, Hit Gorica 27, Olimpija Ljubljana 26, Domžale 24, Rudar Velenje 23, Mura 05 20, CM Celje 18, Luka Koper 18, Nafta Lendava 14, Triglav 11.

NOGOMET - Na Roccu

Triestina danes z novim sistemom

Nov trener, nova postavitev. S prihodom Galderisija se je v taboru Triestine marsikaj spremenilo, začenši s sistemom igre. Danes ob 14.30 bo na Roccu Triestina proti vodilni Pergocremini igrala s sistemom 4-2-3-1. Trener Galderisi je navezan na ta sistem, a po prvih treningih je ocenil, da je tudi najbolj primeren za igranje s katerimi razpolaga. Proti Pergocremini bo Triestina brez dveh ključnih igralcev. Allegretti je še poškodovan (ravno tako njegova zamenjava Silvestri), medtem ko je vratar Viotti kaznovan. Triestina je zadnji trening opravila včeraj na Opčinah; po tem, kar se je videlo, sta napad in obramba že definirana. V obrambi bo na desni takoj opravil svoj krstni nastop nov nakup Galasso, medtem ko bodo ostali trije branilci Tombesi, Izzo in Thomassen. Na sredini naj bi mirno spal Evola, za mesto ob njem pa sta v boju Princivalli in Mattielig. Za edinim prvim napadalcem Godeasom naj bi igrali Rossetti, Motta in Curiale. Bomo videli, če bo zamenjava na klopi obrodila sadove. Za Triestino, ki ima polovico točk od Pergocreme, je to edinstvena priložnost, da se približa vrhu.

S statističnega vidika sta na današnji tekmi med Triestino in Pergocremo možna le dva izida: zmaga ene od dveh ekip. Ob Carrareseju so namreč Tržačani in igralci iz Creme edini, ki niso še nikoli doslej delili točk z nasprotnikom. Triestina je 3-krat slavila in 6-krat izgubila, za Pergocremo velja ravno obratno (6 zmag in 3 porazi).

V petek se je sestal upravni svet delničarjev Triestine, ki je odobril proračun. Triestina je delovanje 30. junija 2011 zaključila s pol tretjim milijonom evrov primanjkljaja. Gre za proračun za sezono 2010-2011, ko je društvo še vodil Stefano Fantinel. (I.F.)

IZIDI

Catania - Napoli 2:1 (1:1)

Strelci: Cavani (N) v 1., Marchese (C) v 25. in Bergessio (C) v 48. min.

Roma - Milan 2:3 (1:2)

Strelci: Ibrahimović (M) v 17., Burdisso (R) v 28., Nesta (M) v 30., Ibrahimović v 78., Krkić (R) v 87. min.

Inter - Juventus 1:2 (1:2)

Strelci: Vučinić (J) v 12., Maicon (I) v 28. in Marchisio (J) v 33. min.

DANES: ob 12.30 Siena - Chievo, ob 15.00 Bologna - Atalanta, Fiorentina - Genoa, Lecce - Novara, Parma - Cesena, Udinese - Palermo, ob 20.45 Cagliari - Lazio

LESTVICA

Juventus	9	5	4	0	15:7	19
Milan	9	5	2	2	19:14	17
Udinese	8	4	3	1	10:3	15
Lazio	8	4	3	1	12:8	15
Napoli	9	4	2	3	13:7	14
Catania	9	3	5	1	12:12	14
Cagliari	8	3	4	1	9:6	13
Palermo	8	4	1	3	11:10	13
Genoa	8	3	3	2	13:11	12
Roma	9	3	2	4	11:11	11
Siena	8	2	4	2	7:5	10
Atalanta (-6)	8	4	3	1	11:9	9
Fiorentina	8	2	3	3	9:8	9
Chievo	8	2	3	3	6:7	9
Parma	8	3	0	5	10:17	9
Inter	9	2	2	5	11:16	8
Bologna	8	2	1	5	4:13	7
Novara	8	1	3	4	11:16	6
Lecce	8	1	1	6	6:15	4
Cesena	8	0	3	5	3:10	3

PRIHODNJI KROG: 5.11. ob 18.00 Palermo - Bologna, ob 20.45 Novara - Roma; 6.11. ob 12.30 Genoa - Inter, ob 15.00 Atalanta - Cagliari, Cesena - Lecce, Chievo - Fiorentina, Lazio - Parma, Milan - Catania, Udinese - Siena, ob 20.45 Napoli - Juventus

Vettel lovi Manslla, VN Indije ob 11.30

NEW DELHI - Novi-stari svetovni prvak v formuli 1 Nemec Sebastian Vettel (Red Bull) je dobil kvalifikacije pred današnjo dirko svetovnega prvenstva za veliko nagrado Indije (start ob 11.30 po našem času). Vettel bo tako še 13. v sezoni startal z najboljšega položaja. Do rekorda po številu najboljših startnih položajev mu manjka le še eden, pa se bo izenačil z legendarnim Nigelom Mansellom, ki mu je to uspelo leta 1992. Na novem dirkališču v okolici New Delhija je drugi čas kvalifikacij dosegel Britanec Lewis Hamilton (McLaren), ki pa bo preizkušnjo za točke svetovnega prvenstva začel s pribitkom treh dodatnih mest. Z 2. mesta bo tako startal Mark Webber, s 3. pa Fernando Alonso

ROKOMET - Elitna A-liga

Tržaški rokometiši so v Brixnu skvarili praznik gostiteljev

Brixen - Pallamano TS 23:27 (11:12)

Pallamano TS: Zaro, Modrušan; Čermelj 1, Radojković 5, Oveglia 1, Sirotić 5, Anici 4, Pernich, Nadoh 8, Di Nardo 1, Carpanese, Lo Duca 1, Leone, Visintin 1. Trener: Bozzola.

V elitni A-ligi so tržaški rokometiši poskrbeli za lepo prese-nečenje, saj so v gosteh premagali favorizirani Brixen, ki je prav včeraj praznoval 40-letnico obstoja. Tržačani so vodili vse od prve minute. V drugem polčasu je bil odločilen »break« 24:20 sedem minut pred koncem tekme.

Ostali izidi: Ambra - Pressano 34:38, Bozen - Teramo 35:24, Conversano - Junior fasano 22:20, Bologna - Noci 30:39, Mezzocorona - Dorica 25:28. **Vrstni red:** Bozen 15, Forst Brixen in Pallamano Trieste 12, Initni Noci, Pressano in Conversano 9, Fasano in Teramo 6, Ambra, Bologna in Dorica 3, Mezzocorona 0.

KOŠARKA - ŽENSKA A2-LIGA

Poraz Miljčank v Bocnu

Košarkarice miljskega Interclub Petrol Lavori so si od sinoč-njega nastopa v Bocnu nađejale prvo zmago na gostovanjih, žal pa so se morale sprijazniti s porazom. Domača ekipa je slavila zmago s 74:66 (20:17, 39:33, 54:47). »Bocenska ekipa je igrala brezhibno in je njena zmaga zasluženaa,« je povedal slovenski trener Miljčank Matija Jogan. Bocenke so bile v metu iz igre 59-odstotne, v metih za tri točke pa razmerje 10:17, kar je za razmere v ženski košarki prej izjema kot pravilo, zato je bil poraz Miljčank neizbežen. »Svojim igral-kam nimam kaj očitati,« je povedal Jogan. Za Petrol Lavori sta največ točk dosegli Jessica Cergol in Boronio (obe po 21), Gabrovšek je dosegla 6 točk, Samantha Cergol pa tokrat ni dosegla koša.

ODBOJKA

Trentino zmagal v Modeni

MODENA - V tekmi kroga odboj-karske A1-lige je prvak Trentino Volley v Modeni s 3:0 (25:17, 25:20, 25:16) gladko premagal doslej vodilni Casa Modena (Anderson 12), za katerega igra tudi Šte-verjanec Loris Manià (17 sprejemov, 1 na-paka, 29% pozitivnih sprejemov). Trenti-no (Juanforena 15, Kazijski in Stork 13) je zdaj prvi na lestvici. **V SLOVENIJI,** moški: Salonit - Panvita 3:0, ACH Volley - GO Volley 3:0; ženske: Aliansa - Hit Nova Go-rica 3:0, Luka Koper - Jesenice 3:0.

KOŠARKA - V vnaprej igrani tekmi moške A1-lige je Pesaro z 71:66 (10:23, 27:37, 50:47) zmagal v Cantuju. Za zma-govalce je Tržačan Cavaliero dosegel 17 točk.

KRKA OK - Izidi lige ABA: Crvena zvezda - Laško 104:64, Krka - Hemofarm 81:74, Cedevita - Zagreb 97:51, Maccabi - Partizan 78:67; danes: Helios - Olimpija.

PORAZ KOPRA - Izidi 9. kroga 1. ro-kometne NLB Leasing lige: Celje PL - Ci-mos Koper 35:25, Ribnica - Loka 30:23, Izo-la - Krka 25:24, Krško - Velenje 28:38, Or-mož - Šmartno 28:28. **LIGA PRVAKINJ:** Viborg - Krim Mercator 28:28.

KRANJSKA GORA - Organizacijski odbor 51. pokala Vitranc, svetovnega po-kala v alpskem smučanju za moške, je po-trdil nagradni sklad za zmagovalce, ki osta-ja enak kot lani - 112.500 švicarskih fran-kov. Finančna konstrukcija tekmovanja bo zaprta predvidoma decembra, saj organi-zacijski odbor za zdaj finančnega načrta še ni potrdil. Zato pa je potrdil investicijo pri obnovi napeljave energetskih in komuni-kacijskih kablov na smučišču v Podkorenu, ki jo bodo izvedli skupaj z RTC Žičnice Kranjska Gora. Gre za investicijo, ki bo do-datno prispevala k boljšim pogojem, ki so nujni za nemoteno in optimalno izvedbo merjenja časov, prenosa podatkov in za-gotavljanje potrebne energije ter za pro-dukcijo televizijskega prenosa.

ZGONIK - 50 let ŠK Kras

»Rdeče-bela« proslava v znamenju raznolikosti

Izbor fotografij s petkove proslave

KROMA

»Pol stoletja Krasa: zgodba o uspehu« je naslov publikaciji (nad 100 strani), ki so jo delili na petkovi slavnosti ob 50-letnici Športnega krožka Kras iz Zgonika. Velja. O zgoniškem klubu se lahko napiše, da je to prava zgodba o uspehu. Dva ženska državna ekipna naslova, številni uspehi posameznikov, reprezentanti in še bi lahko naštevali. ŠK Kras je v svoji petdesetletni zgodovini stopil na sam vrh državnega namiznega tenisa. ŠK Kras pa ni samo namizni tenis, čeprav je širom po Italiji (in ne samo) znan predvsem po zaslugi te športne panoge. »Zgoniški klub je v petih desetletjih gojil še druge športne panoge: od odbojke, namiznega tenisa, do baliranja, nogometa, rokomet, otroške telovadbe in rekreacije,« je številne goste in vse občinstvo v športno-kulturnem centru v Zgoniku v svojem uvodnem pozdravu spomnil predsednik Igor Milič in dodal: »Za uspešno nadaljevanje potrebujemo le delček tistega navdušenja, ki so ga imeli naši člani v vseh teh petdesetih letih.«

Krasova slavnost se je začela z mimohodom rdeče-belih športnikov vseh starostih. Nato so Krasovi najmlajši prikazali vso svojo spretnost pri poligonu in s skoki na kanvasu. Sodelovali so tudi malčki iz vrtca iz Gabrovca. Slednji so v zrak iz velikega darilnega paketa spustili številne rdeče-bele balončke. Uvod v pravo slavnost, ki sta jo spretno (striktno dvojezično) vodili Krasovi športnici Katja Milič in Irena Rustrija, je bil gledališki prizorček »nonota« Matije Kralja in male »Nike« Eve Kralj ter glasbeni utrinek goriškega harmonikarja Manuela Fighelija.

Višek večera je bil osrednji slavnosti govor nekdanje predsednice zgoniškega društva, senatorke Tamare Blažina, ki je poudarila športno, socialno in narodnostno povezovalno vlogo Krasa v zgoniški občini ter opozorila na nelehke in večkrat težke izbire, ki jih je moral zgoniški klub sprejeti v vseh teh letih: »ŠK Kras se je večkrat znašel na razpotju, ko je bilo treba sprejemati zahtevne odločitve. Naj namšrejem le najbolj pomenljive: razpustitev odbojarskega odseka, spojitve z nogometnim klubom Olimpija iz Gabrovca in nato odcepitev nogometa s sočasno ustanovitvijo Nogometnega kluba Kras, večkratna odpoved nastopanju v najvišji namiznoteniški ligi ter v evropskem pokalu. Šlo je za nelahke izbire, vendar je Kras s tem dokazal, da se zna prilagajati, saj ne moreš biti priklenjen na status quo in se držati obstoječega kot pijanec plota,« je dejala Blažinova. Skratka pogumno vodstvo, ki je držalo korak s časom in se skušalo vsakikoli prilagoditi novim situacijam.

Po nastopu mešanega pevskega zbora Devin Rdeča zvezda, pod taktirko dirigenta Rada Miliča, so pred občinstvo stopili gostje. V imenu Republike Slovenije je krasovcem čestital državni sekretar ministrstva za šolstvo v zamejstvu in po svetu Boris Jesih, v imenu Pokrajine Trst predsednica Maria Te-

resa Bassa Poropat, Občine Zgonik župan Mirko Sarđoč (tudi on nekdanji predsednik društva), Franco Cipolla v imenu deželnega CONI in Jure Kuferšin v imenu ZSSDI. Po namiznoteniškem oklepaju, domači namiznoteniški igralci so prikazali nekatere spretnosti v tem športu, so odborniki ŠK Kras podelili priložnostne plakete ustanoviteljem društva in nato še vsem nekdanjim predsednikom kluba. Priznanje so najprej prejeli: Stanko Budin, Alojz Furlan, Janko Kocman, Bruno Milič, Stanko Milič, Zmago Milič, Zvonko Simoneta, Boris Živec, Marjo Živec, Žarko Živec in Joško Živic. Priznanje za vse nekdanje predsednike pa so prejeli: Stanko Budin, Jan Godnič, Vojko Kocman, Zvonko Simoneta, Sonja Milič, Mirko Sarđoč, Boris Grilanc, Tamara Blažina in aktualni predsednik Igor Milič. Posebno priznanje oziroma nagrado za dolgoletno vestno delo je ob enem prejel Zvonko Simoneta, ki je z zgoniškim društvom aktiven od vsega začetka. Slavje se je končalo s petjem priložnostne pesmi Vse najboljše in prižigom svečk ter rezom torte.

V ateljeju športnega centra so ob 50-letnici ŠK Kras postavili razstavo likovnih del otrok osnovnih šol in vrtcev ter fotografsko razstavo »Kras: človek in narava« domačih fotografov Sergia Ferrarija, Janka Kovačiča, Borisa Prinčiča in Miloša Zidariča. Zgoniško društvo je ob enem izdalo zelo zanimivo publikacijo »Pol stoletja Krasa, zgodba o uspehu« (pod pokroviteljstvom Občine Zgonik in ZSSDI), ki jo je s pomočjo številnih sodelavcev (Andreja Farneti, Dušan Kalc, Igor Milič, Katja Milič, Biserka Si-

moneta, Zvonko Simoneta) uredila Mojca Švab Guštin. Knjigo bogatijo številna pričevanja (intervjuji) in dogodki iz bližnje in manj bližnje preteklosti ter bogato fotografsko gradivo.

ŠK Kras, še enkrat vse najboljše!
Jan Grgič

ATLETIKA - Hitra hoja v Gorici

Ruzzier osvojil Trofejo pokrajin

Fabio Ruzzier je končni zmagovalec Trofeje pokrajin v hitri hoji za člane. Na četrtri oz. zadnji preizkušnji, ki je bila včeraj na atletskem stadionu na Rojcah v Gorici, je na razdalji 5 km osvojil drugo mesto za Rusom Igorjem Šapunovom (23:50). Ruzzier je dosegel čas 24:16,2, kar je na tej razdalji drugi najboljši v letošnji sezoni. Na skupni lestvici - pred zadnjo preizkušnjo je bil tretji - je prehitel Tržačana Wrussa, ki v Gorici ni nastopil, in Furlana Driussija, ki je bil diskvalificiran. »Glede na to, da sem prejšnji teden tekmoval na razdalji 50 km, nisem pričakoval, da bom tako hiter, veselim pa se tudi končne zmage,« je bil zadovoljen Ruzzier. Tekmovanje je šlo ob enem kot 8. preizkušnja Trofeje Alpe Jadran (zadnja bo čez dva tedna v Zagrebu).

Ruzzier se je veselil tudi nastopa treh svojih varovank iz društva AK Koper. Med njimi je Eva Čanadi s časom 4:47 na 800 m postavila rekord Slovenije med začenicami do 12 let.

Fabio Ruzzier

TV KOPER - Jutri Na Športelu Mitja Emili o motociklizmu

Ponedeljek je dan, ko gre po televiziji TV Koper-Capodistria v eter oddaja o zamejskem športu Športel, ki jo vodi Igor Malalan. Oopenski voditelj bo jutri (ob 22.30) imel v živo v studiu proseškega motociklista Mitjo Emilija, ki se je letos uvrstil na prvo mesto vna državnih trofeji kawasaki. Z Mitjo bo v studiu tudi njegov brat Peter (sicer nogometaš Primorja), ki mu pomaga pred, med in po dirki. V studiu bodo tudi spregovorili o Simoncellijevi smrti, ki se je pripetila pred enim tednom na dirki motoGP v Sepangu. Poleg ankete bodo Športelovi sodelavci pripravili še prispevke o tekmah nogometašev Vesne in Zarje, odbojkarjev Sloge Tabor, košarkarjev Brega in o 50-letnici ŠK Kras.

Obvestila

ZSSDI obvešča, da bo v ponedeljek, 31. oktobra, in četrtek, 3. novembra, goriški urad zaprt.

AŠZ SLOGA vabi na slovesnost ob 40-letnici društva v petek, 4. novembra, v Prosvetni dom na Opčinah ob 20. uri. Nastopali bodo: Moška vokalna skupina Sv. Jernej z Opčin, Moška vokalna skupina Lipa iz Bazovice, Uopenska mularija in Open Hackers. Slavnostni govornik bo prof. Franko Drasič.

AŠD MLADINA organizira smučarski nadaljevalni tečaj na plastični stezi v Nabrežini. Tečaj bo potekal vsako sredo, od 9. do 30. novembra, od 16.30 do 18.30. Tel. 347-0473606.

AŠD SK BRDINA organizira tradicionalni sejem rabljene smučarske opreme v prostorih Doma Brdina, Proseška ul. 109, na Opčinah. V četrtek, 10. novembra, od 18. do 21. ure zbiranje opreme. Dnevi in urniki odprtih vrat sejma: petek, 11. novembra, od 18. do 21. ure; sobota, 12. novembra, od 16. do 21. ure; nedelja, 13. novembra, od 10. do 12. ure ter od 16. do 20. ure. Ob priliki, boste lahko dobili vse informacije glede smučarskih tečajev za zimsko sezono 2012. Informacije: 347-5292058, www.skbrdina.org

SK DEVIN prireja smučarski sejem od 2. do 13. novembra 2011 v Domu Železničarskih delavcev - Nabrežina postaja. 2. in 3. 11. zbiranje opreme od 10. do 19.30, prodaja od 5. do 13. novembra: sobote in nedelje od 10. do 19.30, ob delavnikih od 16. do 19.30.

Domači šport

DANES

Nedelja, 30. oktobra 2011

NOGOMET

ELITNA LIGA - 14.30 v Lignanu: Lignano - Kras Repen

PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v Fagnagni: Pro Fagnagna - Juventina

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Trebbach: Primorec - Azzurra; 14.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Domio

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Bazovici: Zarja - Begliano; 14.30 v Dolini: Breg - Villanova

NARASČAJNIKI - 10.30 v Dolini: Kras Repen - Montebello Don Bosco

NAJMLAJŠI - 10.30 v Bazovici: Kras Repen - Zauale; 10.30 v Štandrežu: Juventina - San Vito al Torre; 10.30 v Campolungo al Torre: ISM Gradisca - Sovodnje

ODBOJKA

MOŠKA B2-LIGA - 18.00 v Repnu: Sloga Tabor Televita - Itas Castelfranco Veneto

UNDER 18 MOŠKI - 15.00 v Repnu: Sloga Tabor - Vivil

UNDER 16 ŽENSKO - 18.00 v Trstu, 1. maj: Zalet ZKB - Brico center

JUTRI

Ponedeljek, 31. oktobra 2011

KOŠARKA

DRŽAVNI U19 - 20.30 pri Bričičkih: Jadran ZKB - Codroipo

DEŽELNI U19 - 19.00 v Trstu, 1. maj: NLB - Alba Krmin

ŽENSKA C-LIGA - Zalet C zapravlil priložnost v Trstu

Nasprotnik več grešil, kljub temu pa je zmagal

Slab sprejem servisa pogojeval igro združene ekipe

S. Andrea - Zalet C 3:2 (23:25, 25:20, 22:25, 25:13, 15:12)

Zalet C: Crissani 3, Cvelbar 10, Bukavec 12, Spangaro 11, Colarich 1, Balzano 3, Kapun (L), Antognolli 0, Štoka 6, Pertot 3. Trener: Martin Maver

Odbojkarice Zaleta C so se morale na tržaškem derbiju proti ekipi S. Andrea zadovoljiti s točko, a bi jih lahko nedvomno več, če bi igrale bolj natančno in urejeno. Že od prvega seta dalje so naše odbojkarice slabo sprejemale, tako da so lahko malokrat napadale preko centra. V odločilnih trenutkih pa so zmedeno igrale tudi v obrambi, tako da so nekajkrat zapravile tudi lažje žoge. Trener Maver je med tekmo večkrat spremenil postavo, a tudi to ni pomagalo, saj so bile naše odbojkarice še naprej zelo nenatančne. Tako je na koncu slavil S. Andrea, čeprav je skupno zagrešil več napak (48).

Da bodo domačinke skozi celo tekmo močno forsirala servis, je bilo jasno že na začetku, ko so takoj spravile v težavo sprejem zaletovk in povedle 5:0. Nato pa so kmalu zapravila svojo prednost, saj so v nadaljevanju ogromno grešile v napadu. Zalet je prvič povedel pri rezultatu 12:11, prvo točko pa je sam dosegel šele pri izidu 16:17. Končnica je bila nato zelo napeta, odločilni točki pa je za našo ekipo osvojila Vera Balzano, ki je po uspešnem napadu dosegla še as. S. Andrea je nato tudi v drugem setu začel boljše od Zaleta C, do zadnjega izenačenja pa je prišlo pri 10. točki. V nadaljevanju so zaletovke igrale zelo neurejeno, tako da so imele domačinke prosto pot do delne zmage. Obratno je bilo v tretjem nizu, v katerem so Bukavčeva in soigralke stalno vodile. S Pertotovo na servisu so tudi povedle 22:15, nato pa s serijo naivnih napak omogočile nasprotnicam, da se približajo na eno samo točko zaostanka, na koncu pa so vendarle prevladale. Tedaj so nerazumljivo popustile, število napak se je povečalo, zmeda na igrišču je bila vse večja in S. Andrea je brez večjih težav izsilil tie-break, v katerem so naše odbojkarice pokazale premalo in zagrešile preveč napak (med drugim dva servisa v drugi polovici seta), da bi lahko računale na zmago.

Ob koncu tekme trener zaletovk Martin Maver ni skrival svojega razočaranja: «Igrali smo zmedeno, zgledalo je, kot da prvič igramo skupaj. Sprejem je bil zelo slab, kar je močno vplivalo na našo učinkovitost na mreži, saj smo najbolj nevarni s centra.» (T.G.)

Zaradi težav s sprejemom servisa je Sabrina Bukavec dobila na centru premalo žog

KROMA

ŽENSKA D-LIGA - Zalet D v Buji

Dragoceni točki

V dobesedno zdesetkani postavi osvojile dve točki - Vodopivčeva prvič igrala

Buja - Zalet D 2:3 (25:13, 21:25, 25:22, 17:25, 11:15)

Zalet D: Lisjak 12, Spanio 6, Zavavlav 10, Zuzič 25, Vodopivec 13, Starec 9, Černic 0, Spangaro (libero). Trener: Berlot.

Združena ekipa Zalet D se vrača z gostovanja v Buji z dragocenima točkama. Tekma se res ni rodila pod srečno zvezdo. V začetno postavo se je sicer vrnila izkušena Katja Vodopivec, ki je tako opravila krstni prvenstveni nastop, vendar se je seznam odsotnih še podaljšal. Poleg Ivane Gantar, ki ravno tako že nekaj časa ne more igrati, so dobesedno zadnji hip iz zdravstvenih razlogov druga za drugo zmanjkale Micussijeva, Verša in Cassanellijeva. Trener Berlot je imel tako na razpolago le osem igralok, vključno z liberom, in je moral igalkam tudi spremeniti vloge, tako da je Martina Lisjak menda prvič sploh igrala kot korektor.

V prvem setu se naša ekipa ni znašla in je odpovedala na vsej črti, tako da se je zdelo, da jo čaka gladek poraz. Toda dekleta so v drugem setu lepo reagirala. Uspešen začetek (6:1) jih je opogumil. Zaigrale so bistveno bolj uspešno, manj so grešile, napad je bil zelo prodoren z vseh pozicij in set so gladko osvojile. Tretji set je bil zelo izenačen in si ga je Zalet D zapravljal šele v končnici po dveh nerodnih napakah. Odtlej je šlo le še navzgor. Boljše so naše igralkke začele igrati v polju, napad pa je bil skoraj neustavljiv. Tako so osvojile četrti set, v petem pa povedle s 4:0. V nadaljevanje je Buja sicer izenačila (8:8), v preveliki želji, da bi zmagala, pa je nato pogorela in igralkke Zaleta D so se lahko veselile lepe zmage.

Ostali izid: Coselli - Rizzi 0:3

Libero Michela Spangaro

KROMA

MOŠKA C-LIGA - Uspešna nastopa

Soča in Olympia zelo solidno

Sočani so se z odličnim nastopom oddolžili za poraz v Repnu - Olympia z dobrim servisom in blokom - D-liga: kadeti Olympie spet uspešni

Soča Zadružna banka Doberdob - Volley club 3:0 (25:17, 25:18, 25:20)

Soča: Butkovič 5, J. Černic 4, M. Černic 14, E. Juren 16, Levpušek 7, Testen 13, Kragelj (libero), Braini, Devetak, M. Juren 0, Škorjanc. Trener: Berdon.

Po nepričakovanem uspešnem porazu v derbiju s Slogo v Repnu so igralci Soče sinoči lepo reagirali in zelo gladko premagali tržaški Volley club, čeprav še naprej ne nastopajo s popolno garnituro igralcev. »Pohvaliti moram res celotno ekipo, ki je odlično odreagirala in nasprotniku ni pustila priti do sape. Poraz na prvi tekmi je bil za nas dobra šola,« je bil zadovoljen trener Andrej Berdon. Motivirani igralci Soče so takoj zagospodarili na igrišču in Tržačane pregazili v vseh elementih igre, predvsem pa so tokrat igrali zbrano in borbeno. Volley club se jim je nevarneje približal le enkrat in sicer v tretjem setu, drugače je bilo vodstvo Soče vedno čvrsto. Zelo ugodno je presenetil 18-letni Erik Juren v vlogi korektorja. V napadu je bil izjemno učinkovit (blizu 60%), k temu pa je dodal

tudi tri točke na servisu. Pravi motor ekipe je bil, kot vedno Gregor Testen, vendar je bila to vsekakor zmaga kolektiva.

Basiliano - Olympia 0:3 (19:25, 23:25, 20:25)

Olympia: Terčič 10, Sancin 2, Kom-

janc 22, Vogrič 5, M. Peršolja 3, F. Hlede 4, Vizin, D. Hlede 0, S. Peršolja, Škerk, Čevdek (libero). Trener Jerončič.

Olympia je proti izkušenim nasprotnikom postregla z dobro igro in je dosegla skoraj rutinsko, vendar pomembno zmago. V vseh treh setih je dokaj visoko vo-

dila, včasih popustila (v drugem setu je na primer Olympia že vodila z 22:17, nato pa set osvojila na razliko), vendar ni bila zmaga nikoli pod vprašajem, saj so fantje vendarle igrali zanesljivo. Posebno učinkovit je bil servis (izkazala sta se Komjanc in Terčič), dober pa je bil tudi blok. Nekaj več težav je imela Olympia s sprejemom servisa, predvsem zaradi slabe razsvetljave v dvorani. Gostitelji so skušali z umazano igro zмести igralce Olympie, vendar pa jim to ni vedno uspelo. Mladega libera Čevdka so sicer nekajkrat presenetili, zato pa se je oddolžil z nekaj odličnimi posegi.

»Zdaj se lahko mirneje pripravimo na naslednje težke nastope,« je povedal trener Jerončič, ki še vedno ne more računati na Pavloviča, čakajo pa tuid na povratek novega prišleca Loiacona iz tujine.

Ostali izid skupine B: FerroAlluminio - CUS Trieste 3:0.

MOŠKA D-LIGA
Olympia under 17 - Cordenons 3:1 (25:23, 20:25, 25:23, 25:21)

UNDER 16 ŽENSKE

Danes začetek za tri ekipe Zaleta

S srečanjem med Zaletom ZKB in Cosellijem A se bo danes (ob 18. uri na Stadionu 1. maj) na Tržaškem začelo prvenstvo deklic (U16), v katerem bodo slovensko odbojko zastopale tri združene ekipe. Poleg Zaleta ZKB, ki ga sestavljajo odbojkarice Bora in Brega, sta tu namreče še Zalet plave in Zalet oranžne, ki ju sestavljajo igralkke Kontovela, Sloge in Sokola. Skupno se je v prvenstvo vpisalo petnajst ekip, ki bodo v prvem delu, ki se bo zaključil že novembra, igrale v štirih skupinah. Od decembra dalje pa bodo ekipe na podlagi rezultatov v začetni fazi razdelili v dve skupini. Aprila so nato predvideni polfinalni troboji in pokrajinski finali. Vsaj v prvem delu ne bo nobenega slovenskega derbija, saj so bile Zaletove ekipe uvrščene v različne skupine. V A skupini bo igral Zalet ZKB, poleg Cosellija A pa bosta njegova nasprotnika še Libertas in Olympia. Zalet plave se bo v skupini B pomeril z Alturo (5. novembra ob 15.30. uri v telovadnici šole Visintini), Lucchinijem in Omo A, «oranžne» zaletovke pa bodo v skupini D igrale proti Omi B (5. novembra ob 18.30 na liceju Oberdan) in ekipi Eurovolleyschool. Skupino C sestavljajo Brunner, Coselli B, Azzurra in Virtus.

Zalet plave: Breda Ban, Isabel Casanelli, Nada De Walderstein, Petra Grgič, Maja Kojanec, Veronica Moro, Anastaziya Pertot, Giulia Rauber, Urška Ravbar, Petra Sossi, Demi in Nina Vattovaz. Trenerja: Danilo Berlot in Veronika Zuzič Zalet oranžne: Ksenja Daneu, Francesca Ferfoglia, Martina Ferluga, Sara Gergolet, Jasna Gornik, Greta in Karin Kralj, Martina Milic, Mara Peric, Marija Pertot, Urška Petaros, Caterina Simeoni, Evelyn Terzoni, Carlotta Viezzoli, Hana in Leah Zidaric, Irina Goruppi. Trenerja: Franco Drasich in Erik Calzi Zalet ZKB: Giorgia Barut, Scharon Costantini, Alice Gheri, Irene Kalin, Tina Klun, Lara Kraljič, Ailen Lugo, Nicole Novello, Denise Olivo, Lucrezia Pozzo, Veronika Pučnik, Francesca Quaia, Carolina Rabak, Michela Zonch. Trener: Mitja Gombač

Na Goriškem V goriški pokrajini pa se je prvenstvo Under 16 že začelo, večino tekem pa so namreč odigrali že med tednom. Vpisanih je deset ekip, med temi pa je tudi Soča, ki jo letos vodi Lara Vizintin. Sočanke so v prvem krogu gladko izgubile proti ekipi Fincantieri bianca, v celi tekmi pa so osvojile le petnajst točk, saj so bile Tržičanke precej boljše.

Izidi 1. kroga: Fincantieri bianca – Soča 3:0 (25:7, 25:4, 25:4), Torriana – Lucinico 3:1, Fincantieri azzurra – Moraro/Torriana 3:0, Staranzano – Cormons 1:3, Mossa – Grado bo danes.

Soča: Roberta Abrami, Ester Berlot, Monika Brisko, Zerina Čelikovič, Anja Černic, Federica Malič, Manca Malič, Alessia Peressini, Veronika Pipan, Alemine Selimi. Trenerka: Lara Vizintin (T.G.)

NOGOMET - Pokrajinski derbi promocijske lige

Vesna je dobro izkoristila priložnosti

Zaule Rabuiese je v Križu pokazal več - Huda poškodba Mateja Bagona

Vesna – Zaule Rabuiese 2:0 (1:0)

Strelca: Martini v 16. in Cano v 50. min.

Vesna: Dedenaro, Cheber, Puric, Gajčanin, Bagon (od 35. G. Kerpan), Degrassi, Pin, Pipan, Cano (od 75. Mercandel), Borelli, Martini (od 55. A. Marjanović). Trener: Massai.

Zaule: Castellarin, Visentini (od 70. Castrillon), De Pol, Gili (od 81. Di Sotto), Pecora, Carrese, Chen, Omari, Marzari, Mborja, Cramestetter. Trener: Cernuta.

Rdeč karton: v 81. Carrese (dvojni opomin). Gledalcev: okrog 250.

Dve pozitivni in ena (zelo) negativna točka za kriško Vesno. Pozitivni sta zmaga in dejstvo, da sta (končno) v polno zadela (še le po osmih krogih) oba napadalca. Negativna je, da se je huje poškodoval odlični branilec Matej Bagon, ki si je zlomil piščal in gleženj. Vesnin nogometaš, doma iz Jamelj, je okrog pol ure prvega polčasa, po značnem dvoboju in po posredovanju vratarja Dedenara v domačem kazenskem prostoru, slabo padel na nogo in si jo tako huje poškodoval. Med odmorom so Bagona (noga, nad gležnjem, je medtem močno otekla) z rešilcem odpeljali v katinarsko bolnišnico (nato so ga odpustili), kjer so po rentgenski sliki ugotovili zlome. »Raje bi izgubil tekmo kot Bagona,« je po tekmi dejal tehnični vodja Paolo Soavi. Bagon bo zdaj čakal na operacijo, zanj pa je letošnja sezona žal končana.

Kratek in jednat opis včerajšnje vnaprej igrane tekme 8. kroga promocijske lige je: gostje so igrali, Vesna pa je dvakrat zadela. Ekipo iz Žavelj je imela večjo posest žoge. Ekipa kriškega društva je s težavo gradila igro. Gostje so bili nevarni že v 3. minuti: po lepo izvedeni akciji s prostega strela je proti vratom neuspešno streljal Chen. Vesna je povedla že v 16. minuti. Dolinski napadalec Jar Martini je ob šestnajstmetrskem prostoru lepo zaustavil žogo in natančno streljal v sedmico. Zanj je bil to prvi prvenstveni gol v Vesninem dresu. Martini ga je seveda tudi primerno proslavil. Minuto kasneje bi lahko gostje izenačili, ampak Chenov močan strel se je odbil od prečke. V 32. minuti je Bagonova poškodba prekrizala račune trenerja Massaiu, ki je nato v sredino obrambe premaknil Chebra. V zadnjih minutah so bili dvakrat nevarni gostje. Najprej je Marzari preigral Dedenara, Cheber pa je nato spretno odvezl žogo nasprotnikovemu napadalcu. V sodnikovem dodat-

Jar Martini (desno) se je tako veselil po prvem голу v dresu kriške Vesne. Ob njem Martin Cheber in Matej Bagon, ki se je kmalu zatem huje poškodoval

KROMA

ku pa je Degrassi rešil vratarja Dedenara, ki je izpustil žogo po nenevarnem strelu.

V drugem polčasu le tri omembe vredne akcije. Vesna je drugič zatresla žaveljsko mrežo po petih minutah. Glavna akterja sta bila napadalec Cano in Martini. Albanec je podal Dolinčanu, ki mu je z dvojno podajo (z glavo) vrnil žogo. Cano je nato streljal naravnost v vrata. Lepa akcija in lep zadetek. V 59. minuti je nevaren strel gostov lepo ubranil vratar Dedenaro, ki je včeraj zamenjal bolnega Carlja (slednji je vseeno sedel na klopi). Dve minuti kasneje je Degrassi še tretjič z glavo zatresel mrežo, stranski sodnik Gorazd Husu pa je (pravilno) dvignil zastavico in sodnik je razveljavil gol. Kot zanimivost naj dodamo še, da je bil drugi stranski sodnik Alex Ronci, brat lanskega Vesninega nogometaša Thomasa, ki letos igra pri Domiu. Sodniška trojka je včeraj dobro opravila svoje delo. Tudi ključitev Carreseja je bila upravičena. Pri Vesni sta tokrat dobro opravila svojo nalogo napadalca Martini in Cano. V obrambni vrsti je dobro igral tudi mladi Minej Puric.

IZJAVI PO TEKMI:

Vesnin trener Andrea Massai: »Zadovoljen sem, da sta naša napadalca prebila led. Skrbi pa me Bagonova poškodba. Matej je za nas zelo pomemben igralec.«

Lorenzo Cernuta, trener Zauleja: »Mi smo igrali, Vesna pa je zadela.

Jan Grgič

NOGOMET - 2. amaterska liga

Pri Primorju so precej razočarani

Roianese – Primorje 2:2 (0:0)

Strelca za Primorje: Pohlen v 55. in Peroša v 75. min.

Primorje: Belemo, Jan Čok (Emili), Bobini, Milenković, Kovacic, Zidarich, Mescia, Pohlen (Ravalico), Ferro, Peroša, Siccardi (Ferluga). Trener: Vitulič.

»Odigrali smo bržkone najslabšo tekmo v letošnji sezoni. Res je, da smo igrali z okrnjeno postavo. To pa ne sme biti alibi. Pri Primorju smo zelo razočarani,« je po tekmi komentiral predsednik Roberto Zuppin. Podobno je ocenil tudi spremljevalec Franco Merigglioli: »Naredili smo veliko napak, ki so bile nato tudi usodne. Ne vem, zakaj nismo zbrani. Žal tako izgubljammo točke po nepotrebnem.«

Na Opčinah gledalci v prvem polčasu niso videli zade-

tkov. Bolj zanimiv je bil drugi del. Najprej so okrog 55. minute povedli primorjaši, za katere je bil uspešen Pohlen. Akcijo pa je pravzaprav zrežiral Peroša, ki je preigral štiri nasprotnikove nogometaše in pred nasprotnikovimi vrati podal dobro postavljene nemo Pohlenu. Gostitelji so kmalu izenačili, saj so izkoristili napako v obrambi Primorja. Podobno se je pripetilo tudi pri drugem vodstvu rdeče-rumeni. Sodnik je okrog 75.. minute dosodil gostom najstrožjo kazen, ki jo je uspešno izvedel Peroša. Po vodstvu še en neroden poseg gostujoče obrambne vrste in izid je bil znova izenačen.

Pred koncem tekme so varovanci trenerja Davorja Vituliča skušali doseči še tretji zadetek, toda neuspešno.

DEŽELNI MLADINCI

Unione Fincantieri Monfalcone - Kras Repen 1:1 (1:0)

Strelec za Kras: Visca v 75. min.

Kras: Zacchigna, Cinque, Simeoni, Krizman (Selva), Ridolfi, Curelli, Vesnaver, Carli, Visca, Osman (Bovino), Leban. Trener: Speranza.

Krasovi mladinci so v Tržiču zamudili edinstveno priložnost, da bi odnesli domov vse tri točke. »Zgrešili smo vsaj 6 ali 7 zlatih priložnosti za gol,« je dejal koordinator Krasovih mladinskih ekip Paolo Sarazin. Gostitelji so povedli v prvem polčasu, v drugem delu pa je izenačil Visca. V zadnjih minutah sta bila pred tržiškimi vrati nenatančna Carli in Bovino.

Ostali izidi: Audax - Costalunga 4:1, Ponziana - Muggia 1:0, San Luigi - Pro Cervignano 7:0, Trieste Calcio - Pro Romans 1:0, Zaule - S. Andrea (jutri), Vesna - Ronchi v terek ob 17.30 v Križu.

VČERAJ ŠE - Elitna liga: San Daniele - Tolmezzo 1:1; **promocijska liga:** Lumignacco - Valnatisone 1:0; Union Martignacco - Caporiasco 1:3; **2. AL:** Centro Sedia - Piedimonte 1:3; **ljubitelji:** Sovodnje - Turriaco 2:1.

KOŠARKA - V C- in D-ligi

Brežani zdaj kot stroj

V Dolini so visoko premagali solidni San Daniele - Bor Radenska še naprej nepremagan - Kontovecl so z odličnima Regentom in Starcem premagali Villesse

Breg – San Daniele 90:55 (19:18, 42:32, 68:44)

Breg: Schillani 4 (0:2, 2:3, 0:3), Bozic (-, -, 0:2), Grimaldi 23 (3:4, 4:5), Visciano 13 (-, 5:5, 1:1), Robba 9 (5:6, 2:5, 0:1), Giacomi 2 (2:2, 0:1, 0:4), Samec 6 (0:2, 3:5, 0:2), Bazzarini n.v., Samec 6 (0:2, 3:5, 0:2), S. Ferfoggia 8 (2:5, 3:6, 0:2), Nadlišek, Klarica 25 (-, 5:6, 5:7), trener Krašovec. SON: 18. PON: nihče.

Po začetnih blelih nastopih se forma Bregove ekipe skokovito stopnjuje. To so varovanci trenerja Toma Krašovca dokazali tudi na sinočnjem domačem srečanju, s tem da so zanesljivo in visoko premagali San Daniele, kljub temu da so igrali brez poškodovanih Kristjana Ferfoggie in Alena Semca.

Med številnimi navijači, ki so napolnili tribune dolinske telovadnice, je bilo veliko pričakovanje za krstni domači nastop nekdanjega »ljubljenca« Elvsa Klarice. No, Klarica jih je poplačal z izvrstno predstavo predvsem v prvem polčasu, ko je dosegel kar 19 točk in je bil zelo natančen pri metu za tri točke (na koncu 5:7).

Sicer se samo srečanje ni začelo najbolje za domače moštvo. Gostje so namreč takoj povedli s 6:0. Gostitelji pa so takoj reagirali in v prvi četrtini se je bil izenačen boj za vsako točko. V drugi četrtini se je domača ekipa dosebesedno razigrala ter s koši Klarice in Grimaldija zanesljivo povedla in ob polčasu vodila za 10 točk.

Breg je še bolje igral v tretji četrtini, ko je povsem strl nasprotnikov odpor. Še bolj čvrsto je igral v obrambi in v napadu je bil nezadržan ter sklenil četrtino s 24 točkami razlike. Tekme je bilo že tedaj konec.

Vsa Bregova ekipa je igrala zelo dobro. Ob naj-

boljših strelcih Klarice (25 točk) in Grimaldija (23) pa bi pohvalili mladega Schillanija, ki je lepo vodil ekipo, in centra Viscianija. (lako)

Don Bosco – Bor Radenska 66:89 (16:20, 39:48, 53:74)

Bor Radenska: Bole 2 (2:2, 0:1, -), Madonia 21 (3:5, 6:11, 2:4), Crevatin 2 (-, 1:1, 0:2), Štokelj 2 (2:3, 0:1, 0:1), Galloccchio 2 (-, 1:1, 0:1), Meden 19 (2:3, 7:8, 1:2), Burini 12 (1:1, 4:6, 1:2), Zanini 8 (6:8, 1:1, -), Pertot 0 (-, 0:1, -), Devcich 6 (-, 3:4, 0:2), Fumarola n.v. Trener: Boban Popović.

Čeprav je ekipa Don Bosco, katero sestavljajo v veliki večini mladinci Pallacanestro Trieste iz B2 lige, zadnja na lestvici, je vse tekme izgubila le za peščico točk razlike, zadnjo celo po dveh podaljških. Varovanci trenerja Popovića pa so sinoči nasprotnika ugnali kar za 23 točk. Borovci so v tretji minuti prve četrtine prvič povedli z 10:13 in so nato do konca tekme obdržali prednost. Dobro so igrali tako v obrambi kot v napadu. V tretji četrtini je Sosič pod košem prestregel žogo Scutieru, ki igra tudi v članski B2 ligi, in jo hitro podal Mednu, ki je tik pred žvižgom ob koncu tretje četrtine zadela met za tri točke. Poškodovanega Fumarolo je od prve minute zamenjal Devcich, ki se je dobro odrezal. V zadnji četrtini sta na igrišče stopila tudi Pertot in Galloccchio.

»Ne glede na položaj na lestvici, je bila tekma za nas zelo težka. Don Bosco je najbolj trenirana ekipa v ligi, saj trenirajo vsak dan in se to pozna. Danes (včeraj op.a.) pa niso zadevali z zunanjih pozicij,« je tekmo ocenil Popović in pohvalil vse svoje igralce. Bor Radenska

Martin Devcich (Bor) je včeraj dosegel 6 točk

ostaja tako še edina nepremagana ekipa v deželni C ligi.

Ostali izidi: Venezia Giulia - Romans 72:49, Tolmezzo - Santos Basket 69:56, Cervignano - Tarcento 58:60, Ardita Gorizia - Latte Carso 76:61, Geatti - Ronchi 82:86, San Vito - Roraigrande 67:73.

NOGOMET - 3. AL

Mladost znova igrala neprepričljivo

Mladost – Sagrado 1:3 (0:1)

Strelec za Mladost: M. Peric (11-m) v 85. min.

Mladost: Feresin, Zorzin, Radetič (D. Peric), A. Pauluzzi, Kobal, Bagon, (Smilovich) M. Pauluzzi (Bressan), Ferletič, Visintin (Skarabot, Vittorelli), M. Peric D'Onorio. Trener: Valentinuzzi.

Mladost je doživela nov pekoč poraz, Sagrado, ki ima v svojih vrstah več kakovostnih igralcev, pa se po tretji zaporedni zmagi vzpenja proti vrhu lestvice. Ravnotežje je že na začetku tekme porušil gol gostov (igralo se je sicer v Zagraju, ker doberdobsko igrišče še ni naredil), kar je prisililo igralce Mladosti, da so igrali bolj aktivno. To jim sicer v prvem polčasu ni zelo uspelo, saj so proti nasprotnikovim vratom sprožili le strel Maura Perica, ki za las ni zadel. Sagrado pa sploh ni bil več nevaren.

V drugem polčasu se je Mladost odločneje podala v napad, trener je okrepil napad, vse to pa je ekipo kajpak izpostavljalo protinapadu Sagrada, ki je v 20. minuti z drugim zadetkom dejansko zapечатil usodo Mladosti. Gostje so nato še enkrat zadeli, vratar Mladosti Feresin je tudi ubranil enajstmetrovko, častni zadetek pa je prav tako z bele točke (Ferletičevega strela od daleč se je branilec Sagrada v kazenskem prostoru dotaknil z roko) dosegel Mauro Peric.

DEŽELNI MLADINCI

Unione Fincantieri Monfalcone - Kras Repen 1:1 (1:0)

Strelec za Kras: Visca v 75. min.

Kras: Zacchigna, Cinque, Simeoni, Krizman (Selva), Ridolfi, Curelli, Vesnaver, Carli, Visca, Osman (Bovino), Leban. Trener: Speranza.

Krasovi mladinci so v Tržiču zamudili edinstveno priložnost, da bi odnesli domov vse tri točke. »Zgrešili smo vsaj 6 ali 7 zlatih priložnosti za gol,« je dejal koordinator Krasovih mladinskih ekip Paolo Sarazin. Gostitelji so povedli v prvem polčasu, v drugem delu pa je izenačil Visca. V zadnjih minutah sta bila pred tržiškimi vrati nenatančna Carli in Bovino.

Ostali izidi: Audax - Costalunga 4:1, Ponziana - Muggia 1:0, San Luigi - Pro Cervignano 7:0, Trieste Calcio - Pro Romans 1:0, Zaule - S. Andrea (jutri), Vesna - Ronchi v terek ob 17.30 v Križu.

VČERAJ ŠE - Elitna liga: San Daniele - Tolmezzo 1:1; **promocijska liga:** Lumignacco - Valnatisone 1:0; Union Martignacco - Caporiasco 1:3; **2. AL:** Centro Sedia - Piedimonte 1:3; **ljubitelji:** Sovodnje - Turriaco 2:1.

Nad Italijo se bo nekaj dni zadrževal anticlon z dokaj toplim in suhim zrakom, zato bo vreme stanovito, ponoči pa lahko pride do termične inverzije.

Nad vzhodno in srednjo Evropo ter nad našimi kraji je območje visokega zračnega tlaka. Od vzhoda doteka nad naše kraje v višinah tople zrak, v nižjih plasteh ozračja pa še vedno ostaja vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 6.41 in zahaja ob 16.55
Dolžina dneva 10.14

LUNINE MENE
Luna vzhaja ob 10.55 in zahaja ob 19.57

PLIMOVANJE
Danes: ob 0.45 najvišje 14 cm, ob 5.28 najnižje 0 cm, ob 11.21 najvišje 31 cm, ob 18.47 najnižje -37 cm.
Jutri: ob 3.56 najvišje 13 cm, ob 7.14 najnižje 10 cm, ob 11.46 najvišje 18 cm, ob 20.26 najnižje -29 cm.

BIOPROGNOZA
Vremenski vpliv bo v krajih z jasnim vremenom ugoden, v krajih z dolgotrajno meglo ali oblačnostjo bodo pri najbolj občutljivih možne manjše težave.

MORJE
Morje je skoraj mirno, temperatura morja 17 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	13	2000 m	6
1000 m	13	2500 m	4
1500 m	8	2864 m	3

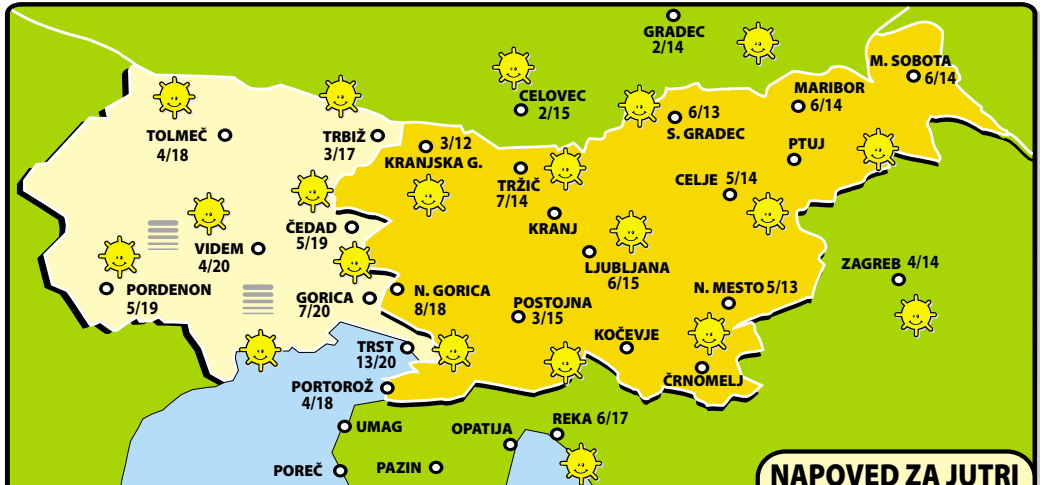
UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 2,5 in v gorah 3.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Jasno ali zmerno oblačno nad celo deželo; ponoči in zjutraj možna megla, v nižini pa cel pas megle. V hribih bo prišlo do nočne toplotne inverzije z možno meglo v nekaterih dolinah.

Danes bo v zahodni Sloveniji in v legah nad okoli 1400 m povečini jasno. Drugod se bo zadrževala megla ali nizka oblačnost, ponekod bo tudi rosilo. Najnižje jutranje temperature bodo od 2 do 10, najvišje dnevne od 11 do 13, na Primorskem od 15 do 20 stopinj C.

Jasno ali zmerno oblačno nad celo deželo; ponoči in zjutraj možna megla, v nižini pa cel pas megle.

Jutri bo precej jasno, zjutraj in dopoldne bo po nižinah megla ali nizka oblačnost.

Vprašalnik za popis prebivalstva 2011 v slovenskem jeziku.

Pravica je. Izkoristi jo!

V teku je popisovanje italijanskega prebivalstva za leto 2011. Prebivalci na zaščitene območjih prejema vprašalnike v slovenskem jeziku na dom. Kdor ne biva na teh območjih, ali ne prejme popisne pole na dom, lahko dvigne vprašalnik v slovenščini v posebnem občinskem središču. Tržaška občinska uprava je odprla skupno sedem zbirnih središč, v katerih nudijo tudi pomoč pri izpolnjevanju vprašalnikov. V središču je mogoče tudi izročiti izpolnjene popisne pole, če se ne odločimo za njihovo izročitev v poštah uradih, neposredno popisovalcem ali pa prek interneta.

- Občinska središča v tržaški občini so tako razporejena:
- za zahodni in vzhodni Kras: na Opčinah v rektoriju Fonda Savio (Ul. Doberdò št. 20/4, v pritličju, tel. 040 0646151 in 040 0646153).
 - za Rojan, Greto, Barkovlje, Kolonjo in Škorkljo: v občinski izpostavi na Trgu Roiano št.3 (pritličje, tel. 040 412248)
 - za Sv. Vid in Staro mesto: v Ul. Combi št. 13 (pritličje, tel. 040 9852936 in 040 9852937)
 - za Sv. Ivan, Lonjer, Kjadin in Rocol: na sedežu rajonskega sveta V Bošketo pri Sv. Ivanu (Rotonda del Boschetto št. 6, drugo nadstropje, tel. 040 9852938 in 040 9852939)
 - za rajona v novem mestu in pri novi mitnici: v Ul. Genova št. 6 (pritličje, tel. 040 6754615 in 040 6758013).
 - za Sv. Jakob, Škedenj in Čarbol: v Ul. Valmaura št.2 (pritličje, tel. 040 9852935 in 040 9852944),
 - za Katinaro, Valmauro in naselje sv. Sergija: v Ul. Dei Macelli št. 3 (pritličje, tel. 040 9852934 in 040 9852943).

Vsa središča so odprta od ponedeljka do petka od 9. do 19. ure in ob sobotah od 8.30 do 13.30.

Vprašalnik na internetu lahko izpolnimo na spletni strani <http://censimentopopolazione.istat.it>